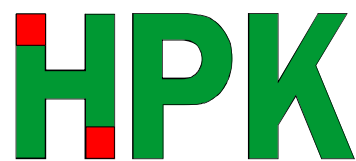

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU
HRVATSKE POLJOPRIVREDNE KOMORE
ZA 2020. GODINE**

Zagreb, ožujak 2021. godine

SADRŽAJ:

UVOD.....	3
AKTIVNOSTI KOMORE NA NACIONALNOJ RAZINI	4
AKTIVNOSTI KOMORE NA MEĐUNARODNOJ RAZINI	34
PROJEKTI.....	59
ODNOSI S JAVNOŠĆU.....	62
POGODNOSTI ZA ČLANOVE KOMORE	66

UVOD

Hrvatska poljoprivredna komora je (dalje u tekstu: Komora) osnovana u 2009. godini te otada posluje kao samostalna, stručna i poslovna organizacija u okvirima zadaća i djelatnosti od interesa za hrvatske poljoprivredne proizvođače sukladno nacionalnom zakonodavnom okviru.

Komora posluje u svojstvu neprofitne organizacije te je upisana u Registar neprofitnih organizacija.

Od 2016. godine Komora je članica krovne organizacije Copa Cogeca i Geopa organizacije.

Aktualni zakonodavni okvir za poslovanje Komore su Zakon o Hrvatskoj poljoprivrednoj komori (NN 61/2018), Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 121/2014), Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija (NN 31/2015) i drugi zakoni i pripadajući njima pravilnici.

Ustroj i organizacija Komore temelje se na odredbama Zakona o Hrvatskoj poljoprivrednoj komori (u daljnjem tekstu: Zakon) i Statuta Hrvatske poljoprivredne komore (NN 29/2018), a u funkciji izvršavanja definiranih poslova i zadataka za dobrobit poljoprivrednih proizvođača, vodeći računa o potrebnim sredstvima, ljudskim, tehničkim i financijskim resursima.

Sukladno Zakonu i Statutu članstvo Komore čine obavezni članovi - poljoprivrednici upisani u Upisnik OPG-a ekonomske veličine SO iznad 3.000 eura, te dobrovoljni članovi – sve ostale pravne i fizičke osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika sukladno posebnom propisu kojim se određuju ciljevi i mjere poljoprivredne politike te druge fizičke ili pravne osobe koje svojim radom mogu pridonijeti u obavljanju djelatnosti iz Statuta, koji su potpisali izjavu o pristupanju te platili godišnju članarinu.

Tijela Komore su: Skupština, Predsjedništvo, Upravni odbor, Nadzorni odbor, Sektorski/stručni odbori. Djelokrug rada svakog tijela određen Zakonom i Statutom.

Skupština je najviše upravljačko tijelo Komore te ga čine predstavnici svih županija koji su bili izabrani na izborima članovima Komore u toj županiji. Izbori za tijela Komore se provode svakih 4 godine.

U 2020. godini održano je: **14 sjednica Upravnog odbora, 9 sjednica Predsjedništva, 1 Skupština, 1. sjednica Nadzornog odbora.**

Za obavljanje stručnih, administrativnih, pomoćnih i drugih poslova u Komori je zadužena Stručna služba, koja sastoji od Odjela za opće i administrativne poslove i Odjela za poljoprivrednu politiku, inovacije i međunarodnu suradnju. U Stručnoj službi u 2020. godini bilo je zaposleno tri osobe, te u drugoj polovici 2020. godine bilo je zaposleno tri nova djelatnika.

Odjela za poljoprivrednu politiku, inovacije i međunarodnu suradnju obavlja sljedeće poslove:

- Koordinacija tijela Komore i priprema materijala,
- Organizacija sjednica Sektorskih/stručnih odbora i priprema materijala
- Izrada zapisnika i praćenje sastanaka tijela Komore
- Informiranje članova Komore o izmjenama zakonskih regulativa
- Prijava i izrada projekata
- Provedba projekata
- Komunikacija s međunarodnim organizacijama i institucijama
- Organizacija sastanaka, radionica, konferencija, stručnih putovanja na nacionalnoj i međunarodnoj razini
- Praćenje zakonodavnih akata na nacionalnoj i međunarodnoj razini
- Organizacija konferencija za medije
- Ažuriranje informacija u web prostoru
- Rad na profilima društvenih medija, ažuriranje objava
- Praćenje medijskih objava o aktivnostima Komore i njezinih članova
- Zastupanje u ime Komore u međunarodnim organizacijama
- Promocija poljoprivrednih politika te hrvatskih poljoprivrednih proizvođača
- Traženje mišljenja i sugestija vezano za aktualnu problematiku
- Direktna komunikacija s hrvatskim poljoprivrednicima i povezivanje njih s europskim poljoprivrednicima putem radionica, upita, stručnih posjeta itd.

I drugi poslovi u skladu sa propisanim djelatnostima Komore

Odjel za opće i administrativne poslove obavlja sljedeće poslove:

- Organizacija sjednica tijela Komore i priprema materijala
- Administriranje pošte i ostale korespondencije putem pošte, e-maila (zaprimanje, urudžbiranje i otprema)
- Prijem stranaka i organizacija sastanaka
- Provedba odluka Upravnog odbora, Skupštine i Nadzornog odbora
- Informiranje o odlukama Predsjednika i Upravnog odbora članova tijela Komore

- Obrada upita pristiglih putem e-maila, pošte, društvenih mreža i web stranice
- Komunikacija s članovima Komore putem telefona, e-maila i drugih komunikacijskih kanala
- Informiranje članova Komore i tijela Komore o donošenju pravnih regulativa
- Vođenje evidencije članstva
- Vođenje evidencije uplata članarina
- Izrada članskih iskaznica za članove Komore
- Priprema isprava za knjigovodstvo i računovodstvo
- Provođenje svih vrsta plaćanja (usluge, računi, ugovori itd)
- Izrada analitičkih evidencija
- Vođenje dokumentacije o zaposlenicima (evidencije prisutnosti, bolovanja, godišnji odmori itd) đ
- Poslovi nabave sredstava za rad stručne službe (uredski materijal, telekomunikacijska i IT oprema,)
- Izrada ponuda sukladno odluka tijela komore
- Priprema i obračun putnih naloga
- Priprema odluka, ugovora i sporazuma

i drugi poslovi u skladu sa propisanim djelatnostima Komore

AKTIVNOSTI KOMORE NA NACIONALNOJ RAZINI

U 2020. godini s radom su nastavili već osnovani ranije Stručni/sektorski odbori :

Odbori za stočarstvo i ribarstvo: sustav krava-tele, svinjogojstvo, tov, peradarstvo, ovčarstvo i kozarstvo, konjogojstvo, pčelarstvo, ribarstvo.

Odbori za biljnu proizvodnju i šume: vinogradarstvo i vinarstvo, voće, povrtlarstvo i krumpir, ratarstvo, maslinarstvo, ekološka poljoprivreda, ljekovito bilje i cvjećarstvo, privatne šume.

Opći odbori: zakonodavstvo i udruge, ruralni razvoj i inovacije.

Članovi Komore aktivno su sudjelovali u kreiranju poljoprivredne politike, pravnih i ostalih dokumenata s ciljem poboljšanja proizvodnje i života u ruralnim prostorima. Za potrebe rada Odbora Komora je provela sljedeće aktivnosti:

- Koordinacija informacija, upita, sastanaka i članova koji su u odborima,
- Pismena i usmena korespondencija s članovima koji su zainteresirani za zastupanje poljoprivrednih proizvođača,
- Pismena i usmena korespondencija s Odborima,
- Analiza nacionalnih i međunarodnih dokumenata,
- Informiranje poljoprivrednih proizvođača o proceduri, pravnim okvirima te mogućnostima sukladno upitima i potrebama zadane teme Odbora,
- Komunikacija s partnerskim komorama u inozemstvu,
- Komunikacija sa stručnim organizacijama, fakultetima, institutima,
- Organizacija pripremnih sastanaka.

ODBORI STOČARSTVO I RIBARSTVO

ODBOR ZA OVČARSTVO I KOZARSTVO

1. Sjednica - 13. siječnja 2020. godine

Zaključci:

- Isplata šteta od divljači
- Država daje 400 kuna za skotnu ovcu što smatramo malo. Iznosi su preniski a i sam spor traje jako dugo. Treba se vidjeti tržišna cijena. Objektivno bi bilo da je cijena od 800 - 1000 kuna – istaknuo je g. Lenac.
- mjere ruralnog razvoja za ovčarstvo
- Ažuriranje ili izrada nove aplikacije. Potreba za pojednostavljenjem vođenje evidencije. Promjena sistema zaduženja/razduženja. U praksi je slučaj da si za stoku zadužen dok ju na drugom gospodarstvu ne uvedu u evidenciju. Javlja se tzv. 'plutajuća grla'. U trenutku kad se ovca ukrcala na transport i kad je potpisan putni list, ta stoka više nije kod gospodarstvenika.
- prodaja na gospodarstvu - klanje na gospodarstvu
- oznaka 'Janjetina i Jaretina s hrvatskih pašnjaka' – postavilo se pitanje zašto nema ove oznake i za ovce i koze?

2. Sjednica – 15. lipnja, 2020

Zaključci:

- Treba raditi procjenu prema tržišnoj cijeni. Objektivna cijena bi bila od 800 – 1000 kn.
- Potrebno je produžiti rok za očitovanje o prihvaćanju prava i obveza svih korisnika (15 dana od dana objave Odluke na AGRONET-u), što zahtjeva izmjenu pravilnika kako se novci ne bi vraćali.
- Problem je nedovoljna informiranost primarnih poljoprivrednih proizvođača.
- Potreba za pojednostavljenjem vođenja evidencije. Osigurati elektronski upis u registar, ne samo ručni.
- Promjena sistema zaduženja/razduženja.
- Prodaja na gospodarstvu - klanje na gospodarstvu
- Tečaj za pratioca životinja
- Ovnovi sa performans testom
- Poticaj za uzgojno valjane ovce
- Analizirati klaoničke kapacitete i napraviti dijagnostiku trenutnog stanja. Utvrditi gdje se prekida lanac. Urediti pravilnik kako bi se omogućili klaonički objekti na farmama (uključiti veterinarske službe).

4. Sjednica – 6. studenoga, 2020.

Zaključci:

- Iznosi za isplatu šteta od divljači su preniski, a i sam spor traje jako dugo. Treba raditi procjenu prema tržišnoj cijeni. Objektivna cijena bi bila od 800 – 1000 kn.
- Postoji potreba da se 'plava knjiga' vodi elektronski - prijedlog kao što postoji za tovljače, potreba za pojednostavljenjem vođenja evidencije. Osigurati elektronski upis u registar, ne samo ručni.
- Potrebno je napraviti certifikat za domaće janjeće/kozleće meso hrvatskih farmi, lagomorfe...
- Crvena oznaka znači da je rođeno u Hrvatskoj, plava da je uzgojeno u Hrvatskoj.
- Kroz mjeru RR 4.1, financiranje klaonica malih kapaciteta i pokretnih kapaciteta, pravo na sufinanciranje imaju i lokalne samouprave kako bi nabavile ili pokretnu klaonicu ili napravile objekt za klanje uz sufinanciranje

IZVJEŠTAJ sa sastanka odbora za ovčarstvo i kozarstvo kod ministrice poljoprivrede, 13. siječnja 2020. godine

Zaključci:

- Ministarstvo je istaknulo kako će se elektrizirati sve što je moguće kako bi se poljoprivrednicima olakšala evidencija i daljnji promet sa stokom.
- FARMSKI SUSTAV KVALITETE JANJEČEG I JAREČEG MESA
- Zaključak – potrebno izraditi analizu klaoničkih kapaciteta, njihovu iskorištenost i potrebu na terenu. Uprava će dostaviti prijavljenu proizvodnju i klanje. Predviđeni rok slanja; 30 dana.
- PAŠNJACI
- Odbor za ovčarstvo i kozarstvo prenosi stav svojih članova da ne postoji dovoljna transparentnost u iskazivanju koeficijenta prihvatljivosti. Odbor traži transparentniji sustav prihvatljivosti.
- MJERE RURALNOG RAZVOJA
- Traži se omogućavanje financijskih sredstva za ova 2 sektora: ovce i koze kroz PRR.
- MJERA ZA MATIČNA STADA
- Ova mjera bila je dobra i traži se da se ona i dalje nastavi.

SASTANAK s ministricom Marijom Vučković i pomoćnicima Zdravkom Baraćem, Tatjanom Karačić vezano za aktualnu problematiku sektora za ovčarstvo i kozarstvo, 15. lipnja, 2020.

Zaključci:

- Prema naputku ministrice, pomoćnici ministrice Zdravko Barać, Tatjana Karačić, te predsjednik Odbora za ovčarstvo i kozarstvo HPK Stjepan Živković sastati će se na novom sastanku te pokušati riješiti problem klanja na gospodarstvima (legalan sustav kroz registrirani objekt).
- Ministarstvo će tražiti smanjenje veterinarskih troškova.
- Ministarstvo će provjeriti zašto je tečaj za pratitelja životinja toliko skup.
- Poticaj za uzgojno valjane ovce se nastavlja, po principu godine za godinom.
- Produžiti će se rok za očitovanje o prihvaćanju prava i obveza svih korisnika Programa potpore primarnim poljoprivrednim proizvođačima, Pravilnik će biti izmijenjen kako se ne bi vraćali novci.
- Kroz Programe ruralnog razvoja ići će se ciljano s natječajima za sektor ovčarstva i kozarstva.

- Ministrica predlaže uvođenje elektronskog očevidnika koji se automatski prenosi u sustav, s ciljem pojednostavljenja sustava (administrativnog rasterećenja).
- Potrebno je uvesti ograničenje broja razdužene janjadi na gospodarstvima, Uredba je u izradi, čeka se službeni prijedlog.
- Provjerit će se s upravom veterinarstva da li je moguće imati klaonički objekt na gospodarstvima.
- Razmotrit će se uvođenje poticaja za situaciju u kojoj se ženska grla ostavljaju radi reprodukcije.

SASTANAK na temu broj životinja za klanje za vlastite potrebe, 03. srpnja, 2020.

Zaključci:

- Prijedlog Ministarstva poljoprivrede da Komora dostavi prijedlog najvećeg broja životinja koje bi trebalo biti moguće godišnje zaklati u nekom kućanstvu, za podmirivanje vlastitih potreba proizvođača, treba u potpunosti odbaciti.
- Dozvoliti klanje na domaćinstvu, uz više kontrola, više pregleda. Na taj način na tržištu će biti više lokalnog mesa, te će to meso biti u sustavu.
- Tražiti uspostavu Pravilnika koji definira lokalno tržište (kratke lance opskrbe), te mogućnost prodaje na vlastitom gospodarstvu.
- Tražiti izjednačavanje uvjeta proizvodnje.
- Prijelaz na tuđe modele (Austrija)
- Smanjenje sanitarnih kriterija klanja na vlastitom gospodarstvu

ODBOR ZA SVINJOGOJSTVO

4. Sjednica– 14.srpnja, 2020.

Zaključci:

- **POTPORA ZA SVINJE**
Prijedlog koji su dali članovi Odbora: 15 eura po tovljeniku rođenom/utovljenom/zaklanom u RH. De minimis potporu potrebno je povećati s 20 000 na 70 000 eura.
- Plan povećanja svinjogojske proizvodnje: izgradnja farmi, reprocentara i tovnih farmi; prijedlog da se napravi plan pomoći za male OPG-ove a ne za komercijalna gospodarstva. Primjer - liste bodovanja za OPG-ove, treba se težiti tome da Ministarstvo podržava proizvodnju na OPG-ovima i da podrži plasman i trgovinu prema manjim prerađivačima - kako se ne bi ovisilo o velikim trgovačkim lancima.
- **OBILJEŽAVANJE MESA I PROIZVODA OD MESA** Proizvođači su istaknuli da označavanja mesa i proizvoda od mesa mora biti transparentno i svima vidljivo. Prijedlog veličine fonta koji bi bio u redu je 12.
EVIDENCIJA UPISA ČISTOKRVNIH PASMINA Članovi Odbora istaknuli su problematiku na terenu s kojom se susreću a tiče se upisivanja životinja čistokrvnih pasmina. Članovi smatraju kako je do problema došlo prilikom izmjene Agencija; odnosno kad je HPA prestala djelovati te je osnovan HAPIH. Od tad stvari ne funkcioniraju dobro. HAPIH I HPA - nije ustrojeno testiranje životinja čistokrvnih pasmina - ni jedan rodovnik se nije mogao napraviti s testom. Problem je sistem koji ne želi nitko posložiti.
- **OMOGUĆITI IZDAVANJE SVJEDODŽBE O ZDRAVSTVENOM STANJU ŽIVOTINJA ELEKTRONSKIM PUTEEM** Članovi Odbora složili su se kako bi jednostavnije bilo da se elektronskim putem omogući izdavanje ove svjedodžbe.
- **POLJOPIRVREDNO ZEMLJIŠTE** Članovi su raspravljali o kriterijima dodjele državnog zemljišta te o važnosti spominjanja ove teme ministrici. Zanima ih aktualna pravila vezana uz dodjelu.
- Predsjednik Odbora, g. Kušec Stjepan predložio je Ivicu Kušeca kao dodatnog člana Odbora za svinjogojstvo. G. Ivica zainteresiran je sudjelovati u radu odbora, koristi se engleskim jezikom i bavi se uzgojem svinja. Članovi Odbora jednoglasno su prihvatili novog člana Odbora, g. Ivicu Kušeca.

5. Sjednica – 11. rujna, 2020.

Zaključci:

- Potrebno je dostaviti prijedlog „Očitovanje na prijedloge kriterija odabira.“ cijelom Odboru za svinjogojstvo. Kriteriji moraju biti manji. Treba ispitati ima li Ministarstvo sluha za uvođenje tih promjena. Smatra da je potrebno angažirati stručnjaka da napiše elaborat i uvjeri ljude u Ministarstvu da uvjeti natječaja nemaju smisla.
- Poslat će informacije na HPK, a HPK će proslijediti Odboru za svinjogojstvo.
- Gospodin Kušec će dostaviti materijale koji su predloženi vezano uz natječaj(mjere), ti uvjeti bi pasali proizvođačima. Treba svim članovima Odbora, te da se članovi Odbora očituju na isti. Kao odbor daje se

mišljenje, prijedlog, koji je potrebno usuglasiti. Nakon toga, ako se SUS složi, idemo s time prema Ministarstvu poljoprivrede.

- Potrebno je izaći u javnost ako nema reakcije, tj. na više instance. Smatra da je potrebno organizirati tiskovnu konferenciju ako ne bude reakcije na taj dopis. Zadužuje zapisničara da pošalje požurnicu sredinom tjedna.
- Provjeriti da li je poslan Dopis od Kušeca ispred HPK te da li je došao odgovor na isti.
- Po pitanju „Uspostavljanja sustava za izračun uzgojne vrijednosti“ na adresu HAPIH-a potrebno poslati požurnicu za izračun uzgojne vrijednosti rasplodnih svinja. Taj zahtjev je već poslan i HAPIH-u i Ministarstvu poljoprivrede, ali nisu se očitovali po tom pitanju.
- Sve buduće dopise i sve vezano za Odbor za svinjogojstvo treba prosljeđivati Dario i tražiti usput povratnu informaciju članova. Sve poslove zadužene za Odbor će obavljati Dario.
- Također mišljenja je da informacije o prijedlozima raspisanih natječaja trebaju dobiti sektorski odbori. Primjerke dopisa također trebaju dobiti članovi odbora.
- Što se tiče Skype sastanaka, članovi Odbora za svinjogojstvo su protiv istih.

SASTANAK Odbora za svinjogojstvo u Ministarstvu poljoprivrede, 14. srpnja, 2020.

Zaključci:

- **POTPORA ZA SVINJE**
Prijedlog od strane Odbora je da potpora bude 15 eura po tovljeniku koji je rođen, utovljen i zaklan u Hrvatskoj.
Prijedlozi od strane Odbora za svinjogojstvo su da se i poveća de minimis potpora s 20.000 na 70.000 eura. Također su spomenuli i važnost označavanja mesa i proizvoda od mesa na transparentan i vidljiv način. Obilježavanje mesa i proizvoda od mesa na transparentan i vidljiv način – povećati font na deklaracijama.
PLAN POVEĆANJA SVINJOGOJSKE PROIZVODNJE - izgradnja farmi, reprocentara i tovnih farmi
Prijedlog da se napravi plan pomoći za male OPG-ove a ne za komercijalna gospodarstva. Treba se težiti tome da Ministarstvo podržava proizvodnju na OPG-ovima i da se plasman usmjeri prema manjim prerađivačima - kako se ne bi ovisilo o velikim trgovačkim lancima.
SOLARNE ELEKTRANE
Potreba obračunavanja kilovat sata u omjeru: 1:1.
Kod bodovanja za natječaje potrebno napraviti kategorizaciju; OPG i komercijalnih sustava.
- **KATEGORIZACIJA FARMI**
Predsjednik Kušec zamolio je da se Uprava pismenim putem očituje Komori po ovoj temi.
- **KREDITNA ZADUŽENJA** Ministrica će poslati HBOR-u upit vezano uz pitanje kredita i tražiti ispis postojećih kreditnih linija i njihove uvijete. Pokušat će se poraditi na produljenju roka otplate s 3 na 5 godina
OBRAZAC ZA OBILJEŽAVANJE SVINJA. Pomoćnik Barać je predložio da se poveća format postojećeg bloka.
TESTIRANJE ŽIVOTINJA ČISTOKRVNIH PASMINA
HPA u HAPIH izgubio se papirnati oblik uzgojno selekcijskog rada. Rodovnici se izdaju no bez papira na kojem piše kolika je vrijednost te životinje. Ministrica je zadužila pomoćnika Baraća da provjeri što je s tom temom.
- **OMOGUĆITI IZDAVANJE SVJEDODŽBE O ZDRAVSTVENOM STANJU ŽIVOTINJA ELEKTRONSKIM PUTE**
G. Biškup je predložio da se omogući elektronsko izdavanje svjedodžbe. Trenutno se na svjedodžbu čeka i nekoliko dana.
- Članovi Odbora dotaknuli su se teme posjednika i vlasnika te se rasprava nastavila oko toga kome pripada novac iz Mjere 14; posjedniku ili vlasniku. G. Biškup je rekao kako je vlasnik taj kome treba ići potpora. Do 1.9. ministarstvo će napraviti Kalkulaciju i poslati ju.
OZNAČAVANJE Članovi Odbora istaknuli su nezadovoljstvo vezano uz veličinu/font na deklaracijama. Iz Ministarstva su poručili kako se radi na znaku 'Dokazana kvaliteta' te će se svinjsko meso također označavati s oznakom 'Naše domaće' – potvrdio je pomoćnik Barać. Vezano uz potporu koju su dobili, ministrica je naglasila kako od 360 milijuna kuna, maksimalni iznos potpore biti će 7000 eura a za prerađivače i do 50.000 eura.

FOKUS grupa za svinjogojstvo - HPK i Svjetska banka - 16. studenoga, 2020.

Zaključci:

- Općenita razmišljanja poljoprivrednika o sektoru (problemi, situacija itd.):

Uvoz je veći od 60%. Europski novac, čak i u kriznoj krizi, ne daje se svinjogojskom sektoru, već prerađivačima i onima koji uvoze robu iz Europe.

Dugo čekaju novi plan, postoji bojazan da će novi plan doći prekasno, kada mnogi svinjari u Hrvatskoj više neće biti, ili će propasti ili odustati.

Uzgoj svinja u Hrvatskoj potrebno je zaštititi nekim mjerama, ali sumnjaju da će se to dogoditi.

Prije ulaska u EU puno se govorilo o pomaganju sektoru na razne načine, ali do danas nije bilo ništa osim mjera de-minimis, osim toga ništa se nije dobilo.

Postavlja se pitanje zašto se mjera 14 ne koristi, a uzgajivači svinja dijele mišljenje da ju je nemoguće koristiti.

U situaciji COVID-a, afričke svinjske kuge, .. postoji situacija da zemlje koje ne mogu svoje proizvode staviti na tržište subvencioniraju iste te proizvode, a oni završe na hrvatskim policama po cijeni s kojom domaći proizvođači ne mogu konkurirati.

Potrebna je pomoć kako bi se proizvođači zadržali, kao i mjere za poticanje napretka proizvoda da budu konkurentni, mjere potrebne za smanjenje inputa proizvođača.

- Percepcija poljoprivrednika o plaćanjima iz drugog stupa i načini za poboljšanje:
Problem je u ograničavanju pristupa, tj. Planu načina pristupa sredstvima. Netko iz ministarstva i drugih institucija trebao bi doći do proizvođača i vidjeti što i kako novac iz Bruxellesa najbolje iskoristiti
Razlika u kriterijima između malih i velikih proizvođača
Administrativni teret je vrlo velik problem
Važno je prihvatiti prijedloge Odbora za uzgoj svinja Hrvatske poljoprivredne komore (HPK) i prijedloge Udruge uzgajivača svinja
Pomoć Ministarstva u označavanju proizvoda koji će biti transparentno označeni i pomoć u postavljanju hrvatskih proizvoda na police velikih lanaca
Potrebno je manje administracije, a također više informacija o samim mjerama
Omogućite lakše pozajmljivanje za provedbu projekta
Potrebno je pravovremeno informirati se o obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, raditi u skladu s preporukama proizvođača
- Razmišljanja poljoprivrednika o potencijalnim ulaganjima u poboljšanje upravljanja okolišem i dobiti životinja na farmi:
Najveća sredstva za dobrobit životinja treba usmjeriti na kriterij povećanja površine poda za životinje, obvezno je uvesti rotacijsku proizvodnju, pa ako, na primjer, farma za tov ima kapacitet od 1000 komada, tada je godišnja proizvodnja 3.000 svinja (3 smjene), stoga je 3.000 relevantno za dobrobit životinja.
Potrebne su mjere za adaptaciju objekata, za ulaganja, za dodatno zapošljavanje radne snage
Potrebna su ulaganja za odlaganje gnojiva
Treba promovirati podrijetlo mesa
- Treba koristiti mogućnost označavanja svinjskih proizvoda
- Potrebno je poboljšati / istražiti plasiranje proizvoda na lokalnim tržištima za određene regije
- Fokus bi trebao biti na marketinškim strategijama
- Omogućite promociju znaka u udarnom terminu na TV-u i potaknite potrošače da kupuju
- Označite proizvode s više podataka većim slovima na transparentniji način, postavite stroge kazne za one koji se ne pridržavaju propisanih oznaka.
- Kupcima predstavite same proizvođače (na mreži ili putem QR koda) kako bi potrošač znao od koga kupuje.
Povezivost: kupac-proizvođač
- Povećajte font, označite bojama kao u Austriji, nemojte zavarati potrošače
- Zabraniti istovremeno preradu mesa porijeklom iz Hrvatske i drugog mesa u istom pogonu.
- Smatraju da je potrebna detaljna analiza trenutne situacije - prakse za poboljšanje sektora
- Prema kriteriju povećanja površine poda, potrebno je povećati iznos i uvesti izračun rotacije kao relevantan za plaćanja.
- Treba slijediti primjere drugih zemalja
- Nedostaje informacija o mjerama socijalne skrbi - koje treba povećati.
- Proizvođači svinja smatraju potrebnim pružanje dodatne podrške domaćim uzgajivačima
- Smatraju da su potrebni veći kapaciteti klaonice i povezivanje OPG-a
- Potrebni su primjeri iz drugih zemalja
- Jače fokusirajte na lokalnu proizvodnju i uzgoj kroz jačanje OPG-a
- Potrebno je podržati lokalnu proizvodnju, ne davati više novca prerađivačima, već novac preusmjeriti na neke nišne proizvode.
- Važno je pomoći malim poljoprivrednim gospodarstvima, tako da mogu imati preradu i marketing te izravnu prodaju svojih proizvoda na svojoj farmi. Cilj je ojačati lokalna gospodarstva.
- Važno je kupcima predstaviti same proizvođače (na mreži ili putem QR koda) kako bi potrošač znao od koga kupuje.

- Nedostaje kontrola proizvoda na terenu, nedostaje obrazovanje potrošača o našim proizvodima i nedostatak sljedivosti.
- Mjera dobrobiti životinja nije spas za hrvatski uzgoj svinja. To je premalo novca za uštedu svinjogojstva.
- Pokazatelji koji se tiču mjere dobrobiti životinja u nadolazećem vremenu bit će mali.
- Potrebna nam je izdašnja aplikacija koja bi pomogla proizvođačima u Hrvatskoj, oni vjeruju da se previše usredotočuje na mjeru dobrobiti životinja, a uz to je neki neće moći koristiti zbog objekata koje imaju, parcela na kojima se nalaze isti objekti su ...
- Prije ulaska u EU, hrvatski uzgoj svinja imao je potporu po tovljeniku u iznosu od 10-13 eura, što nam je oduzeto pod izgovorom da se trebamo naviknuti. Broj rasplodnih krmača od tada je opao 5 puta.
- Posljednjih 10 godina Hrvatska je imala veliki pad proizvodnje svinja. Pasmına Great Yorkshira smanjila se 2,4 puta u posljednjih 10 godina, pasmina Landras 4,5 puta. Veliki sustavi farmi ne koriste ove pasmine, već neke križance.
- U Hrvatskoj je u 2018. bilo ukupno 777 rasplodnih nerasta. Od toga je 35 nerasta zabilježeno na velikim farmama. U centrima za umjetno osjemenjivanje zabilježeno je 267 nerastova, a na malim farmama čak 475 nerastova. To su pokazatelji koji ukazuju na strukturu proizvodnje svinja u Hrvatskoj.
- Događa se da oni koji su konkurentni u Hrvatskoj, prezaduženi su, a oni koji nisu prezaduženi, nemaju interesa ulagati u taj sektor.
- Potrebno je pronaći model (prvi ili drugi stup) koji može sufinancirati ili stimulirati proizvođače svinjskog mesa rođenog u Hrvatskoj.

ODBOR ZA MLJEKARSTVO

5. Sjednica – 28. travnja, 2020.

Zaključci:

- U RH problem je s manjkom mlijeka, a ne viškovima. Mjere skladištenja su prilagođene prerađivačima te bi skladištenje viškova drugih zemalja mogle biti problematične za naše domaće proizvođače kada domaći prerađivači krenu u otkup istih viškova. Moglo bi doći do pada cijena. Mjere koje se predlažu su nedostatne za sektor mljekarstva. Cijene stočne hrane narasle su za 20% i to je neodrživo.
- Poslati dopis Ministarstvu poljoprivrede da zauzme stajalište u kojem traži da se sredstva koja su namijenjena u EU za skladištenje mlijeka, mlijeka u prahu, maslaca i sira usmjere prema primarnim proizvođačima kako bi se održala trenutna razina domaće proizvodnje mlijeka. Po UG ili po litri mlijeka otkupljenog mlijeka. Također, u dopisu se treba tražiti da se otkupna cijena mlijeka održi na postojećoj razini ispod koje se ne smije ići, te da se privremeno obustavi uvoz dok se ne otkupi sva domaća roba.
- Poslati dopis Ministarstvu poljoprivrede u kojem se traži sastanak hitan on-line Savjeta za mlijeko.
- Poslati članovima prijedlog Zakona o poljoprivrednom zemljištu te pismeno očitovanje o stajalištima na isti. Odbor se ne slaže s prijedlogom Upravnog odbora HPK u kojem postojeći posjednik ima pravo prvenstva na zakup.

SASTANAK na temu: pomoć sektoru mljekarstva, 23. lipnja, 2020.

Zaključci:

- Vezano za 4.1.1. dogovoreno je da se pošalje dopis ministrici te se zatraži raspisivanje natječaja u listopadu sa sredstvima iz novog paketa.
- Prijedlog Odbora je bio da se prioritet da proizvođačkim organizacijama te onima koji imaju zootehnički certifikat, koji su u kontroli mlječnosti te koji nisu bili dosadašnji korisnici.
- Predsjednik je kratko prikazao problematiku vođenja evidencija te potrebe za objedinjavanjem podataka koji bi se mogli pratiti jednim klikom preko koda. Pomoćnik je zadužio Matu Čačića da komunicira sa službom za informatizaciju kako bi se našla jednostavnija rješenja za objedinjavanje podataka.

SASTANAK na temu ispunjavanje obaveza na odobrenim sabiralištima mlijeka sukladno odredbama pravilnika o registraciji subjekata te registraciji i odobravanju objekata u poslovanju s hranom, postojeći izazovi i prijedlozi za rješavanje istih – 01. listopada 2020.

Zaključci:

- Pokrenuti postupak produljenja prilagodbe Pravilniku za 6 mjeseci (probati ishoditi produljenje od godine dana)
- Definirati najoptimalnije procedure za otkup mlijeka (HAPIH, Uprava stočarstva Ministarstva poljoprivrede, Sektor za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane)
- Napraviti analiza stanja na tržištu

- Razmotriti opciju pokretljivih laktofriza (financirati iz mjera MP)
- Organizirati edukaciju i savjetovanja mljekara (Savjetodavna služba)
- Organizirati sastanak s Državnim inspektoratom
- Mljekarima dati konkretne info o budućnosti sabirališnih mjesta
- Uprava za veterinarstvo svim prisutnima će dostaviti zapisnik sa sastanka
- Idući sastanak održat će se za 3-4 tjedna

FOKUS grupa za mljekarstvo – HPK i Svjetska banka - 13. studenoga, 2020.

Zaključci:

- Glavna ograničenja za pristup Stupu II (fondovi za ruralni razvoj - (M4) Ulaganje u fizičku imovinu: (M6) Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja; (M9) Uspostava proizvođačkih grupa i organizacija; (M17) Upravljanje rizicima, komentirano je da postoji problem administracije, a primjer je mjera 4.1.1., gdje se naglasak stavlja na gradnju koja je skupa i zahtjevna, a bez gradnje ne možete doći do strojeva. Potreban je individualan pristup od strane savjetodavne službe i ljudi na terenu te na taj način olakšati ljudima da dođu do sredstava, upravo u tom području je potreban veći utjecaj.
- problemi su sufinanciranja, administrativne prepreke, predugo čekanje natječaja i teško zadovoljivi uvjeti, te problemi procedura te informiranja.
- Pitanje koje aktivnosti se mogu provoditi na gospodarstvu kako bi se poboljšala dobrobit životinja ili ekološke performanse, komentirano je da je u dobrobiti životinja potrebno uvrstiti obrada papaka, koja je vrlo važna za životinje. Pritisak je na veterinare, a i na proizvođače da se smanji upotreba antibiotika u liječenju životinja. Primjer je liječenja mastitisa bez antibiotika, ti alternativni preparati su vrlo skupi te stoga bi to trebala biti jedna od mjera u okviru dobrobiti životinja.
- Farme proizvođača su dobro opremljene te mogu pružiti dobrobit životinja, ali plaćanja na te mjere su neisplative jer troškovi za papirologiju tih mjera iznosi više nego sama potpora. Treba biti više mjera za uvjetna grla na koje se može prijaviti, ali potrebno je sve pojednostaviti.
- Pitanje je postavljeno kakvu podršku zelenim politikama se smatra najrelevantnijim za uzgoj mlijeka? Prijedlozi su bili: solarni paneli, obnovljivi izvori energije, smanjenje antibiotika i djelovanje na klimatske promjene.
- Potrebno je dodatno financiranje na farmama te povećanje proizvodnje. Konkurentnost sa kreditima je vrlo loša, u odnosu na kolege proizvođače iz susjednih zemalja. U proizvodnju mlijeka je potrebno konstanto ulagati. Moramo imati novih proizvođača, bez toga, većeg broja grla i proizvodnje nema budućnosti za mljekarstvo, a za to je potrebno ulaganje i novi projekti. Proizvođači su u velikim zaduženjima na farmama te je onda jako teško raditi nove projekte.
- Proizvodnja mlijeka kad se pogledan njena efikasnost je vrlo niska. Treba voditi računa i brigu prvo o takvim osnovama, a onda tek se osvrnuti na ekološku proizvodnju. Također, postoji problem javljanja na natječaje za mjere. Potrebno je napraviti mjere pogodne za srednje proizvođača sa realnim ulaganjima u proizvodnju, a to bi pogodovalo mnogima i bilo bi puno prijavljenih na takve natječaje.
- U proizvodnji mlijeka postoje „jake“ Udruge, koje okupljaju puno proizvođača koji teško konkuriraju u mjerama. Kada bi se takva jedna udruga javila na neku mjeru koja bi postojala za njih i dobila sredstva, oni bi ih mogli raspodijeliti na svoje OPG-ove, i time ne bi postojala borba sa većim proizvođačima sa kojima je teško konkurirati. Pitanje mehanizacije je zašto ona nije ograničena na 100.000 eura godišnje, taj iznos je dovoljan za svako srednje gospodarstvo, time bi sredstava bila dovoljno za sve te bi to svima pogodovalo.

ODBOR ZA SUSTAV KRAVA – TELE

5. Sjednica – 29. travnja, 2020.

Zaključci:

- Potrebno je osigurati poticaj za žensku telad. G. Mihelić je rekao kako je za razvoj i opstojnost sektora ključno da se potiče junica koja se ostavlja za rasplod. To bi omogućilo budućnost ovog sektora i konkurentnost.
- Proizvodnja treba biti usmjerena na krajnjeg kupca ili u mesnice jer je prodaja tovljačima neisplativa. Hrvatski način uzgoja je kvalitetan a time i skuplji. Glavni problem koji je spomenut je birokracija i parafiskalni nameti te se javlja problem i sa zemljištem.
- Predložilo se da se od Ministarstva traži isplata izravne potpore prema predviđenim iznosima od 328 eura za 2019. godinu što nije postignuto.
- Miško Šklempa je predložio da se Ministarstvu poljoprivrede uputi dopis s pitanjima želimo li kao država poticati uzgoj sustava krava-tele? Po kojem modelu oni žele ostvariti te poticaje te koja je namjera držanja krava dojilja? Ta pitanja trebalo bi uputiti stručnim službama Ministarstva i tražiti od njih odgovor.

Proizvođači će predložiti svoj model koji bi bio moguć za opstojnost sektora a ukoliko neće doći do zajedničkih stajališta, ne vide daljnju svrhu ovog uzgoja te predlažu zatvaranje svoje proizvodnje.

- Što je sa prethodnim dopisima koji su bili poslani u Ministarstvo poljoprivrede? Prijedlog je da se u novom dopisu traži očitovanje na prethodno poslano zahtjeve te da se traži odgovor u roku od 10-15 dana.

ZAJEDNIČKA sjednica Odbora sustav krava – tele i Odbora za konjogojstvo, 08. ožujka, 2020.

Zaključci:

- Dati su prijedlozi za Pravilnik o provođenju javnog natječaja za zakup zajedničkog pašnjaka u vlasništvu Republike Hrvatske
- Prosljediti dopis u Ministarstvo i tražiti od njih konkretan odgovor, da u Povjerenstvo za zakup zajedničkih pašnjaka, prije donošenja konačnog prijedloga uvrste tri člana (stočara) Hrvatske poljoprivredne komore.
- Od Hrvatskih šuma tržiti da svo zemljište koje su uzeli kao poljoprivredno temeljem novih šumskogospodarskih osnova, vrata na upravljanje lokalnoj jedinici kako bi se to zemljište moglo uvrstiti u program gospodarenja i dalo stočarima na korištenje. Odnosno: Svo državno poljoprivredno zemljište koje je u katastru u kulturi oranica, livada, pašnjak, da se izuzme iz šumskogospodarskih osnova i stavi u program gospodarenja jedincima lokalne samouprave i gradu Zagrebu.
- Traži se hitno formiranje registra zajedničkih pašnjaka.
- U mjeri 4.1.1. proširiti na zaštitu poljoprivrednih površina od divljih svinja, unutar mjere 4 zatražiti od Ministarstva za sektor krava – tele i sektor konjogojstva da se zasebno raspišu mjere kojima bi se potaknuo taj dio stočarske proizvodnje jer je to neophodno i mali je broj proizvođača koji prolaze na natjecajima.
- U novom prijedlogu IAKS mjera, prema Upravi za stočarstvo poslati dopis i tražiti da se i uvrsti i telad od krava dojlja kao poželjna u mjeri dobrobiti životinja. Bili bi konkurentniji i mogli bi ići sa nižom cijenom što bi generiralo povećanje proizvodnje.

FOKUS grupa za sustav krava – tele - HPK i Svjetska banka - 17. studenoga, 2020.

Zaključci:

- Posjete gospodarstvima iznimno važne te razgovor sa ljudima na terenu. Bitne su tri regije: Lika, Primorje i sliv rijeka gdje su pašnjačke površine, te je potrebno razgovarati sa stočarima iz svake regije da bi se dobila prava slika stvarnosti. Potrebno je podići broj matičnih krava te se brinuti o domaćoj proizvodnji. Imamo uistinu dobre uvjete za razvoj ovog sektora.
- Primjer gospodarstva sa 200 goveda i smrtnosti manje od 10 % su nerealni pokazatelji. Nemoguće je da se od 200 krava tih istih i oteli. Teletabilni interval je preko 400 dana, nemoguće je time od 100 krava imati 100 teladi. Amortizacija je takva da se stado mora obnavljati. Profitabilnost ne postoji bez potpora, a ništa se još nije promijenilo za novo programsko razdoblje.
- Neslaganje da se u istu grupu stavlja sustav krava – tele i tovljači. Razlika je drastična, iz postojećih mjera 98 % ide u tovno govedarstvo. Jedan od većih problema je taj da u sustavu krava – tele nema više od 20 000 krava u Hrvatskoj. Na ovakav trenutni način ne možemo napraviti nikakav razvoj poljoprivrede, jedini tko ostvaruju profit su tovljači i zbog toga ih se ne može gledati isto kao ovaj sektor. Što se tiče analize oko plavog dizela, potrebno je vidjeti koliko novaca ide u tov, a koliko u ovaj sustav. Analiza je u tim stavkama promašena.
- Ne postoji niti jedan natječaj koji je konkretno za ovaj sustav. Novi kriterij za poljoprivredno zemljište koji bi se uveo, tj. odnos prihoda od potpore i od prodaje, vrlo je teško postići 50 % prihoda od prodaje teladi ili junadi. Samo intenzivna proizvodnja će doći do zakupa poljoprivrednog zemljišta. Treba naći način kako stimulirati matično stado, povećavajući ga.
- Hrvatske šume uzele već puno pašnjaka. Preporuka Svjetske banke u točki 4. - uopće nismo mogli raditi dobrobiti životinja jer tog kriterija nije bilo, sa druge strane ključna stavka je Zakon o poljoprivrednom zemljištu, a Pravilnici su loši.
- Glavni problem u govedarskom sektoru mali prihod u odnosu na EU standard- Moramo podići ukupan prihod jer tek tada bi bili na razini EU, a tu mora uskočiti država i smanjiti bezbroj parafiskalnih nameta. Ono što se mora promijeniti je povlačenje sredstava iz mjera RR, prvenstveno mjere 4 i 6. Na mjeri 4 nitko ne prolazi, dakle moraju se mijenjati kriteriji. Zakonska regulativa mora biti poznata unaprijed.
- Poljoprivredna gospodarstva koja imaju 20, 30 krava nemaju šansu za opstanak jer je to premali prihod. Budućnost je zapravo u većim farmama, one mogu biti samoodržive, ali da se tehnički i tehnološki razvijaju. U mjeri 4 smo svedeni na tovljače što je pogrešno.

- Potrebno je povećati profitabilnost, omogućiti da se više zaradi u ovome sustavu. Time će se kapital odmah početi slijevati u taj sektor. Ovako uz nisu produktivnost i nisku zaradu, nitko se neće opredijeliti i baviti ovim poslom.
- Ministarstvo, se mora opredijeliti da li žele ovaj sektor i te površine u ruralnom području ili ne. Ukoliko žele, sredstva se moraju podignuti da bi taj sektor bio dohodovan. U sustavu krava – tele od 100 krava možete proizvesti 70 teladi, time ne možete ostvariti profit. To je moguće samo kroz snažne subvencije i to kroz pašnjake.
- Proizvođači su također komentirali pitanje vezano za ekološku poljoprivredu. Koeficijent za krške pašnjake je smanjen - pitanje je da li bi bilo moguće da se smanji potpora po pašnjaku, a dobije plaćanje po grlu tj. kravi- to bi bila stimulacija da imamo više krava i veću proizvodnju.
- Mjera 4.1.1. - od kada se ušlo pod naziv krava dojlja puno toga se izgubilo, ponajviše sami naziv krava – tele. Potrebno je vidjeti u mjeri dobrobiti životinja koji su to kriteriji koje možemo staviti kao nadstandard. Svaka krava koja se redovito teli unutar 400 dana bi trebala biti promatrana da je držana u dobrim uvjetima i da je upravo to nadstandard (ili primjer broj dana držanih na pašnjaku).
- Pomoćnik Barać je na to odgovorio da se ide tim tragom te da određen broj dana proveden na pašnjaku bude valoriziran za dobrobit životinja. Prijedlog je da ide taj kriterij kao operacija dobrobiti za krava – tele, zatim osiguravanje vode određene temperature tijekom zimskih mjeseci i odvajanje prostora za bolesna grla.

ODBOR ZA TOVNO GOVEDARSTVO

5. Sjednica – 10. veljače, 2020.

Zaključci:

- Odbor se složio da se Ministarstvu poljoprivrede napiše jedan objedinjeni dopis u kojem bi stajalo navedeno: “Temeljem naših prošlih sastanaka i ukazivanje na probleme u sektoru te zbog nastavka nedovoljne potražnje robe, o čijim smo razlozima ukazivali na ranijim sastancima, tražimo hitnu intervenciju po modelu koji je komuniciran s državnim tajnikom g. Majdakom i pomoćnikom za stočarstvo g. Baraćem gdje bi bili obuhvaćeni svi proizvođači. Ukazali smo na problem i utvrdili mogućnost rješenja vezan uz nemogućnost trženja na tržište Turske koji je nastao zbog cijepljenje kvrgave kože. Proizvođači su u nemogućnosti prodaje mesa 36 mjeseci od provedenog cijepljenja. Odbor za tov traži hitno odgovornost nadležnih za nepoduzimanje nikakvih aktivnosti jer je sektor trenutno pred slomom, u kakvom se nije našao od 2001. godine, kada se pojavila bolest Kravljeg ludila. Molimo odgovor u roku 4 radna dana kako bismo mogli dalje postupati. Budući da su isplaćene potpore proizvođačima mlijeka zbog šteta nastalih od cijepljenja protiv BKK, proizvođačima mandarina zbog poremećaja na tržištu te proizvođačima jabuka, tražimo da isto bude učinjeno i za sektor tovnje junadi.”
- Članovi Odbora istaknuli su kako treba ponoviti traženo iz prethodno slanih dopisa. U dopisima se tražio i iznos od 350 kn/UG no zbog produbljanja krize, sada se traži 820 kn/grlu.
- Unutar istog dopisa, članovi Odbora su istaknuli kako žele naglasiti sljedeće: "Poučeni iskustvom iz 2018. godine, gdje je sektor koji je na izdisaju pretrpio udarac od smanjenja potpore od oko 100 kn po grlu u odnosu na 2017. godinu, tražimo da se potpora isplati do 15. veljače 2020. u iznosu koji je predviđen Pravilnikom kao što nam je to obećano na sastanku u prosincu 2019. od strane ministrice.”
- Članovi Odbora traže da se isplate sredstva za Dobrobit životinja koji su obećali isplatiti do 31. siječnja 2020. godine.
- Članovi Odbora složili su se s tim da se Dopis pošalje na Ministarstvo poljoprivrede te da se traži očitovanje u roku od 5 radnih dana. Ukoliko ne dođe nikakva povratna informacija, Dopis će se slati i Premijeru, predsjedniku RH i Europskoj komisiji.
- Prijedlog g. Širjana je da se od strane HPK u sva Upravna vijeća Agencija traži više od 50% članova iz redova proizvođača HPK.
- Dopis koji je slat vezan uz bioplin, potrebno je revidirati i ponovno poslati.
- Traži se da postojeći proizvođači ne idu na natječaj koji podmiruju i da im se Zakonskim aktom produži zakup na 25 ili 50 godina, uz mogućnost raskidanja tog ugovora ako prestanu proizvoditi.
- Također, traži se zakup zemlje stočarima koji imaju postojeće objekte u krugu od 10-20 km, bez obzira u kojoj su JLS.

6. Sjednica – 24. travnja, 2020.

Zaključci:

- Prijedlog Odbora da se osigura potpora za privatno skladištenje u živo poslat će se Copa-Cogeci koja je tražila naše stajalište o ovoj Provedbenoj Uredbi Komisije.

- Potrebno je uputiti Dopis prema Ministrici i Vladi u kojem se traži pomoć za stočarski sektor.
- Zaključke ovog sastanka treba poslati ministrici Vučković i g. Baraću.

7. Sjednica – 07.kolovoza.2020.

Zaključci:

- *Javni poziv za javno prikupljanje ponuda s uvjetima za sudjelovanje na natječaju za dodjelu tržišne premije i zajamčene otkupne cijene za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije 1/2020.* Problem s kojim se slažu predstavnici Odbora je taj što u navedenom Javnom pozivu nisu uključeni poljoprivredni proizvođači te iz postojećih instaliranih bioplinskih postrojenja, jedan dio nije u funkciji.
- Gđa Kulišić je dala nekoliko prijedloga sektoru:
  - 1) Da se novi Program ruralnog razvoja napravi kvalitetno
  - 2) Da se kroz Fond za zaštitu okoliša financira naknada za mjere ublažavanja klimatskih promjena i stakleničkih plinova. Zašto se iz te Mjere uštede CO2 ne bi financirao svaki stočar koji je gnoj stavio u bioplinsko postrojenje? Pri tom ta naknada nije u koliziji s naknadom za otkup povlaštene cijene za kW/h.
- G. Širjan je naglasio da je srž problema u tome što od 2014. godine nije bilo raspisan novi natječaj za OIE te postoje neizgrađena bioplinska postrojenja, a novi natječaji nisu raspisani, šest godina se stoji.
- Veličina kvote koja je dodijeljena je neusporedivo manja od one koja je bila ranije komunicirana i dogovorena, poljoprivreda nije zaštićena kao što je u ovom slučaju zaštićena drvna industrija i cijena nije realna
- G. Širjan je rekao da će tražiti Studiju od Hrvoja Požara da dostavi podloge koje su slane u Ministarstvo poljoprivrede.

8.Sjednica – 15. listopada, 2020.

Zaključci:

- Prijedlog novog modela - Promjena uvjeta i kriterija za proizvodno vezanu potporu za 2021. godinu: Mjera 2- tov junadi: Stavak 2.1.2.,podstavak 1,2,3,4,5: „za životinje prijavljene za proizvodno vezanu potporu poljoprivrednik mora imati policu osiguranja ugovorenu za godinu u kojoj je podnesen zahtjev za proizvodno vezanu potporu“, Odbor se protivi navedenom. Ostalim članovima, koji nisu prisustvovali sjednici Odbora također poslati da se izjasne u vezi navedenog.
- Mjera 5: Stavak 2.1.5. – povrće, stavak 1,2,3: „Potpora se dodjeljuje za prvih deset prihvatljivih hektara pod povrtnim kulturama, a zbrajaju se one površine za koje je zadovoljena minimalno prihvatljiva površina po pojedinoj povrtnoj vrsti“ Odbor je protiv limita koji je stavljen i traži da se to makne.
- Mjera 8: Krmni proteinski usjevi, stavak 2.1.8 „Za proizvodnju na površinama prijavljenima za proizvodno vezanu potporu poljoprivrednik mora imati policu osiguranja ugovorenu za godinu u kojoj je podnesen zahtjev za proizvodno vezanu potporu.“
- Prijedlog je da se ide na Upravni odbor, da se maknu: ograničenja po ha, po veličini gospodarstva i da se izuzme uvjet osiguranja.
- Traži se Upravni odbor da na temelju dvije navedene točke, odnosno teme, traži hitan sastanak sa premijerom i sa svom dokumentacijom koju je Odbor do sad prezentirao, a odnosi se na stanje na tržištu.
- Bitno je tražiti intervencije na tržištu stoke i vezano za diverzifikaciju prihoda iz obnovljivih izvora (HROTE natječaj).
- U podlozi mora biti uvršteno: da službe ne kontroliraju deklariranje, da druge službe koje bi trebale promovirati a to je HAPIH ne rade dobro označavanje i promoviranje. Nadležne službe ne kontroliraju prekomjerni uvoz i damping cijene.

FOKUS grupa za toвно govedarstvo – HPK i Svjetska banka - 13. studenoga, 2020.

Zaključci:

- Općenita razmišljanja poljoprivrednika o sektoru (problemi, situacija itd.):
Od pristupanja Hrvatske EU, situacija u sektoru je postala teža (cijena je niža), Poljoprivrednici su spomenuli problem niske cijene proizvoda - potrebno je oduprijeti se dampinškim cijenama,
Poljoprivrednici žele povezati domaću proizvodnju i turizam koji bi mogli zadovoljiti cjelokupnu hrvatsku proizvodnju
- Povratne informacije poljoprivrednika o ekonomskoj analizi - podaci, metoda i zaključci
Poljoprivrednici se ne slažu s podacima korištenim u analizi. Izjavili su da su hektari po UG netočni, kao i cijena navedena za: telad, stočnu hranu i ostale inpute,
Izjavili su da je važan širi pristup analizi i da nemaju svi poljoprivrednici jednake troškove na svojim farmama,

- Oni predlažu promjenu korištenih podataka i žele da predstavnici Svjetske banke posjete farme.
- Povratne informacije poljoprivrednika o pregledu troškova - podaci, metoda i zaključci
Poljoprivrednici su izrazili neslaganje s navedenim podacima o plaćanjima za poljoprivrednike. Nadaju se daljnjim dogovorima s Ministarstvom poljoprivrede u vezi s dobrobiti životinja i drugim mjerama
  - Percepcija poljoprivrednika o plaćanjima iz drugog stupa i načini za poboljšanje
Ne slažu se s tvrdnjom da bi se u stup 2 trebalo više ulagati.
  - Komentari na preporuku 1 (1: Istražiti način kako smanjiti uvoz teladi za tov: povezivanje mesnog podsektora s mliječnim podsektorom u okviru razvoja uzgojnih (reproduktivnih) aktivnosti.)
ZPP-om omogućiti veću profitabilnost tovnog sektora koji bi mogao ulagati u povećanje proizvodnje.
Bolja dostupnost poljoprivrednog zemljišta kroz kupnju ili zakup.
Sektor mlijeka može pomoći razvoju kroz ciljano osjemenjivanje

ODBOR ZA KONJOGOJSTVO

2. Sjednica – 24. travnja, 2020.

Zaključci:

- Uputiti dopis na upravu za veterinarstvo da dostave nalaze Zorana Kragojevića, Osječko-baranjska županija, nadležna inspekcija je Našice.
- Sukladno dopisu Jure Turine potrebno je uputiti dopis javnoj ustanovi i županiji na znanje. Da se javna ustanova očituje o potpori proizvodnji Izvorne i zaštićene pasmine radi očuvanja genetske baze. Odbor je za to da se sačuva Međimurski konj, te da se ugrožena pasmina može sačuvati samo ako daje pomladak.
- Pravilnik o zakupu o šumskom zemljištu. Odbor podržava da zakup dobiju mladi koji se jave uz limit na 30 ha, te uz uvjet da u tekućoj godini moraju nabaviti stoku.

ODBOR ZA PČELARSTVO

3. Sjednica – 04. svibnja, 2020.

Zaključci:

- U bespajno vrijeme potrebno je osigurati travnate površine za oprašivače odnosno pčele, tu vidimo mogućnost korištenja zajedničkih sredstava i suradnje sa ratarima i stočarima koristeći njihove livade za sijanje kvalitetnog medonosnog bilja za pašu pčela, a poslije njima ostaje kvalitetnija biljna masa za sijeno i stočnu hranu.
- Prijedlozi mjera pomoći su: osigurati sredstva za prehranu pčela zbog vremenskih uvjeta, omogućiti pčelarima dobivanje u zakup državnog poljoprivrednog zemljišta, omogućiti što prije košenje potpore za oprašivanje ili naknada za održiv razvoj autohtone pasmine pčela naše „Sivke“.
- Poslati:
Dopis s prijedlogom mjera za povećanjem edukacije o zaštiti bilja.
Dopis o jačanju savjetodavne službe.
Dopis o slučaju kolege Saše zbog uginuća pčela uslijed špricanja sa zabranjenim zaštitnim sredstvima.
Dopis o traženju sredstvima za pomoć za prehranu pčela zbog vremenskih uvjeta.
Dopis vezano za dobivanje potpore za oprašivanje.
- Za sljedeći sastanak u Dnevni red uvrstiti problem proizvođača selekcioniranih matica te pozvati predstavnike Udruge da se pridruže sastanku.

ODBOR ZA PERADARSTVO

3. Sjednica - 11.ožujka, 2020.

Zaključci:

- Prijedlog koji se javio je taj da se za svu perad osigura Osiguranje te se s tim iznosima vidi koja bi premija u tom slučaju bila.
- treba procijeniti koliko ima ugušenja na godišnjoj razini na bazi 35 milijuna peradi u intenzivnom uzgoju. G.
- Istražiti preko Copa Cogece kakve mjere dobrobiti dobivaju druge EU države.
- Prijedlog je da kontrole nepoštene trgovačke prakse provodi Porezna uprava koja ima svoje urede diljem zemlje.

- Također, prijedlog je da se naš Zakon o nepoštenoj trgovačkoj praksi uskladi s direktivom EU. Nezadovoljstvo je i zato što sami poljoprivrednik ne želi podnijeti nepoštenu trgovačku praksu jer postoje bojazni da izgubi tržište.
- Prijedlog je da Ministarstvo poljoprivrede bude prijavitelj takvih praksi.

4. Sjednica - 5. svibnja 2020 godine.

Zaključci:

- POSJEDNIK ŽIVOTINJA – KORISNIK POTPORE
- Potrebno je izmijeniti Pravilnik na način da financijska sredstva dobije Posjednik životinja, a ne Organizator tova jer Posjednik životinja ima dodatne troškove kod povećanja dobrobiti životinja.
- POTPORA PO PROIZVODNIM CIKLUSIMA
- Kod izračuna financijskih potpora po uvjetnom grlu potrebno je voditi računa o proizvodnim ciklusima kod peradarske proizvodnje gdje ciklus traje kraće od godinu dana. Predlažemo da se kod proizvodnje gdje se godišnje proizvede više ciklusa peradi ta financijska potpora isplaćuje po ciklusu. Kod brojlera i purana bi se UG računalo po predanim pilićima ili puranima na klanje u ciklusu, a kod pilenki po broju otpremljenih pilenki iz proizvodnog objekta.
- Kod kalkulacije po proizvodnom ciklusu pravednija je raspodjela financijske potpore jer nisu jednaki troškovi za Posjednika koji proizvede tri ciklusa brojlera ili ako proizvede šest proizvodnih ciklusa godišnje. Iznose financijske potpore kod ovakvih tipova proizvodnje treba prilagoditi da odgovaraju optimalnom broju proizvedenih ciklusa godišnje.
- MLADE NESILICE – PILENKE
- Uz nesilice, brojere, purane potrebno je uvrstiti i pilenke (mlade nesilice) sa koeficijentom od 0,014 za UG.
- DODATNA SKRB U PRVIM DANIMA
- Kod brojlera, purana i pilenki potrebno je uvrstiti dodatnu skrb oko pilića u prvim danima života postavljanjem dodatnih hranilica, bilo stavljanjem hrane na papir ili korištenjem plastičnih tanjurića.
- STELJA
- Kod svih vrsta peradi kvalitetna stelja doprinosi dobrobiti. Potrebno je voditi računa o prekrivenosti poda suhom steljom – okretati stelju, dodavati suhu stelju, kod sustava gdje je moguće češće izgnjavati pokretne trake.
- IGRAČKE
- Dodavanjem igraćaka (špage, kupke, kocke slame i sl.) smanjuje se mogućnost pojave kanibalizma i potiče se ispoljavanje prirodnih nagona peradi što znači veću dobrobit.
- PLATFORME I PREČKE
- Postavljanjem dodatnih platformi ili prečki kod peradi ima manje loma kostiju i umanjuju se traume koje mogu nastati.
- HRANIDBA
- Analizama hrane (pr. na mikotoksine) možemo pravovremeno utjecati na pojavu za perad štetnih organizama u hrani i time spriječiti štetne utjecaje na perad. Kod stavljanja dodataka u hranu treba voditi računa na kooperante koji nemaju utjecaja na proizvodnju hrane koju dobivaju od organizatora tova peradi.
- ODMOR I DEZINFEKCIJA OBJEKTA
- Dužim odmorom objekta (npr. 2 tjedna) smanjuje se pritisak mikroorganizama na proizvodne objekte pa se perad naseljava u čistu okolinu što pozitivno utječe na njezinu dobrobit. Isto tako pravilnom dezinfekcijom objekata utječemo na smanjeni mogući štetni utjecaj patogenih organizama na perad.
- DODATNA BRIGA O PERADI
- Povećanim brojem dnevnih obilazaka (npr. 3-4 puta) možemo dodatno brinuti o svim potrebama peradi i tako povećati njezinu dobrobit. To se pogotovo odnosi na ljetne mjesec kad su velike vrućine i potrebna je pravovremena reakcija posjednika peradi.
- SNIŽAVANJE TEMPERATURE U PROIZVODNIM OBJEKTIMA
- Sustavi koji mogu sniziti temperaturu u proizvodnim objektima (pad cooling, dizne i sl.) pozitivno utječu na dobrobit peradi za vrijeme vrućina jer perad nije pod toplinskim stresom i manji je rizik od srčanih udara.
- SUSTAVI ZA ALARMIRANJE
- Instalacijom sustava za alarmiranje Posjednik utječe na dobrobit peradi i kad nije fizički prisutan na farmi jer ga sustav alarmira putem mobilnog uređaja da postoji neki problem koji Posjednik može riješiti u puno kraćem roku kad alarmni sustav ne bi postojao.
- RASVJETA
- Rasvjeta je važna za dobrobit peradi. Prirodna rasvjeta kroz prozore u proizvodnim objektima ili LED rasvjeta koja radi na puno višoj frekvenciji od obične rasvjete i ima pozitivan utjecaj na perad što se vidi npr. iz manjeg broja srčanih udara.

SASTANAK na temu stanje i trendovi u peradarstvu u Ministarstvu poljoprivrede, 26.kolovoza 2020.

Zaključci:

- Potrebno je naći sredstva za sektor peradarstva, odnosno za sektor jaja i mesa, uslijed pandemije. Također čim prije krenuti u natječaj za opremanje objekata u proizvodnji konzumnih jaja.
- Na pakiranju jaja bi se trebalo uvrstiti proizvođač i zemlja podrijetla, sadašnjom situacijom se zavarava potrošač i ide se „na ruku“ uvozu. Treba prisiliti trgovačke lance da otkupljuju naše proizvode.
- Potrebno je poslati dopis Europskoj komisiji, provjeriti navode li druge zemlju podrijetla i proizvođača na proizvodu. Ako je to istinito, onda se šalje obavijest da i mi krećemo sa istim. Ako je odgovor negativan, onda šaljem upit.
- Ministrica je postavila pitanje da li postoje u Upravi za veterinarstvo dokumenti- nalazi, monitorinzi i izvješća koji nama mogu dati za pravo da kroz priopćenje za medije obznanimo da kroz kontrole najbolje rezultate imaju hrvatska jaja, te na taj način pomognemo našim proizvođačima. To bi bio dobar marketing našim proizvodima.
- Predstoji natječaj iz preostalih sredstava, ići će i fokusirani natječaji iz novih sredstava

- Ide Upitnik prema Komorama za stvaranje bolje baze podataka
- Cijene - planiran je sastanaka sa trgovačkim lancima da se pokuša bar skromno utjecati na cijene
- Deklariranje - pokušati pronaći dokaze da neke zemlje primjenjuju označavanje proizvoda, poslati samo obavijest ako se ispostavi da je to istina, a u protivnom se šalje upit
- Pregledat će se rezultati svih monitoringa na hranu pa će se vidjeti da li nam u javnosti odgovara prezentacija takvih rezultata
- Dobrobit životinja- ide se u promjenu kalkulacija, mjera treba dobiti puno više sredstava i vidjeti što nije dobro u strukturi
- Pitanje zastupljenosti 85 % proizvoda na našim policama- Zakon o minimalnoj marži- proučava se taj zakon i ako je ikako moguće ugrađivanje
- Pomoć za ovaj sektor kroz fond za oporavak?
- Za sljedeći sastanak g. Branko Bobetić će pripremiti temu sivog tržišta.

ODBOR ZA RIBARSTVO

1. Sjednica– 5. svibnja, 2020.

Zaključci:

- Situacija na tržištu se nije nimalo poboljšala. Nisu se stvorile pretpostavke da se izvoz za Italiju i Španjolsku.
- Poslati dopis Upravi za ribarstvo vezano za sektor morskog ribolova da se postojeći lovostaji za koćarska plovila i plivarice produlje za jedan mjesecni ciklus. Obzirom da se nisu popravile okolnosti na tržištu ribe s posebnim naglaskom na izvoz.
- Tražiti da se razmotri mogućnost značajnije jednokratne pomoći svim dionicima u sektoru ribarstva ribolov i uzgoj, što uključuje i one koji nemaju zaposlene, ali se bave ribarstvom kao sekundarnom djelatnošću.
- Uputiti dopis pomoćniku Mišuri i ministrici Vučković u kojem molimo da se ažurnije i preciznije rješavanju problemi formalno pravne prirode u sektoru slatkovodnog uzgoja.

4.Sjednica– 08. listopada, 2020.

Zaključci:

- Potrebno je poslati dopis prema MP, iz navedenih razloga sa naglaskom da je potrebno ozbiljno shvatiti suradnju.
- Predsjednik Mladen Jakopović će također predložiti Ministarstvu sastanak sa ovim Odborom kako bi se dogovorili budući modeli suradnje.
- Predsjednik Odbora Petar Baranović je istaknuo da je prije sastanka u Ministarstva, potrebno i održati sjednicu Odbora u Komori.
- G. Petar Baranović je istaknuo kako ne postoji informacija što s događa trenutno sa Operativnim programom, u kojoj je fazi, odnosno da li je u fazi dovršenosti.
- Potrebno je ishodovati draft varijantu novog Operativnog programa jer članovi ovog Odbora nisu upućeni u isti, kao ni ostali hrvatski ribari. Informacije u vezi toga su potpuno nedostupne.

- G. Petar Baranović je zaključio sjednicu naglašavajući da su najbitnije stavke za daljnje aktivnosti: pregled novog zakona, uspostava komunikacije sa Ministarstvom te ishodovanje Nacrta novoga Operativnog programa

ODBORI BILJNA PROIZVODNJA I ŠUME

ODBOR ZA MASLINARSTVO I ULJARSTVO

2. Sjednica – 14. siječnja, 2020.

Zaključci:

- STRATEGIJA RAZVOJA MASLINARSTVO – o toj temi važno je raspraviti da vidimo kao Odbor u kojem smjeru Ministarstvo planira razvoj ovog sektora. Budući da postoje problemi u maslinicima; rak, paunovo oko klimatske promijene i sl. Vezano uz navedeno treba vidjeti u kojem smjeru se planira ići.
- KOMINA MASLINE – komina je generalni problem, zbog skladištenja.
- PRILAGODBA UVJETA OSNIVANJA PROIZVOĐAČKIH ORGANIZACIJA – problem je prevelike količine ulja čije kriterije poljoprivrednici ne mogu ispuniti. Prema mišljenju Bobanovića bilo bi dovoljne 3 proizvođačke organizacije za područje Dalmacije.
- KATASTAR MASLINIKA - obavezan
- SMANJENJE PDV-a – izlazni PDV na ulje je 13% a vezano uz smanjenje treba vidjeti na koji način, uz dobre argumente možemo smanjiti PDV uz strukovnu pomoć (Ministarstvo financija). Buntić se nadovezao i rekao da se i za repromaterijale treba sniziti PDV.
- POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE – javljaju se poteškoće pri dodjeljivanju koncesija.
- ZAKUP DRŽAVNOG ZEMLJIŠTA – kako i na koji način?
- MJERE RURALNOG RAZVOJA – kako ćemo ih koristiti?
- POTPORA PO UBRANIM KOLIČINAMA?
- BOLJA POVEZANOST MASLINARA S MINISTARSTVOM POLJOPRIVREDE – potrebno imati 9tijelo'
- CENTRI MASLINOVOG ULJA - nužni
- INSPEKCIJSKI NADZOR – tražiti inspekcijski nadzor; kako našim proizvođačima tako i uvoznom ulju.
- PROMIDŽBA HRVATSKE kao maslinarske zemlje. Potrebno prepoznati nužne potrebe Istre i Dalmacije koje su različite.

3. Sjednica - 7. svibnja 2020.

Zaključci:

- Odbor za maslinarstvo i uljarstvo je donio odluku da se uputi dopis Ministarstvu poljoprivrede kojim se traži da se na temelju Mišljenja koje je Ministarstvo dalo u pogledu korištenja vegetativne vode kao poboljšivača tla izradi Pravilnik koji će se regulirati ova materija.
- Pored navedenog načina zbrinjavanja vegetativne vode tražimo da se omogući i zbrinjavanje vegetativne vode u mehaničke pročistače. U smislu navedenog tražimo da Ministarstvo poljoprivrede u suradnji sa Ministarstvom zaštite okoliša izmijeni postojeći Pravilnik o gospodarenju otpadom (Narodne novine«, broj 94/13, 73/17).
- Predložilo se da se na primjeru otkupa mlijeka, pokuša razraditi i otkup maslinovog ulja.
- Traži se otkup tržišnih viškova.
- Uputit će se Dopis Ministarstvu poljoprivrede u kojem se traži pomoć za spomenuto. Također, tražit će se i termin sastanka u Ministarstvu.

SASTANAK Odbora za maslinarstvo i uljarstvo u Ministarstvu poljoprivrede, 14. siječnja 2020.

Zaključci:

- UPRAVA ZA MEDITERANSKU POLJOPRIVREDU - Ministrica je predložila da se jednom mjesečno održi Kolegij za mediteranske kulture ili hortikulturu u području Dalmacije s čim su se predstavnici Odbora složili.
- STRATEGIJA RAZVOJA POLJOPRIVREDE - predstavnici Odbora iznijeli su stajalište vezano uz uključivanje Odbora za maslinarstvo i uljarstvo u donošenja odluka vezanim uz sektor maslinarstva u novoj Strategiji. Odbor je naglasio da im je važna informacija i da mogu dati svoj doprinos kao sektor prilikom donošenja Strategije.

- POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE. Radoslav Bobanović je predložio da se poljoprivredna zemljišta podijele na: ona koja mogu biti za kapitalne nasade i na ona zemljišta koja su već dodijeljena iz šumsko-gospodarske osnove i pretvorena u poljoprivredna zemljišta.
- Neobrađeno poljoprivredno zemljište - razmišlja li MP o porezu za neobrađeno poljoprivredno zemljište Svi upiti vezani uz temu zemljišta neka se pošalju u jednom upitu kako bi Ministarstvo dalo odgovor.
- PROIZVOĐAČKE ORGANIZACIJE - nema niti jedne PO iz sektora maslinarstva u Dalmaciji jer se tražene količine ulja ne mogu ispuniti. Ministrica je zaključila kako je Pravilnik o proizvođačkim organizacijama u izradi te bi na snazi trebao biti od veljače ove godine. Naglasila je da treba uspostaviti komunikaciju i da se uključe proizvođači Odbora u izradu Pravilnika.
- STATISTIKA O KOLIČINAMA MASLINA - Evidencije je potrebno uvesti i to o količinama prerađenih maslina, dobivenog i otkupljenog maslinovog ulja no kroz raspravu nije zaključeno u kojem roku će to biti. Ministrica je potvrdila da se ne treba čekati Zakon o poljoprivredi da bi se takva evidencija dobila. Ministrica je zaključila da se pošalje zamolba Sektoru za analitiku da pokuša dobiti tražene podatke.
- KONTROLA KVALITETE UVOZNIH ULJA - Prijedlog koji je dao je taj da se na razini HPK napiše dopis s prijedlogom za termin za raspravu oko problematike s kojom se poljoprivrednici susreću u cilju zaštite tržišta i osiguranju potrošača.

SASTANAK sektora maslinarstva i Ministarstva poljoprivrede – 26. studenoga 2020.

Zaključci:

- Marija Vučković je zaključila da se ide u izradu nadstandarda. Svi trebaju dati doprinos, znanstvenici će izraditi studiju. Normalno je da neće biti lako, ali ako se svi slažemo, idemo u to. Ministarstvo će dati svoj doprinos putem financiranja. Potrebno je uključiti i zdravstvenu struku. Ako i ne prođe inicijativa, posao neće propasti, nego se iskoristiti u druge svrhe.
- Marija Vučković: Predlaže da se provjeri da li postoji način da se podupre prodaja u ovoj situaciji. Činimo što god možemo, ali potpore su ograničen resurs. Potrebno je raditi dodatnu promociju, koju bi ministarstvo moglo sufinancirati, s ciljem smanjenja zaliha ulja. Moglo bi se financirati iz Mjera RR, povezati s mjerom 3 (oznake izvornosti – tu spada 5 ulja), nije puno, ali može se pomoći na taj način. Mjera 21 – ima svoje nedostatke, ali je blaža nego u većini europskih zemalja. Nećemo potrošiti cijelu alokaciju. Pokrenula bi inicijativu da se vrijeme da ugovaranje produži, pa ako ostane novca predlaže da se izmijeni drugi natječaj, i na taj način pomogne maslinarima, formiranjem novog natječaja. Također, treba smisliti strategiju kojom bi se potaknula kupnja.
- Po pitanju marketinga, u sektorima ulja i vina, naći ćemo model za potporu. Zaključci će biti složeni i dostavljeni svima.
- Svima prisutnima na sastanku biti će dostavljeni:
Prijedlog projektnog zadatka za kominu
Prijedlog vezan za buduće marketinške aktivnosti
Prijedlog nacрта standarda vezano za nadstandard ekstra djevičanskog ulja

ODBOR ZA POVRTLARSTVO I KRUMPIR

5. Sjednica – 28. travnja 2020.

Zaključci:

- Predsjednik Odbora, g. Budanec čuti će se s pomoćnikom Tušekom te će saznati više informacija o natječaju iz Programa ruralnog razvoja koja će biti isključivo za izgradnju plastenika (max. iznos potpore po OPG-u do 100.000 eura)
- Potrebno je provjeriti s Ministarstvom Graditeljstva kako su definirani uvjeti za izgradnju plastenika. Potrebno uputiti dopis Ministarstvu graditeljstva da se provjeri taj status.
- Zaključak: Uputit ćemo Dopis prema Ministarstvu poljoprivrede, Hamag BICRO i Ministarstvu financija u kojem tražimo da se omoguće kreditne linije za one poljoprivrednike koji imaju zaostatke neplaćenih repromaterijala te da na taj način retroaktivno zatvore postojeća dugovanja. Time bi se, s obzirom na tešku situaciju, pomoglo onima koji su se našli u financijskom problemu.
- Gregurić je predložio da se PDV na repromaterijal vrati na 25% i to iz dva razloga:
poljoprivrednici nisu konkurentni – plaćaju veći iznos repromaterijala u odnosu na one koji nisu u sustavu PDV-a
to bi bio dodatan poticaj za proizvođače
- Članovi su se složili s prijedlogu i smatraju da se taj prijedlog treba poslati prema Ministarstvu poljoprivrede.

- Damir Mesarić izvijestio je sve prisutne o problemu s klorprofamom i tijeku dogovora s Ministarstvom poljoprivrede. Rok do kojeg se ova aktivna tvar smije koristiti je 8. listopada 2020. a pitanje je hoće li se tako tretirani krumpir smjeti nalaziti na tržištu. Aktivno rade i dalje te očekuju novi sastanak 11. svibnja u Ministarstvu poljoprivrede gdje će predložiti nove mjere za rješavanje ove problematike.
- Prijedlog je da se pošalje Dopis prema Copa Cogeci u kojem se traži produljenje korištenja aktivne tvari klorprofama budući da se zbog novonastalih okolnosti ne može ostvariti provedba predloženog natječaja.

6. Sjednica – 21. svibnja 2020.

Zaključci:

- Nepoštena trgovačka praksa
Članovi Odbora raspravljali su o ovoj temi prema materijalima koji su bili poslani, a ticali su se izmjene postojećeg Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom.
- Prijedlog koji je došao od članova Odbora je da se o ovoj problematici raspravi zajedno s Odborom za voćarstvo te da zajedno istupe prema Ministarstvu.
- Ponovio se problem koji nije definiran a to je 'proizvođačka cijena'. Ne smije se događati da na početku sezone jagoda, ona u trgovinama odmah ide u akcijsku cijenu. U trenutku kada ima domaće jagode, ne smije se na policama naći uvozna.
- Tomislava će u Ministarstvu poljoprivrede provjeriti tko je zadužen za Nepoštenu trgovačku praksu.
- Izgradnja plastenika
V. Budanec je izvijestio da se čuo s Tušekom koji mu je dao informaciju da će u roku od 10 dana biti gotov prijedlog Natječaja. Ministarstvo se planira sastati sa Zajednicom udruga hrvatskih povrćara (ZUHP) i raspraviti o ovoj temi. Planirani natječaj treba biti što jednostavniji a planirana objava bi bila u srpnju.
- Predsjednik Budanec će ponovo nazvati g. Tuška kroz 10 dana da čuje novosti vezano uz ovaj natječaj.

ZAJEDNIČKA sjednice Odbora za voćarstvo i Odbora za povrtlarstvo i krumpir - 12. veljače 2020.

Zaključci:

- Proizvođači su naglasili problem nepostojanja "Nacionalne strategije za održive operativne programe proizvođačkih organizacija u sektoru voća i povrća".
- Odbori ukazuju na taj problem i traže od Ministarstva da se što hitnije donese „Nacionalna strategije za održive operativne programe proizvođačkih organizacija u sektoru voća i povrća".
- Prisutni članovi PO su zaključili kako je održivu i konkurentu proizvodnja te vidljivost PO na tržištu moguće ostvariti jedino po ekonomskom modelu I razreda koji za osnivanje treba veći broj članova i višu vrijednost utržive proizvodnje. Takva PO može biti konkurentna i prepoznatljiva na tržištu.
- Da bi PO bila dugoročno održiva treba okupiti veći broj zainteresiranih proizvođača jer samo takve, jake PO opstaju na tržištu. U suprotnom, veći broj manjih PO stvaraju same sebi konkurenciju i dugoročno su neodržive. PO treba biti kompetitivna i tržišno stabilna.
- Kako bi se smanjilo nepovjerenje i proširila informacija o važnosti PO na tržištu, potrebno je poljoprivrednicima pružiti jasne informacije putem svojevrsnog Vodiča. Predloženo je Ministarstvo poljoprivrede izraditi takav Vodič i smanjiti nepovjerenje i nejasnoće glede osnivanja PO. Također, proizvođači su od Ministarstva poljoprivrede tražili da im se dostavi analiza do sada osnovanih proizvođačkih organizacija.
- 1) Potrebno donijeti „Nacionalnu strategiju za održive operativne programe proizvođačkih organizacija u sektoru voća i povrća"
- 2) Izraditi Vodič za Proizvođačke organizacije
- 3) Dostaviti analizu postojećih Proizvođačkih organizacija

SASTANAK Odbora za povrtlarstvo i krumpir sa Ministarstvom poljoprivrede – 23. rujna 2020.

Zaključci:

- Ministarstvo poljoprivrede organizirat će sljedeći tjedan sastanak (prijedlog utorak ili petak) na koji će pozvati predstavnike trgovačkih lanaca i otkupljivače, te primarne proizvođače. Na tom sastanku će se raspraviti potencijalna rješenja. HPK treba napraviti podlogu sa svoje strane; koju su problemi na terenu od strane proizvođača i koje su procijenjene količine proizvoda?
- Ministrica je dala prijedlog da se proizvođači organiziraju i preko HPK apeliraju na Javne ustanove za kupnju domaćih proizvoda. Ministrica predlaže da se pozovemo na odluku Vlade koja je na svojoj sjednici donijela odluku o uvjetima i kriterijima koje pri javnoj nabavi moraju zadovoljiti poljoprivredni i

prehrambeni proizvodi, čime se omogućava javnim naručiteljima izravnost, fleksibilnost i brzina odabira dobavljača, uz transparentnost postupanja prema naznačenim kriterijima.

- Damir Mesarić predlaže da se raspiše Natječaj kroz koji bi se sufinancirali troškovi Global G.A.P certifikata. Time bi se pomoglo poljoprivrednicima u smanjenju njihovih troškova.
- Ministarstvo će Odboru na uvid poslati nacrt Pravilnika o ugovornim odnosima koji je u procesu izrade kako bismo mogli dati komentare na njega.

SASTANAK Odbora za krumpir – problematika tržišnih viškova i cijena krumpira u 2020 godini – 30. listopada 2020.

Zaključci:

- G. Mesarić je započeo sa izlaganjem problematike sektora, istakavši kako su cijene preniske i da je potrebno pronaći model kako pomoći i poduprijeti poljoprivrednike, uz pitanje da li su moguće nekakve subvencije.
- Potrebno je viškove krumpira skloniti sa tržišta te vidjeti što se dalje može učiniti.
- Što se tiče potpore za tržište, ukoliko se osiguraju sredstva u proračunu onda se može osigurati privatno skladištenje. Potpora po kg nije moguća. Moguća je druga potpora, ali uključujući i druge potrebite sektore, ne samo krumpire.
- Primljena je na znanje sva iznesena problematika. Razmotriti će se opcije i organizirati sastanak, ovisno što dozvoljava proračun.
- Informacija oko HBOR- a će također biti obznanjena.

ODBOR ZA VOĆARSTVO

SASTANAK na temu organizacija tržišta mandarina: predstojeća sezona berbe, problemi u proizvodnji i otkupu, 7. rujna 2020.

Zaključci:

- Savjetodavna agencija i HAPIH moraju napraviti pregled voćnjaka i prijedlog sanacije istih. Fitosanitarna služba će odraditi svoj posao i svi prisutni na sastanku će dobiti rezultate.
- Organizirat će se sastanak na razini Dubrovačko-neretvanske županije na temu problema navodnjavanja i na temu projekta s limunima (potreban konkretan prijedlog projekta). Na sastanku trebaju uz predstavnike s tog područja biti prisutni predstavnici MP-a, Hrvatskih voda i MGOR-a.
- Ministarstvo poljoprivrede ubrzo će se očitovati na prijedlog osnivanja Nacionalnog centra za monitoring bilja u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (prvenstveno agruma) svim nazočnima na sastanku.
- Svi s padom prihoda većim od 20% imaju pravo na COVID19 potporu u iznosu od 50 000 kn.
- Potrebno je izmijeniti Zakon o nepoštenoj trgovačkoj praksi, potrebno ga je administrativno rasteretiti.
- Napisat će se set mjera vezanih za izdavanje otkupnog bloka, provjerit će se što je s tim sa Savjetodavnom službom.
- Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) će dobiti dopis. U izmjenju idu Zakon o zemljištu i Zakon o skladištenju.
- Na temu osiguranja vezanog za voćnjak u podizanju (druge kulture između tih nasada je nemoguće osigurati), prosljediti će se upit iz Ministarstva prema ostalim službama, pa će se proizvođačima javiti netko iz Savjetodavne službe, Agencije za plaćanja, da se organizira sastanak na tu temu.

ODBOR ZA PRIVATNE ŠUME

1. Konstituirajuća sjednica Odbora za privatne šume – 10. veljače 2020. godine

Zaključci:

- Prijedlozi za raspravu aktualne problematike s ministricom su sljedeći:
- Prava OKF-a (općekorisne funkcije šuma) i preraspodjela sredstava za privatne šume. (g. Oršanić)
- Jačanje pokrivenosti stručnim kadrovima po službama u Hrvatskoj (u svim tijelima Ministarstva, Sektoru za privatne šume; Agenciji za plaćanje). Odbor će provjeriti postoji li u Agenciji za plaćanje šumara ili ne te pokrivenost tj. potrebu za popunjavanjem praznih mjesta šumarskih struka. (g. Sambolek)
- Zakon o mirovinskom osiguranju i definiranje plaćanja obaveznih doprinosa za šumoposjednike. Trenutno je definirano da se svakome tko se upiše u upisnik to vodi kao osnovna djelatnost. U slučaju gubitka radnog mjesta, osoba nema socijalno te mu se automatski šalju uplatnice za mirovinsko (kao da je obrtnik), a osoba ne može prodati ništa u toj šumi ako nije upisana u Upisnik jer u tom slučaju krši Zakon o trgovini. Trebalo bi isključiti barem male i srednje šumoposjednike. (g. Županić, g. Sambolek, a gđa. Zec će provjeriti s APPRRR-om).

- Problem plavog dizela za šumoposjednike. Ukoliko se poljoprivrednik nađe u šumi s plavim dizelom, biva kažnjen. Osoba smije obavljati poljoprivredne, ali ne šumarske radove tj. ne smije se voziti u šumi s plavim dizelom
- Osiguravanje kompenzacijskih mjera za ograničenja nametnuta Naturom za šumoposjednike. Navedeno je loše za privatne šumoposjednike koji moraju ostavljati stabla zbog bioraznolikosti. Potrebno je i važno ishoditi kompenzaciju za ograničenja zbog provedbe odredbe Natura 2000 za privatne šume.
- Rascjepkanost i kontinuirano cijepanje postojećih posjeda je jedan od ključnih problema, koji se najviše tiče našeg okruženja dok zemlje u okruženju kao Slovenija i Austrija nemaju takve probleme. Problematika je kompleksna i vezana uz Zakon nasljeđivanju te je dio šire problematike o nekretninama itd., Odbor ističe da je potrebno raditi na okrupnjavanju postojećih posjeda.
- Konverzija (kao promjena uzgojnog oblika iz nižeg u viši) – Kada je riječ o korištenju mjere 8.5.1 u troškovniku nisu niti uključeni radovi njege što je čisti minus.

2. Sjednica – 5. svibnja 2020.

Zaključci:

- Na početku sastanka pridružili su se Beatriz Guimarey Fernandez (EIP-Agri) i Pacome Eyenga (EIP - Agri) koji su zajedno s članovima Odbora raspravljali o velikoj Europskoj konferenciji o šumama koja se krajem godine (studeni 2020. godine) planira održati u Hrvatskoj. Zaključeno je da će predsjednik Odbora, g. Robert Sambolek poslati prijedlog potencijalnih lokacija, s opisom i fotografijama koje posjeduje kako bi se odabrale lokacije tih posjeta.
- Silvija Zec je istaknula problem kako dolazi do smanjenja narudžbi drva te da je u doba krize namještaj zadnji što bi ljudi kupovali. Potrebno je razmisliti o budućnosti domaće proizvodnje drva.
- Tajan Radić je spomenula inicijativu za pokretanje dodatnog bodovanja u Mjerama prilikom korištenja drva u izgradnji ili obnovi postojećih stambenih zgrada. To bi bio potencijalni dodatni poticaj za domaće proizvođače. Gđa Zec je istaknula kako bi fondovi trebali ići u smjeru osiguranja postojećih građevina te je istaknula važnost zadržavanja šumarstva unutar ZPP-a te da Europa mora biti usmjerena na samoodrživost.
- Miljenko Županić je naglasio važnost šumarskog sektora i njegove uključenosti u svim planovima za oporavak; Strategije o bioraznolikosti ali i drugim strategijama. Predsjednik Odbora s time se složio i zaključio kako će do kraja idućeg tjedna Odbor razmotriti Strategiju i situaciju vezanu uz COVID te će se očitovati zajedničkim stajalištima.

ODBOR ZA VINARSTVO I VINOGRADARSTVO

1. Konstituirajuća sjednica– 11. veljače 2020.

Zaključci:

- Kontrola vina, centri za kontrolu vina, marže itd. su stalna tema proizvođača te je problem tržišta evidentan-bilo kakav doprinos MP dobrodošao
- Staviti naglasak na bespovratne potpore, osobito na ubrzanje odobrenja, problematičnost referentnih cijena i općih troškova (mogućnost usluga konzultanata i projektanata) i financiranje istih projekata kroz HBOR/HAMAG
- Dinamika otvaranja novih natječaja - poštivanje najava (provjeriti mogućnost statusa stalno otvorenih natječaja do iskorištenja budući da je to poanta)
- Vezani problem zemljišta i bolesti vinove loze
- Udruživanje vinara i PO (provjera revidiranja kriterija udruživanja u PO, prilagodba i manjim i većim proizvođačima)
- Zapošljavanje, suradnja institucija i edukacije

2. Sjednica – 6. svibnja 2020.

Zaključci:

- Sektor je suočen s krizom na najvećoj mogućoj razini te unatoč pokušaju jače prodaje on line prodaja je značajno pala. On line prodaja se više koristi kao marketing, a vrlo je otežana zbog troškova dostave. Potrebne su mjere pomoći, a na razini EU najviše se spominju mjere interventnog otkupa, skladištenje viškova, zelena berba, destilacija vina.
- Treba razgovarati i s HAMAG Bicro vezano za mikro kredite.
- Veći problemi će nastati na jesen u vrijeme berbe kada će biti upitno gdje će se skladištiti viškovi vina. Očekuje se i veliki problem otkupa grožđa.

- Provjeriti mogućnost sufinanciranja otkupa grožđa kako bi se otkupile sve količine grožđa u vrijeme berbe i kako bi se cijena održala na razini 60 centi.
- Maksimalno smanjiti uvoz vina i promovirati domaću proizvodnju.
- Povećanje ulaganja u promotivnom dijelu.
- Promocija vinarija kao oblik turizma u vrijeme krize kako bi se potaklo lokalno tržište na direktnu prodaju.
- Sastanak sa predstavnicima HORECA sektora kako bi se promovirala lokalna i domaća vina.
- Kratkoročni krediti.
- Poslati dopis Državnom tajniku Zdravku Tušek da nam se pridruži na sljedećem sastanku zajedno s predstavnicima Ministarstva turizma.
- Sljedeći sastanak će se održati u utorak, 19. svibnja u 19.00 sati.

ZAPISNIK sa sastanka Ministarstva poljoprivrede – 18. svibnja 2020.

Zaključci:

- Predstavnici Ministarstva, prvenstveno Ministrica i pomoćnik ministricice Krunoslav Karalić prezentirali su mjere koje se planiraju donijeti. Prije svega su naglasili da je objavljena uredba za potporu za skladištenje vina berbe 2020. godine.
- HBOR-a i HAMAG-a s obzirom da nam nova berba vro brzo stiže. Također se moli za produženje svih rokova provedbe projekata u sklopu vinske omotnice i EPFRR na minimalno 1 godinu te da se u najkraćem roku vrši isplata potpore za projekte koji su trenutno u fazi obrade isplata.
- Predložena je i komunikacija sa Ministarstvom turizma i ugostiteljima kako bi se ojačala prodaja domaćeg vina.
- Ministrica je naglasila da se svakodnevno prati obrada projekata i kreditnih zahtjeva putem HBOR i HAMAG, a da statistički isplate koje vodi APPRRR su i veće nego prijašnjih godina. Provjeriti će se mogućnost produženja rokova za realizaciju kredita na godinu dana.
- Istaknut je problem plaćanja naknada Fondu za zaštitu okoliša koji je veliki trošak za vinare te su iz ministarstva tražili detaljnije informacije o kojim iznosima se točno radi kako bi mogli provjeriti situaciju sa Ministarstvom zaštite okoliša oko smanjenja ili prolongiranja navedenih naknada.
- Detaljno je opisan problem plasmana vina na domaćem tržištu i pritisak koji vrši uvozno vino te je zamoljeno da se u razgovorima sa predstavnicima trgovačkih lanaca i uvoznika naglasi važnost domaće proizvodnje što je prihvaćeno od strane ministarstva, te je planiran uskoro sastanak ministarstva sa trgovačkim lancima na kojem će jedna od tema biti i vino.

ODBOR ZA EKO PROIZVODNJU, PRERADU, CVJEČARSTVO, LJEKOVITO BILJE I MEDICINSKO BILJE

2.Sjednica - 27. travnja 2020.

Zaključci:

- Treba jasno odijeliti što su zahtjevi ekološke i zahtjevi poticaja. Država mora sankcionirati pojedinačne slučajeve, generaliziranje ne dolazi u obzir s obzirom na visoke kriterije koje prolazi ekološka poljoprivrede. Postoje dvije vrste kontrola, te postoji niz ekoloških proizvođača kojima poticaj nije glavni prihod već podizanje vrijednosti proizvoda, pa tako i cijene.
- U interesu zaštite i opstojnosti ekološke poljoprivredne proizvodnje u Republici Hrvatskoj Hrvatska poljoprivredna komora poziva Ministarstvo poljoprivrede da pri izradi pravila za naredno programsko razdoblje u obzir uzme najbolje europske prakse čija primjena će omogućiti efikasan nadzor nad provedbom obveza kojima moraju udovoljiti ekološki poljoprivredni proizvođači. Veliku ulogu ulogu mogu imati i povećana izdvajanja za informativne i savjetodavne aktivnosti usmjerene prema ekološkim poljoprivrednim proizvođačima, ali i informativne/edukativne i promotivne aktivnosti usmjerene prema potrošačima koje je potrebno planirati pri izradi nacionalnog Strateškog plana. Uz navedeno, žurno je potrebno pristupiti izradi Akcijskog i/ili Strateškog plana razvoja ekološke poljoprivrede u Republici Hrvatskoj. Nadalje, smanjenje poticaja trebalo bi zbog nekonkurentnog položaja hrvatskih poljoprivrednika u odnosu na europske poljoprivredne proizvođače, izbjeci korištenjem sredstava iz drugih raspoloživih izvora.
- U lipnju će se otvoriti prva cesta biodinamičkih proizvođačima.
- Nekoliko naših ekoloških proizvođača dobilo je zlato na međunarodnim natjecanjima.
- Zaključci:
- Potrebna je strategija za razvoj ekološke poljoprivrede s obzirom da je iste nema od 2017. godine. Prema toj strategiji trebala bi se ravnati cijela ekološka poljoprivrede.

- Potrebno je povećanje iznosa u strateškom planu za promociju i edukaciju o ekološkoj proizvodnji i proizvodnima.
- Odbor smatra kako je velika šteta nanescena ekološkoj poljoprivredi stavljanjem senzacionalističkih medijskih natpisa. Ne želi se dalje baviti izjavom Antuna Vrakića s obzirom da je g. Vrakić javno kazao kako navedeni natpisi nisu njegove izjave.
- Komora će napraviti video priloge za društvene mreže o pozitivnim pričama iz ekološke proizvodnje s ciljem jačanja svijesti o važnosti i naporima koje ulažu ekološki proizvođači.

3. Sjednica– 29.lipnja, 2020.

Zaključci:

- Odobrene su potpore za sanaciju šteta nastalih ekonomskim kolapsom uzrokovanim COVID-19 pandemijom za primarne proizvođače cvijeća
- 90% proizvođača u RH bavi se proizvodnjom cvijeća u teglicama, te ne spadaju u skupinu koja može dobiti potpore za primarne proizvođače jer se primarnim proizvođačima smatraju oni koji proizvode cvijeće za rez u tlu.
- Novac namijenjen za podmirenje štete isplaćen je nekim proizvođačima, no mnogo je veći broj ukupno pogođenih poljoprivrednika, kako onih koji uzgajaju cvijeće u tlu i daleko više onih koji uzgajaju u teglicama
- COVID-19 nanio štetu u iznosu od oko 50% ukupne proizvodnje cvijeća u teglicama
- Cvjećarstvo je najpogođeniji sektor pandemijom uz sektor vinarstva (mnogi kanali prodaje su im ugašeni uslijed pandemije)
- Europski parlament i Vijeće EU usvojili su izmjene Uredbe (EU) 1305/2013 o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, a kojima se državama članicama otvara mogućnost programiranja nove mjere unutar programa ruralnog razvoja, namijenjene ublažavanju posljedica pandemije COVID-19. Ukupna alokacija mjere definirana je uredbom i za Program ruralnog razvoja RH 2014. – 2020. (PRR) iznosi nešto više od 360 milijuna kuna.
- 360 milijuna kuna nije raspoređeno, potrebno je ustanoviti štetu, te organizirati novi sastanak s konkretnim brojkama
- Napraviti će se uzorkovanje područja na razini RH (2000 proizvođača cvijeća), te će se nakon toga znati točna procjena štete uzrokovana pandemijom COVID-19
- Sljedeći tjedan organizirati sjednicu odbora, a potom i sastanak s državnim tajnikom Tušekom kako bi mu se prenijele točne

4. Sjednica– 21.srpnja, 2020.

Zaključci:

- Zaključak prethodne sjednice odbora bio je da će cvjećari izraditi kalkulacije gubitaka uzrokovanih početkom godine u usporedbi s prethodnom godinom kako bi se vidio pad prodaje.
- Prikupljeni su podaci te pokazuju da je gubitak u proizvodnji od 50 – 80%. Postoci variraju ovisno o veličini gospodarstva i broju zaposlenih.
- Zaključili su kako proizvođači cvijeća kojima je potrebno isplatiti pomoć proizvode u teglama a takva potpora zapravo ne postoji.
- Mladen Jakopović je predložio da se od Ministarstva poljoprivrede, tj. Agencije za plaćanja traži stavljanje 'cvijeća u teglama' u posebnu rubriku kako bi u budućnosti mogli ostvarivati potporu.
- Tražiti od Ministarstva poljoprivrede, odnosno APPRRR mogućnost upisa u ARKOD proizvodnju cvijeća u teglama.
- Tražiti od Ministarstva poljoprivrede iznimke u mjerama Programa ruralnog razvoja vezan uz nabavku opreme; omogućiti nabavku dostavnog vozila za sektor cvjećarstva.

ODBOR ZA RATARSTVO

3. Sjednica – 22. svibnja 2020.

Zaključci :

- Predlažemo da Ministarstvo poljoprivrede donese uredbu o uvođenju otkupa za robne zalihe od 550 tisuća tona. Potrebno je osigurati dostatnost za Hrvatske potrebe i hrvatske mlinove i da paralelno s tim razmotriti mogućnost naknade za skladištenje pšenice te da se pravovremeno stavi na tržište po povoljnoj cijeni čime bi se pomoglo malim mlinarima.

- Povjerenstvo za izmjenu zakona o poljoprivrednom zemljištu - primjedba je na dio koji se odnosi na posjednika; Kao Komora su inzistirali da pravo na zemljište imaju oni koji to stječu prema zakonskom ugovoru.
- Pomoćnik Karalić je rekao kako će poslati finalni prijedlog Zakona te da se očituju na njega. Nakon dostavljenog prijedloga, ići će se u proceduru donošenja, zatim će se tražiti mišljenje drugih Ministarstava te nakon toga Zakon ide na javno savjetovanje.
- G. Lović je rekao kako 90% ugovora u Brodsko posavskoj županiji ima Ugovor o privremenom korištenju. Karalić je rekao da se odredbe o izravnoj pogodbi nisu mijenjale, te da se pismeno predloži ako žele kao Odbor nešto izmijeniti.
- Karalić je zaključio da Odbor predloži i pošalje pisano što želi izmijeniti pa će Ministarstvo razmotriti njihove prijedloge.

4. Sjednica– 22. prosinca 2020.

Zaključci :

Izvrješće sektora u proteklom razdoblju

- Traži se revizija dosadašnjih ugovora o zakupu državnog poljoprivrednog zemljišta kako bi se utvrdilo gospodarenje poljoprivrednim zemljištem; po gospodarskim programima i po proizvodnji. Bez toga se ne može donijeti program raspolaganja Državnim poljoprivrednim zemljištem.
- Traži se formiranje institucije koja će provoditi Zakon o poljoprivrednom zemljištu; geodeti/pravnici raspoređeni na svakoj županiji. Prijedlog je da se financira sa 20% od zakupa a da se lokalnim upravama umanje sredstva na 45%.
- Traži se obustava raspisivanja natječaja po dosadašnjem Zakonu.
- Ograničenja su potrebna uvesti kako je Komora i prije tražila- regionalno a velikim sustavima (nasljednici „kombinata“) umanjiti površine za 20%.
- Sve članove Odbora potaknuti da se očituju osobno na e-savjetovanje po ovoj temi.
- Komora inzistira da se obeštete oni poljoprivredni proizvođači koji su imali gubitke uslijed nemogućnosti prodaje vlastitih poljoprivrednih proizvoda za vrijeme COVID krize.

Zakon o Sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja– stav Odbora za ratarstvo

- Da svaki sektor da svoje zaključke i da se zajedno očituju prema Ministarstvu poljoprivrede po ovoj temi.
- Tražiti od Ministarstva poljoprivrede daljnje konzultacije po ovom Zakonu kako bi se razjasnili svi nejasni i dvosmisleni članci koji stavljaju poljoprivredne proizvođače a time i ratarsku poljoprivrednu proizvodnju u težak položaj.
- Da se svakom proizvođaču sjemena omogući vlastita usluga čišćenja/dorade sjemena i da se to sjeme može plasirati na tržište.

OPĆI ODBORI

ODBOR ZA ZAKONODAVSTVO I UDRUGE

2.Sjednica– 6.svibnja, 2020.

Zaključci:

- Propušteno je definiranje domaće i lokalno. Umjesto da više surađujemo, MPS mjere donosi za sebe.
- Pomoć domaćim proizvođačima nije napravljena.
- Veće industrije su pomogle malima, ali trgovački lanci su smanjili cijene.
- HORECA kanali su zaustavljeni.
- Postoji previše viškova na tržištu koji se neće moći preraditi.
- Označavanje se mora mijenjati.
- Nemamo zakonske pretpostavke da bismo zaštitili domaće tržište.
- Imamo 500.000 tona mlijeka viška u veljači 2020. Problem sa skladištem. Smanjena kupovina. Nije se moglo prodavati na tržnicama. Ostalo je 38.000 janjadi koje nisu prodane zbog narušavanja HORECA kanala, te bi janjetina trebala ići na klanje i smrzavanje.
- Prijedlozi mjera pomoći
- Trebalo se odmah intervenirati da sav višak povrća ide u bolnice kroz preuzimanje viškova.
- De minimis može pomoći sektoru.
- Potrebno je raditi s potrošačima kroz promociju naših proizvoda (marketing, oznaku, da naš kupac zna kad kupi litru mlijeka da je ona iz RH) te da kupnjom proizvoda osigurava život proizvođača.

- Potrebno je dodatno punjenje robnih zaliha, osobite pšenice.
- Potrebno je osigurati otkup tržišnih viškova u stočarstvu.
- Na e-savjetovanju ne smije biti rasprava manje od 15 dana. Komora bi trebala biti pozvana na sastanka prije nego se dokument stavi na e-savjetovanje.
- Potrebna je regionalizacija šumskog zemljišta. Za isti broj stoke treba veća površina na kršu.
- U novom razdoblju pčelarskom sektoru osigurati potpore za prijevoz i oprašivanje.
- Sastanci se trebaju održati minimalno jednom mjesečno.
- Poslati dopis vezano za važnost kratkih lanaca i higijenski paket te označavanje.
- Poslati dopis Vladi vezano za E-Savjetovanje – napisati da su prekratki rokovi
- Tražiti sastanak trgovačkih lanaca i proizvođača.
- Dopis HRT-u-Medijski objasniti kako proizvođači trebaju postupati sa špricanjem radi zaštite pčelinje zajednice. Dati prijedlog kako to raditi. Mjesec dana prije pašarenja.
- Dopis: Pitanje prihrane te mjere pomoći zbog smržavanja za pčelarski sektoru.

3.Sjednica – 09. studenoga, 2020.

Zaključci:

- Prezentacija mogućnosti ususret trijalogu – Zajednička poljoprivredna politika nakon 2021. - Anita Sever-Koren - Ravnateljica uprave za poljoprivrednu politiku, EU i međunarodnu suradnju, Ministarstvo poljoprivrede
- Rasprava na navedenu temu

SASTANAK na temu rješenja za revitalizaciju lokalnog tržišta, 24. siječnja 2020.

Zaključci:

- Predsjednik Hrvatske poljoprivredne komore, Mladen Jakopović zajedno s članovima Odbora za zakonodavstvo predložio je rješenja za podizanje lokalnog tržišta. Naveo je kako kriteriji za registraciju objekata iziskuju visoke troškove koji već u početnoj fazi čine naše proizvođače nekonkurentnima.
- Državni tajnik Majdak zamolio je HPK da dostavi sve prijedloge izmjena podzakonskih akata gdje su potrebne intervencije, te održi sastanak s Upravom za veterinarstvo i sigurnost hrane. Također, predložio je da HPK podnese zahtjev za sudjelovanjem u radu postojećeg Povjerenstva za izradu Pravilnika o registraciji objekata.
- HPK treba dostaviti sve prijedloge izmjena podzakonskih akata gdje su potrebne intervencije.
- Potrebno je održati sastanak s Upravom za veterinarstvo i sigurnost hrane
- HPK treba podnijeti zahtjev za sudjelovanjem u radu postojećeg Povjerenstva.
- Potrebno je provjeriti na koji način bi tražene izmjene utjecale na Zakon o javnoj nabavi.
- Potrebno je definirati što je mala količina.
- Potrebna je izrada vodiča.
- Potrebno je formiranje radne skupine koja će u narednih nekoliko mjeseci raditi na izmjenama.
- HPK će dostaviti procjenu učinka.

SASTANAK na temu zakon o održivoj uporabi pesticida, 27. listopada, 2020.

Zaključci:

- HPK i s udruženje CROPCA će uputiti dopis vezano Ministarstvu poljoprivrede vezano za Članak 35. stavak 2 u kojem će tražiti: tumačenje metodologije i materijala koji se koristio za izračun broja savjetodavaca u odnosu na kulture i broj hektara. primjere drugih država članica
- *Cilj je potaknuti izradu studije izvodljivosti s jasnom projekcijama učinka Članka 35.*
- Potrebne su izmjene Članka 30. stavke 1. „prije obavljanja tretiranja obavijestiti javnost“. Postoji problem oko vremenskog okvira izvještavanja s obzirom da aktivnosti poljoprivrednika ovise o vremenskim prilikama.
- HPK će zajedno s udruženjem CROPCA organizacijom i Vlahović grupom organizirati on-line Zoom radionicu za sektorske odbore na navedenu temu u periodu od 9.-13. studenog 2020. godine. Na istu će biti pozvani predstavnici Ministarstva i Agronomskog fakulteta.
- HPK će organizirati pripremni sastanak s udruženjem CROPCA i Vlahović grupom u petak (30.11. u 14.00 sati) putem on-line aplikacije Zoom.

ODBOR ZA RURALNI RAZVOJ I TEHNOLOŠKE INOVACIJE

2. Sjednica – 05. svibnja, 2020.

Zaključci:

- Ukratko je podnesen izvještaj o stanju o sastancima u ostalim sektorskim odborima, zaključcima i novim politikama na razini EU.
- Jedan od najviše pogođenih sektora su sektor vinogradarstva i ovčarstva koji su zbog obustave HORECA kanala ostao bez tržišta trebaju pomoć.
- Poslati dopis Agenciji da se pregledaju odbijenice vezano za Mjeru 4.1.1. s obzirom na kašnjenja dopisa uslijed situacije s korona mjerama te nemogućnosti prikupljanja dokumentacija ili pritužbi.
- Primljeno je na znanje vezano slučaj Jurica Jašinski vezano za potvrde koju traži Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

3. Sjednica– 15. lipnja, 2020.

Zaključci:

- HGK je je dala inicijativu da se promijeni propis kojim regulirana materija zabrane rada u otočnim i primorskim mjestima u ljetnom periodu od 15. lipnja do 15. rujna. Treba se dati podrška HGK i dati zahtjev Vladi da se propis stavi izvan snage i omogućiti rad.
- U kontinentalnom turizmu zakonski omogućiti nepoljoprivredne djelatnosti (izrada suvenira i alata), kao dopunska djelatnost, a ne obrt.
- Potrebno razgovarati sa Ministarstvom obrazovanja da školarci dolaze na tradicionalno uređena imanja te kroz posjete se upoznaju sa poljoprivredom i OPG-ovima.
- Potrebno provjeriti aktualnosti vezano za mjeru 4.4.1.- očuvanje od divljih zvijeri.
- Inicijativa za Odbor da se omogućiti fakultetima da se jave na mjere ruralnog razvoja te omogućiti sredstva za edukacije.
- Potrebno je omogućiti našim ugostiteljima da kupuju proizvode od naših poljoprivrednika te uspostaviti njihovo partnerstvo. Daje se prijedlog da se ugoste kolege iz Austrijske poljoprivredne komore koji imaju riješeno zakonodavstvo za navedenu problematiku.
- Odbor za ruralni razvoj, odnosno HPK mora pokrenuti inicijativu te tražiti od Ministarstva i fakulteta da naprave strategiju vezanu za navedena pitanja i problematiku.
- poslati dopis podrške HGK i nastojanju da se promijeni propis zabrane rada u ljetnom periodu u otočnim i primorskim mjestima te proklamacije da se propis prilagodi stvarnom stanju
- provjera aktualnosti mjere 4.4.1.- očuvanje od divljih zvijeri
- formirati zahtjev da se delegira u vezi pronalaska sredstava za znanstvene zajednice
- ugostiti kolege iz Austrije zbog njihovog zakonodavstva vezanog za partnerstvo ugostitelja i poljoprivrednih proizvođača i otkupljivanja njihovih proizvoda
- pokretanje inicijative prema Ministarstvu i fakultetu da se napravi strategija povezana sa zelenom energijom

OSTALO

SASTANAK S MINISTRICOM – IZRADA AKCIJSKOG PLANA – 31. siječnja 2020.

1. OPĆENITE AKTIVNOSTI

- 1.1. Izrada analize vezano za sezonsku radnu snagu zajedno sa Ministarstvom financija i Ministarstvom rada i mirovinskog sustava kako bi se pronašlo rješenje za priznavanje prijevoza sezonskim radnicima kao troška, načina opozivanja sezonskih radnika, zakonskog odobrenja kvota te fleksibilnosti u opisu posla sezonskih radnika.
- 1.2. Dostava prijedloga za korekciju PVP
- 1.3. Provjera svih pravilnika vezano za označavanje, kontrolu, inspekcije i promociju domaćih proizvoda, prijedlozi izmjena
- 1.4. Dobrobit životinja – prilagodba korisnicima (obnova 4 povjerenstva te izrada prijedloga za izmjenu mjere 14)
- 1.5. Izrada Pravilnika o vođenju evidencija o proizvodnji, prodaji vlastitih poljoprivrednih proizvoda i pruženih usluga prema članku 27, stavak 4. Zakona o OPG-u
- 1.6. Provjeriti mogućnost ulaganja u postrojenja za proizvodnju energije za prodaju kroz M6 (6.2.1. i 6.4.1.)
- 1.7. Izmijeniti Pravilnik o načinu revalorizacije, zakupnine odnosno naknade za korištenje poljoprivrednog zemljišta.
- 1.8. Izmijeniti Pravilnik o zakupu državnog šumskog zemljišta

- 1.9. Prijedlog obuhvata definicije poljoprivrednog stroja koji je prihvatljiv za korištenje plavog dizela i evidencije izvedenih radova.
- 1.10. Promocija i izrada jedinstvenog nacionalnog znaka.
- 1.11. Dopis predsjedniku Vlade vezano za umanjenja izravnih plaćanja te isplate 100% iznosa otnice.
- 1.12. Izmjena Zakona o poljoprivrednom zemljištu.
- 1.13. Finalizacija upisnika OPG-a i raspisivanje izbora u HPK.
- 1.14. Redoviti sastanci ministrice s članovima Upravnog odbora HPK prije AGRIFISHA.

2. ODBOR ZA SVINJOGOJSTVO

- 2.1. Ministarstvo će provesti pojačanu kampanju priopćavanja putem medija ili elektroničkom poštom putem osobnih adresa gdje će se navesti mjere koje se provode i njihovi učinci, ali i zahtjevi prema proizvođačima
- 2.2. Uz osiguranje financijskih sredstava za provedbu biosigurnosnih mjera potrebno je osigurati prijelazno razdoblje kako bi proizvođači proveli navedene mjere uz upozorenje da će se sve životinje koje su izvan ograđenog prostora morati neškodljivo ukloniti
- 2.3. Plan pomoći malim gospodarstvima koja imaju do 10 svinja (kategorija 1) prema biosigurnosnim uvjetima
- 2.4. Izrada podloge za sastanak s HBOR-om vezano za reprogramiranje postojećih kredita i za prijelazni period
- 2.5. Izrada podloge za sastanak s HEP-om vezano za izravne odnose s HEP-om
- 2.6. Prikupljanje prijedloga promjena od sektora svinjogojstva i sektora govedarstva te objedinjavanje u zajednički zahtjev za sastanak s HEP-om

3. ODBOR ZA RATARSTVO

- 3.1. Dopis općinama da dostave podatke o ispunjavanju Gospodarskog programa dosadašnjih posjednika državnog poljoprivrednog zemljišta
- 3.2. Novi model vođenja evidencije potrošnje brašna u domaćim pekarama
- 3.3. Dopis Sanitarnoj inspekciji u kojem će tražiti veću kontrolu uvezenog smrznutog tijesta.

4. ODBOR ZA POVRTLARSTVO I KRUMPIR

- 4.1. Izrada analize broja projekata sa iznosima dobivenih sredstava proizvođača krumpira
- 4.2. Izrada analize sa potencijalnim brojem korisnika, iznosom alokacije za rekonstrukciju/obnovu skladišnih objekata
- 4.3. Uputiti dopis Ministarstvu poljoprivrede sa konkretnim slučajevima nepoštenih trgovačkih praksi
- 4.4. Uputiti dopis u AZTN sa zahtjevom za poduzimanje potrebnih mjera vezano za nepoštene trgovačke prakse
- 4.5. Sastanak s ministrom graditeljstva i prostornog uređenja zbog uvjeta izgradnje plastenika, koji prema sadašnjem Pravilniku onemogućavaju izgradnju jednostavnih građevina, a koje su neophodne povrtlarskom sektoru.
- 4.6. Osigurati sredstva u okviru Programa ruralnog razvoja za rekonstrukciju ili izgradnju novih skladišta krumpira.
- 4.7. Osigurati sredstva za prijelazno razdoblje za preciznu i modernu tehnologiju kojom se smanjuje uporaba pesticida kao i sredstva za subvencioniranje sustava za navodnjavanja uključujući i agregata.
- 4.8. Osigurati dodatna financijska sredstva za plavi dizel proizvođačima povrća
- 4.9. Osigurati subvencioniranje uzorkovanja tla budući da im ono stvara veliko financijsko opterećenje.

5. ODBORA ZA KONJOGOJSTVO

- 5.1. Natječaj za podmjeru 10.2. biti će objavljen u prvom kvartalu 2020.
- 5.2. Prilagodba aplikacije konjogojstvo za izdavanje ID od SSUUH i SSHP
- 5.3. Provjeriti s Upravom za veterinarstvo pitanje reprodukcije i umjetnog usjemenjivanja te pronalaska koncepta razvoja reprodukcije.
- 5.4. Sastanak s Hrvatskim šumama zbog članka 5. Zakona o šumama zbog kojeg se gubi poljoprivredno zemljište.
- 5.5. Agencija za plaćanje u zakonskom roku je dužna odgovoriti na zahtjev, isti obraditi, kao i odgovor na žalbu, primjedbu itd.
- 5.6. Osiguravanje određenog udjela sredstava za konjogojstvo u novom programskom razdoblju.
Izmjena u Pravilniku o IAKS mjerama za izvorne i zaštićene pasmine o načinu izdavanja potvrđnice, novom ZIP broju i nadomještanje više sile.

6. ODBOR ZA MLJEKARSTVO

- 6.1. Održavanje sastanka s Poreznom upravom vezano za ukidanje poreza na dohodak tek oteľjene ženske teladi, a nakon toga krenuti u izradu jedinstvenog Pravilnika
- 6.2. Izrada Pravilnika sa pojednostavljenjem za infrastrukturne zahtjeve za odobrena sabirališta mlijeka.

- 6.3. U natječaju za mjeru 4.1.1 omogućiti opremanje i modernizaciju farmi kao tehnoloških cjelina i navedeno staviti kao prioritet kod bodovanja na natječaju.
- 6.4. Osigurati instaliranje (solarnih i bioplinskih) elektrana snage 60 kW i veće kao oblik elektrana koje bi omogućile dodani izvor financiranja na poljoprivrednom gospodarstvu.
- 6.5. Odrediti kvote za ulazak solarne elektrane u sustav poticanja, odnosno potpisivanje ugovora o otkupu s Hrvatskim operatorom tržišta energije (HROTE).
- 6.6. U natječaju za kupnju junica u Javnom pozivu dati prednost proizvođačkim organizacijama te proizvođačima koji su duže vremenski razdoblje u sustavu kontrole mlijeka.
- 6.7. Riješiti plaćanja poreza na dohodak kod prvotelki i cijelog prirasta stada.
- 6.8. Ubrzati procese odobrenja za Mjeru 6.2.1. „Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti“.
- 6.9. Omogućiti proizvođačima mlijeka koji prodaju mlijeko ovlaštenim otkupljivačima da obračunaju PDV na mlijeko od 5 %.

7. ODBOR ZA TOVNO GOVEDARSTVO I ODBOR KRAVA TELE

- 7.1. Pravilnik o evidenciji uporabe poljoprivrednog zemljišta i odredbe koje se odnose na nemogućnost daljnjeg evidentiranja u ARKOD zemljište koje nema pravnu osnovu, staviti godinu dana izvan snage
- 7.2. Osnivanje Radne skupine za tržište kroz koju će proizvođači i MPS zajednički pratiti i uspoređivati cijene na tržištima
- 7.3. Dostava dopisa Ministarstvu poljoprivrede o povećanju broja dana držanja junadi u tovu za ženska grla 180 dana, a za muška 250 dana kako bi se ostvarila prava na proizvodno vezane potpore
- 7.4. Briga oko veterinarskih zahtjeva za izvoz u Tursku, Izrael, Vietnam i Kinu.
- 7.5. Osnivanje povjerenstva za označavanje te pročišćavanje i pronalazak jasnih kriterija za oznaku „Meso hrvatskih farmi“, te osmisliti i napraviti kampanju s usporedbom cijena
- 7.6. Sagledavanje mogućnosti za korištenje gospodarske de minimis potpore za klaoničarski i mesoprerađivački sektor
- 7.7. Dopis prema Državnom inspektoratu i Carinskoj upravi vezano za dampinške cijene – kako bi se ista kontrolirala prema podacima u Intrastatu.
- 7.8. Izrada plana vezano za zelenu energiju.
- 7.9. Napraviti plan hranidbe prema modelu iz Finske u mjeri 14. Dobrobit životinja.
- 7.10. Osigurati isplatu/alate zbog štete koja je nastala uslijed nelojalne konkurencije u iznosu 30 milijuna kuna.

8. ODBOR ZA PČELARSTVO

- 8.1. Pronaći mogućnost sufinanciranja Nacionalne staklenke za med (cca 300.000,00 kn)
- 8.2. Poslati dopis DI na temu uvoza meda i patvorinama u medu. Problem su proizvodi na kojima piše „Proizvod na bazi meda“
- 8.3. Organizacija radionica, edukacija i letaka o korištenju pesticida bez ugroze za pčele
- 8.4. Organizirati sastanak u HŠ na temu pošumljavanja (kesten, lipa i bagrem), te šumska zemljišta do kojih put nije prohodan

9. ODBOR ZA VOČARSTVO

- 9.1. Uputiti zahtjev za korištenje određenog sredstva za zaštitu bilja u sezoni (120 dana u hitnim situacijama) MPS-u
- 9.2. Organizacija sastanka s Carinskom upravom, Državnim inspektoratom i Hrvatskom voćarskom zajednicom vezano za problematiku niske kvalitete uvoznih proizvoda te problem preprodaje tuđe robe
- 9.3. Izrada stručne podloge za Mjeru 10 (vezano za ograničenja na samo dvije operacije) te sazivanje povjerenstva za tu mjeru s kojim će se isto razmotriti
- 9.3. Organizirati operativni sastanak predstavnika osiguravajućih kuća i predstavnika HPK iz sektora voćarstva.
- 9.4. Izraditi studiju o (starim i ekonomski neisplativim) nasadima i njihovoj kvaliteti.
- 9.5. Dopis Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava o mogućnostima koje se mogu napraviti po pitanju odgađanja zakonskog odobrenja kvota te fleksibilnosti u opisu posla sezonskih radnika.

10. ODBOR ZA PERADARSTVO

- 10.1. Dostava prijedloga za izmjene i dopune Pravilnika o dobrobiti životinja za sektor peradarstva
- 10.2. Komparativni prikaz koliko zemalja u EU cijepi Newcastle bolest i koliki su troškovi
- 10.3. Omogućiti ograničeni natječaj za prilagodbu s kaveznog držanja nesilica na alternativne oblike držanja nesilica.
- 10.4. Dostaviti Ministarstvu poljoprivrede simulaciju nekoliko primjera koji pokazuju proces ishodovanja i financijsko opterećenje okolišnih dozvola.

- 10.5. Napraviti analizu koliko EU zemalja provodi cijepljenje protiv Newcastle bolesti, koliko košta europske poljoprivrednike, a koliko pojedinu državu članicu.
- 10.6. Osigurati sredstva za financiranje cijepljenja protiv Newcastle bolesti na način da se posjednicima koji imaju ovlaštenu vlastitu veterinarsku službu podmiri trošak cjepiva maksimalno 0,03 kn/doza što na godišnjoj razini iznosi cca 1.500.000 kuna.
- 10.7. U Mjeri 14 potrebno je dodati uvjete koji se odnose na dobrobit tovne peradi (npr. igračke, dodatne prečke i sl.), a koje posjednici životinja mogu zadovoljiti i ostvariti pravo na potporu.
- 10.8. Potrebno je izmijeniti uvjete M17 za proizvođače tovne peradi u dijelu koji se odnosi na postotak gubitka proizvodnje i vlasnika peradi.
- 10.9. Osigurati sredstva u Fondu za nadoknadu šteta u iznimnim slučajevima uslijed da gubitka cijelog jednog ciklusa proizvodnje kako bi se proizvođačima omogućilo da nastave sa proizvodnjom.
- 10.10. Obveza plaćanja vodnog i komunalnog doprinosa treba uslijediti prilikom prijave početka građenja, a ne prije izdavanja građevinske dozvole.
- 10.11. U Uredbi o visini vodnog doprinosa uvesti posebnu klasifikaciju za poljoprivredne proizvodne građevine gdje bi koeficijent po kojem se plaća vodni doprinos bio znatno manji od proizvodnih građevina.
- 10.12. Donijeti Uredbu o plaćanju komunalnog doprinosa za poljoprivredne proizvođačke objekte na državnoj razini kako bi se smanjila davanja proizvođačima mesa i jaja peradi i time potaknula njihova konkurentnost.
- 10.13. Granicu za ishođenje Okolišne dozvole potrebno je u Uredbi o okolišnoj dozvoli pomaknuti na 200.000 mjesta za držanje peradi, a da za sve proizvodne objekte do te granice bude dovoljan Elaborat zaštite okoliša.
- 10.14. Drugačije definirati (ili ukinuti) Odjeljak 0 odobrenih objekata za opće aktivnosti kako ne bi dolazilo do odobravanja objekata za uvoz hrane životinjskog podrijetla, kako bi svi proizvođači i prerađivači mesa i jaja peradi imali isti tretman na tržištu.
- 10.15. Sve rezultate laboratorijskih analiza potrebno dostaviti i kontroliranom subjektu kako ne bi dolazilo do stvaranja nepotrebnih troškova i kako bi proizvođači i prerađivači mesa i jaja peradi imali uvid u sve analize koje se odnose na njihovo poslovanje.

11. ODBOR ZA CVJEČARSTVO I LJEKOVITO BILJE

- 11.1. Osmisliti prijedlog smanjenja visokih troškova za benzin strojeva (kvote za plavi dizel)
- 11.2. Dostava dopisa vezano za ukidanje vodne naknade za plasteničku i stakleničku proizvodnju
- 11.3. Dostava dopisa Ministarstvu financija- poreznoj upravi da se za sektor povrtlarstva i cvjećarstva omogući otpis kala u proizvodnji kakav je i u drugim sektorima.
- 11.4. Osigurati strožu kontrolu i veću promociju Eko znaka.
- 11.5. Rješavanje Pravilnika o biodinamici.
- 11.6. Subvencioniranje bio mase za grijanje plastenika i staklenika zemni plin.
- 11.7. Dostava dopisa Predsjedniku Vlade i potpredsjedniku Vlade i ministru graditeljstva i prostornoga uređenja vezano za omogućavanje podizanja plastenika poljoprivrednicima koji nemaju više od 1ha, a žele podići plastenik, da to i ostvare.
- 11.8. Izmjena SO te razdvajanje ekonomske veličine za jednogodišnje i višegodišnje kulture ljekovitog bilja.
- 11.9. Osigurati mogućnost prijave na natječaje u okviru Programa ruralnog razvoja za kupnja plastenika i staklenika kao i opremanja (struja,voda,grijanje kao i razni strojevi za sijanje ili sadnju) ; kupnja dostavnih vozila(grijanje-hlađenje tovarnog prostora) do 3,5 t.
- 11.10. Osigurati proizvodno vezana plaćanja za ljekovito bilje, od cca 0,3 ha (prijedlog Ministrice Vučković)
- 11.11. Omogućiti korištenja benzina (kao kod ribara) za sektor ljekovitog bilja, jer je većina strojeva za obradu na benzin.
- 11.12. Dodati sustav za pokretanje sušara i destilerija u ljetno vrijeme na popis korištenja plavog dizela, umjesto loživog ulja; (prijedlog Ministra Zdravka Marića).

12. ODBOR ZA OVČARSTVO I KOZARSTVO

- 12.1. Temu označavanja markicama staviti na povjerenstvo. Omogućiti elektronsko označavanje kao što je u slučaju sa stočarstvom.
- 12.2. Analiza klaoničkih kapaciteta i dijagnostika stanja sa prijedlogom mjera.
- 12.3. Osigurati elektronski upis u registar, ne samo ručni.
- 12.4. Omogućiti klanje i prodaju na OPG-ima kao što je slučaj u svinjogojskom sektoru.
- 12.5. Osigurati sredstva za izgradnju klaonica i pokretnih klaonica.

13. ODBOR ZA VINARSTVO I VINOGRADARSTVO

- 13.1. Omogućavanje korisnicima mjere Investicije u vinarije i marketinfovčg vina pribavljanje ponuda preko portala (referentne cijene)
- 13.2. Sagledavanje mogućnosti smanjivanja broja proizvođača u proizvođačkim organizacijama na

- 13.3. Javno objaviti referentne cijene za pojedina ulaganja (npr. gradnja i ključna oprema kao preše, tankovi itd.), kako bi se izbjeglo dodatno prikupljanje ponuda preko portala ponuda.
- 13.4. Povećati prihvatljive referentne cijene za gradnju s obzirom da su realne cijene danas puno veće od referentnih.
- 13.5. Povećati iznos sufinanciranja za opće troškove, konkretnije projektiranje, nadzor i savjetodavne usluge.

ZAHTJEVI ZA VRIJEME COVID 19 KRIZE

TRGOVANJE

- ✓ Obavezati trgovačke lance na otkup domaćih prehrambenih proizvoda.
- ✓ Zabrana uvoza hrane i živih životinja iz kontaminiranih područja.
- ✓ Otkup žitarica za robne rezerve po tržišnim cijenama.
- ✓ Stavljanje u funkciju Nacionalne veletržnice.
- ✓ U tijeku predstojeće sjetve održati kontinuirani rad poljoprivrednih apoteka i kooperacija te nabavu mineralnog gnojiva, sjemena, sadnica, sredstva za zaštitu, herbicida i ostalo zbog specifičnosti proizvodnje. Navedeno mora biti dostupno u svakom trenutku zbog primjene koja ovisi o stadiju razvoja biljaka i vremenskih uvjeta.
- ✓ Omogućiti dovoz hrane tj. krmne smjese zbog potrebe obroka kravama kako ne bi došlo do smanjenja proizvodnje mlijeka te velikih problema i gubitaka na gospodarstvima.
- ✓ Izmijeniti pravila za samoizolaciju vozača hrane sa 14 dana na samoizolaciju do idućeg odlaska na put.
- ✓ S obzirom na povećanu potražnju brašna, potrebno je osigurati da tijekom otpuštanja robnih zaliha iste količine idu direktno u mlinove, bez dodatnih posrednika u procesu.
- ✓ Aktivirati transport roba vlakom koliko je god moguće.
- ✓ Omogućiti zbrinjavanje proizvoda koji su se izvozili, a nisu našli svoga kupca u RH s obzirom na rok trajanja proizvoda voće i povrće, svježi proizvodi od mlijeka, svježe meso.
- ✓ Osigurati klaoničke kapacitete za proizvođače stoke koji nemaju svoje kapacitete (postojeće klaonice obavezati na maksimum kapaciteta, zatvorene klaonice, možda uz malu investiciju pokrenuti).
- ✓ Osigurati kontinuitet prijevoza životinja i proizvoda životinjskog podrijetla, te voća i povrća.
- ✓ Potrebno je odmah napraviti inventuru proizvoda kako bi se utvrdilo činjenično stanje koje su nam robe dostupne, podići razinu proizvodnje postojećih gospodarstava i intervencijama podići razinu samodostatnosti.

FINANCIJSKA POMOĆ I UBLAŽAVANJE TROŠKOVA

- ✓ Reprogram i zamrzavanje otplate kredita bez zateznih kamata.
- ✓ Isplata svih potpora do 15.4. do punog prava.
- ✓ Ogdoda plaćanja poreza i doprinosa za radnike bez zateznih kamata.
- ✓ Hitno rješavanje isplata investicijskih projekata.
- ✓ Omogućavanje posebnih kreditnih linija sa 0% kamate.
- ✓ Omogućavanje interventnih mjera za problematične kreditne linije.
- ✓ Osigurati produženje mogućnosti sezonskog rada u poljoprivredi/rad na tzv. markice / sa sadašnjih 90 dana na 180 dana, bez smanjivanja ili ukidanja socijalnih prava sezonskih radnika u poljoprivredi.
- ✓ Osigurati kontinuiranu dostavu plavog dizela, ulja i maziva te rezervnih dijelova.
- ✓ Značajno povećati kvote plavog dizela kao jednog od ključnih troškovnih komponenti u poljoprivrednoj proizvodnji.
- ✓ Omogućavanje produženja roka dozvole za sezonske radnike.
- ✓ Subvencioniranje proizvođača za isporučene količine svježeg voća i povrća za vrijeme trajanja krize, odnosno svog voća i povrća domaćeg porijekla isporučenih na domaćem tržištu.
- ✓ Povećati subvencioniranje nove proizvodne sezone koja je ugrožena.
- ✓ Smanjenje cijene osnovnih energenata poput struje, za sve proizvođače hrane.
- ✓ Dodatna pomoć izvoznicima voća i povrća koji će zbog restrikcija prometa i izvoza pretrpjeti velike štete i gubitke ili organiziranje garantiranog otkupa tih proizvoda po tržišnim cijenama.
- ✓ Isplatiti potporu "de minimis" iz 2019. kako bi se osigurala adekvatna opskrbljenost ribom i prerađevinama što je od vitalnog značaja.
- ✓ Osigurati kompenzacijske mjere zbog zabrane izvoza junadi u Italiju i Libanon.
- ✓ Pomoć ribarima vezano za škraping - rezanje (Plivarice i Kozarice)

KONTINUITET PROIZVODNJE HRANE

- ✓ Model samoizolacije dijela radnika koji se brinu o stoci na način da dolaze na farmu nahraniti stoku i obaviti nužne poslove te se poslije toga vrata kući u samoizolaciju.
- ✓ Omogućiti pčelarima nesmetan pristup lokacijama svojih pčelinjaka, pogotovo sada u vrijeme ubrzanog razvoja pčelinjih zajednica kad bi mogle ostati bez hrane.
- ✓ Kada djelatnik ili član OPG-a završi u izolaciji ili na bolovanju radi virusa ili sumnje na virus država bi trebala preuzeti plaćanje obaveza za navedenu osobu.
- ✓ Potrebno je postaviti dezinfekcijske barijere da kamioni ne ulaze na gospodarstvo, kako bi se spriječio direktni kontakt. Ukoliko ta mogućnost ne postoji, treba poslati upute svim tvrtkama, OPG-ovima i objektima koji posluju s hranom da ljude koji imaju temperaturu ne puštaju u pogon i da se po dojavi radnika da je netko bolestan – javi epidemiologu. Zdrave osobe trebale bi nesmetano nastaviti raditi.
- ✓ Osigurati dolazak ljudi na farme, staklenike, prerađivačke pogone.
- ✓ Osigurati kretanje stoke, proizvoda životinjskog podrijetla.
- ✓ Osigurati kretanje proizvoda biljnog podrijetla.

DODATNI SASTANCI

SASTANAK na Agronomskom fakultetu o studiji za uvođenje i uzgoj energetskih biljaka, 24. siječnja 2020.

Zaključci:

- Postoji zajednički cilj za realizacijom projekta na dobrobit svih uključenih dionika.
- Potrebno je uskladiti zakonske sa Strategijom razvoja poljoprivrede i Strategijom bio-gospodarstva
- Potrebno je održati zajednički u Ministarstvu poljoprivrede na kojem će se prezentirati zaključci Okruglog stola Akademije poljoprivrednih znanosti „Oblikovanje čiste održive energije iz poljoprivrede“.
- Potrebno je organizirati novi Okrugli stol Akademije poljoprivrednih znanosti na temu važnosti poljoprivrede u proizvodnji naprednih biogoriva.
- Potrebno je u komunikaciju o projektu Biorafinerija aktivno uključiti Ivana Matića iz Ministarstva poljoprivrede.

SASTANAK na temu izmjena ili obustava javnog poziva za dodjelu tržišne premije i zajamčene otkupne cijene za poticanje proizvodnje električne energije iz oie radi neprihvatljivih uvjeta, 10.kolovoza 2020.

Zaključci:

- Izražava se nezadovoljstvo javnim pozivom - proizvodnja el. energije iz OIE. Trebalo bi izgraditi novi javni poziv, ovaj poništiti, poljoprivreda je u teškoj situaciji.
- Državni tajnik Majdak podržava stav HPK da natječaj treba žurno izmijeniti te po potrebi poništiti, te da poljoprivreda treba biti uključena u natječaj u dijelu uvjeta, što sugerira da aktualni Javni poziv treba obustaviti.
- G. Majdak je predložio da se prijedlog kalkulacija izračuna cijena od strane HPK, uključujući proceduru izrade kalkulacija, usporedivo s aktualnim izračunom (HROTE i MGOR) pošalju na 2 ministra (Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja i Ministarstvo poljoprivrede).
- G. Brlošić donosi zaključak da će se u roku od par dana poslati dopis MP, koji će biti prosljeđen gosp. Validžiću. Prijedlog je da se obustavi javni poziv. Svi poljoprivrednici u Europi funkcioniraju zato što proizvode dodatnu energiju. Ta energija neće spasiti poljoprivredne proizvođače, ali će ih ostaviti na tržištu.
- Predstavnica HROTE-a odgovara da u slučaju izmjene natječaja, ide novi s rokom od 60 dana za prijavu.
- Širjan upozorava kako je potrebno povući natječaj što prije jer su neki već krenuli u proces prijave na natječaj te bi se mogle dogoditi tužbe u slučaju da je prijava u visokoj fazi pripreme.
- Dostavit će se prijedlozi HPK Ministarstvu gospodarstva i održivosti i Ministarstvu poljoprivrede
- U slučaju izmjene natječaja, ide novi s rokom od 60 dana za prijavu.

SASTANAK na teme: kriteriji rangiranja za reprocentre u svinjogojstvu i poziv i natječaj za obnovljive izvore energije, 21. rujna 2020.

Zaključci:

- KRITERIJI RANGIRANJA ZA REPROCENTRE U SVINJOGOJSTVU
- Po pitanju kriterija rangiranja za reprocentre u svinjogojstvu, ostalo je premalo vremena za neke velike izmjene, nemoguće ih je objasniti Komisiji.

- Prijedlog je da se kod malih korisnika ostane pri početnim kriterijima koje je Ministarstvo poljoprivrede predložilo, a što se tiče velikih proizvođača, dodala bi se četvrta kategorija, ispod praga od 250 krmača - 14 bodova.
- Staviti će se u tekst natječaja kako građevinska dozvola nije potrebna za prijavu na natječaj, ali je potrebna za završetak natječaja. Postoji obavezna dokumentacija na temelju koje se dobivaju bodovi, a kasnije se skuplja dodatna dokumentacija.
- Po pitanju natječaja za točilišta, Uprava za stočarstvo MP napraviti će analizu točilišta, kalkulacije, pa će izaći s prijedlogom. Upitnik će se ostaviti na esavjetovanju.
- Hodogram natječaja za reprocentre u svinjogojstvu: 2 tjedna trajati će esavjetovanje. Natječaj se objavljuje krajem listopada. Podnošenje prijave kreće oko 1.12. te ostaje otvoreno do otprilike 1.3.
- POZIV I NATJEČAJ ZA OBNOVLJIVE IZVORE ENERGIJE
- Ministarstvo poljoprivrede stati će iza poljoprivrednih proizvođača. Treba postići interni dogovor te izaći sa zajedničkim prijedlogom.
- Razmotrit će se prijedlog da se spoje 2 mjere, pa da se proba solare izgraditi na objektima koji se grade u mjerama za izgradnju reprocentara.
- Što se tiče prijebaja računa između HEP-a i drugih strana, postoje ograničenja po pitanju Uredbe, te Ministarstvo poljoprivrede tu ne može ništa.
- Ne može se tražiti da se ide u prilog samo jednom sektoru (poljoprivredi).
- Ministarstvo poljoprivrede će službeno komunicirati prema HEP-u i prema nadležnom Ministarstvu, tražiti će očitovanje na temu.

SASTANAK na temu Pravilnika o proizvođačkim organizacijama, 12. veljače 2020.

Zaključci:

- Proizvođači su naglasili problem nepostojanja "Nacionalne strategije za održive operativne programe proizvođačkih organizacija u sektoru voća i povrća". Predmetna strategija je prošla procedure donošenja ali nije donesena. 'Nepostojanje Strategije je veliki hendikep u radu postojećih Proizvođačkih organizacija a jasno i budućih, jer ne mogu koristiti mogućnosti koje im operativni programi pružaju na nacionalnoj i EU razini. Odbori ukazuju na taj problem i traže od Ministarstva da se što hitnije donese „Nacionalna strategije za održive operativne programe proizvođačkih organizacija u sektoru voća i povrća“.
  - Prisutni članovi PO su zaključili kako je održiva i konkurentna proizvodnja te vidljivost PO na tržištu moguće ostvariti jedino po ekonomskom modelu I razreda koji za osnivanje treba veći broj članova i višu vrijednost utržive proizvodnje. Takva PO može biti konkurentna i prepoznatljiva na tržištu. Da bi PO bila dugoročno održiva treba okupiti veći broj zainteresiranih proizvođača jer samo takve, jake PO opstaju na tržištu. U suprotnom, veći broj manjih PO stvaraju same sebi konkurenciju i dugoročno su neodržive. PO treba biti kompetitivna i tržišno stabilna.
  - Nekolicina manjih OPG-ovaca istaknuli su zabrinutost oko nemogućnosti osnivanja velike, održive PO u njihovom sektoru (npr. proizvođači krušaka ili neke druge manje razvijene kulture).
  - Kako bi se smanjilo nepovjerenje i proširila informacija o važnosti PO na tržištu, potrebno je poljoprivrednicima pružiti jasne informacije putem svojevrsnog Vodiča. Predloženo je MP da napravi takav Vodič i smanji nepovjerenje i nejasnoće glede osnivanja PO.
  - Također, proizvođači su od Ministarstva poljoprivrede tražili da im se dostavi analiza do sada osnovanih Proizvođačkih organizacija.
- 1) Potrebno donijeti „Nacionalnu strategiju za održive operativne programe proizvođačkih organizacija u sektoru voća i povrća“
  - 2) Izraditi Vodič za Proizvođačke organizacije
  - 3) Dostaviti analizu postojećih Proizvođačkih organizacija

SASTANAK na temu nacionalni sustav kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda „Dokazana kvaliteta“, 7. veljače 2020.

Zaključci:

- Predstavnici Hrvatske poljoprivredne komore sudjelovali su na inicijalnom sastanku s Ministarstvom poljoprivrede, Upravom za stočarstvo i kvalitetu hrane na temu: Pravilnika o nacionalnom sustavu kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda „Dokazana kvaliteta“
- treba obuhvatiti sve, a ne parcijalne interese za pojedine sektore i pri tome se voditi za primjerom propisa za izvoz za EU1 kvalitetu. To jest, da je potrebno uvesti označavanje svih proizvoda, pri čemu bi se odmah trebala napraviti široka podloga za sve poljoprivredne proizvode, bilo voće, povrće, animalne proizvode i prerađevine.

- Najviše se raspravljalo o izradama specifikacija. Ministarstvo je istaknulo da će se ovaj sustav dobrovoljnog označavanja shvatiti kao nad standard, a da će se specifikacije izrađivati sljedećim redoslijedom- meso (goveđe, svinjsko, pileće), nakon toga jaja, povrće i namirnice za koje sektor iskaže interes. Također, istaknuto je kako je Ministarstvo sve što se može provesti nacionalnom kvalitetom uskladilo s europskom uredbom.
- Intencija sastanka je dogovoriti dalje tempo i metodologiju odrađivanja specifikacija pri čemu je Ministarstvo poljoprivrede napravilo prijedlog specifikacija za meso, mlijeko i voće držeći da bi takve specifikacije mogle biti odobrene od strane Komisije. Iste će biti prosljeđene tjedan dana prije sastanka te će osobe koje će sudjelovati u izradi specifikacija moći iste iskazati svoje mišljenje. Specifikacije će nakon izrade /potvrde biti mjesec dana objavljene na javnim stranicama nakon čega se obavještava Europsku komisiju.
  - 1) Dan je rok od tjedan dana Komori za proučavanje Pravilnika.
  - 2) Potrebno je definirati zajedničke radne skupine za izradu specifikacija za sektore: meso (goveđe, svinjsko, pileće), mlijeko i mliječne proizvode te voće. Primjer, nominirati 10 ljudi ispred sektora za meso (zbog pojedinih kategorija).
  - 3) Prijedlog od strane MP za sastanak već idući tjedan (10.-14.2.)

SASTANAK na temu izmjene kriterija za javni poziv HROTE-a, usklađivanje sa ARKOD-om – 28. rujna 2020.

Zaključci:

- Otvorilo se pitanje usklađivanja javnog poziva HROTE-a s ARKOD-om. Što APPRRR može ponuditi podnositeljima zahtjeva?
- Ideja je bila da ARKOD može izdati potvrdu s kojom govori da proizvođač nije u statusu nedozvoljenih proizvođača.
- (Direktiva EU 2018/2001, članak 29., 2008. godina - prenamjena zemljišta za energetske kulture, stavak 3.)
- Resorna agencija (APPRRR) uz suglasnost Ministarstva dati će naputke kako će se izdavati potvrda. Izdat će se potvrda gdje stoji da je od 1.1.2013. (od kada se može vidjeti) to zemljište poljoprivredno.
- Tražit će se izuzeće od Komisije, da se umjesto 2008. godine u obzir uzme 2013. godina, jer treba napraviti provedivu referencu u skladu s našim sustavom, odnosno u obzir bi se trebala uzeti prva cijela godina nakon ulaska u EU. Evidencija je uspostavljena od 2013. (također staviti u potvrdu). To je opravdanje za Komisiju.
- Predloženo je prolongiranje javnog poziva/natječaja. Svi su se složili s prolongiranjem.
- Provjerit će se s pravne strane moraju li se ugovori s onima koji su prošli na natječaju potpisivati do kraja tekuće godine, te s obzirom na to odlučiti koliko će se javni poziv/natječaj prolongirati.
- Prijedlog je da javni poziv traje do 15.11.2020, a natječaj do 15.12.2020.
- HPK ne odustaje od izmjene javnog poziva. Traže povećanje kvota za poljoprivredu, za proizvodnju bioplina. Smatraju da nema nijedne zakonske zapreke da se ne izađe u susret poljoprivrednicima. Cijena za bioplin treba se povećati za 20% za koliko je snižena.
- Izmjenama javnog poziva treba omogućiti instalaciju fotonaponskih ćelija samo onima koji imaju postojeće objekte.
- U sljedećem natječaju će biti ostavljeno više prostora za bioplin u malom programu. Idući natječaj je planiran za 2021. godinu. Kasna je faza za izmjenu ovog natječaja, a nema zapreka da idući bude više fokusiran na bioplin.
- Propisano je (sukladno članku kriterija vrednovanja ponuda u javnom pozivu) da mora biti 30% biomase iz obrade drva pravnog subjekta ili grupacije, i kao dokaz o raspolaganju traženom količinom potrebno je priložiti dokaze o ulaznoj drvenoj masi cijelih trupaca koja ide u o obradu, pri čemu se uzima da se 50% ulazne drvene mase koja ulazi u obradu pripisuje drvnom ostatku.
- Po metodologiji poreznih stručnjaka ulazak u pilanu nije ostatak 50% nego 30%.
- Dolazi do dvostruke subvencije, za kupnju sječke i subvencija za struju.
- Obveza u zakonu vezana za iskoristivost drvnih trupaca, stoji da je 70%, a u natječaju je navedeno 50%. Vidljivo je da se pogoduje plinarama.
- Biti će još sastanaka na ovu temu. Ministarstvo podržava da se izađe u susret onima kojima je potrebno, a koji generiraju nova radna mjesta, plaćaju PDV.

SASTANAK na temu očitovanje na prijedlog izmjena Zakona o nepoštenim trgovačkim praksama i zaštita primarnih proizvođača u lancu opskrbe hranom – prijedlozi rješenja – 09. listopada 2020.

Zaključci:

- Prijedlozi dopuna Zakona su sljedeći:

Članak 3., stavak 2. dodati ...“i/ili kupovanje roba porijeklom iz robnih rezervi drugih zemalja članica EU“.

U cijelom tekstu Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom («Narodne novine», br. 117/17.) riječ „hrana“ zamjenjuje se riječima: „poljoprivredni i prehrambeni proizvodi i prerađevine istih“

- Hrvatska na veliko kupuje robne rezerve porijeklom iz drugih zemalja (pogotovo mesni dio, žitarice...). Potrebno je dodati u Zakon što je zabranjeno!
- Članak 3. točka 17. treba glasiti: Krajnja prodajna cijena (prehrambenih i poljoprivrednih proizvoda) po kojoj trgovac prodaje robu u maloprodaji ne može biti manja od nabavne cijene poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda uvećana za prosječnu maržu koju taj trgovac ostvaruje.
- Organizirati će se konferencija za novinare/izjavu za medije (15.10.) na kojoj će se pozvati na veću potrošnju domaćih proizvoda i apelirati na institucije da jače kontroliraju robe iz uvoza.
- HPK će zbog bezobzirnog ponašanja trgovačkih lanaca pozvati svoje članove da prate i javljaju u HPK koji trgovački lanci na svoje police stavljaju i koje robe iz uvoza po nižoj cijeni nego što je realno da se ona proizvodi, robe koje su lošije kvalitete od domaćih proizvoda i koje se uvoze po sumnjivim cijenama. Novinarima će se pokloniti kvalitetni proizvodi.
- Ugraditi u zakon kako u trenutku akcije roba ide unutra po redovno ugovorenoj cijeni, a nakon završetka akcije se obračunava količina prodane robe na akciji. Za dogovoreni rabat se ispostavlja određeni financijski dokument (račun).
- Provjerit će se s odvjetnikom (nastavno na europsku Uredbu 1308.) omjer količina domaćih proizvoda na polici. Odvjetnik bi se trebao izglasati na UO. Otvorit će se mail adresa na koju će ljudi moći slati pronađene devijacije. Potrebno je organizirati sjednicu UO preko Zoom aplikacije na tjednoj bazi.

AKTIVNOSTI KOMORE NA MEĐUNARODNOJ RAZINI

Članovi Komore tijekom 2020. godine mogli su aktivno sudjelovati u kreiranju Zajedničke poljoprivredne politike te u izradi pravnih i ostalih dokumenata s ciljem poboljšanja proizvodnje te života u ruralnim prostorima. Hrvatska poljoprivredna komora sudjelovala je u radu krovne organizacije poljoprivrednika u Europskoj uniji, Copa-Cogeca i grupama civilnog dijaloga Europske komisije. Komora je 2020. sudjelovala u radu EU kolegija Ministarstva poljoprivrede koji se održava svaki petak.

Za potrebe rada i korespondencije s odborima unutar Copa-Cogeca organizacije te grupama Civilnog dijaloga Europske komisije, Komora je u 2020. godini provela sljedeće aktivnosti:

- Koordinacija informacija, upita, sastanaka i članova koji su u radnim tijelima Copa-Cogeca i Europske komisije,
- Odgovaranje na upite te analiza potrebnih materijala za rad radnih grupa Copa-Cogeca i grupa civilnog dijaloga Europske komisije,
- Prevođenje dnevnih obavijesti i upita za rad radnih grupa Copa-Cogeca i grupa civilnog dijaloga Europske komisije,
- Simultano prevođenje,
- Pismena i usmena korespondencija s članovima koji su zainteresirani za zastupanje poljoprivrednih proizvođača u radnim grupama Copa-Cogeca,
- Pismena i usmena korespondencija s radnim grupama Copa-Cogeca,
- Analiza nacionalnih i međunarodnih dokumenata za potrebe radnih grupa Copa-Cogeca,
- Informiranje poljoprivrednih proizvođača o proceduri, pravnim okvirima te mogućnostima sukladno upitima i potrebama zadane teme radnih grupa Copa-Cogeca,
- Usklađivanje mišljenja i komunikacija s partnerskim komorama u inozemstvu za potrebe zadanih tema radnih grupa Copa-Cogeca,
- Komunikacija sa stručnim organizacijama, fakultetima, institutima, državnim i lokalnim institucijama za potrebe zadanih tema radnih grupa Copa-Cogeca,
- Organizacija pripremnih sastanaka potrebe zadanih tema radnih grupa Copa-Cogeca,
- Organizacija putovanja (smještaj, prijevoz, printanje materijala, pripremi razgovori).

COPA-COGECA I EUROPSKA KOMISIJA

U 2020. godini predstavnici Komore sudjelovali su u radu radnih skupina Copa-Cogeca i grupama civilnog dijaloga Europske komisije.

CIVILNE GRUPE EUROPSKE KOMISIJE I RADNE SKUPINE COPA-COGECA	Datum	Stručnjaci
1. Ruralni razvoj	06.02.2020	Tajana Radić
2. Ruralni razvoj	07.02.2020	Tajana Radić
3. Ruralni razvoj	01.11.2020	Tajana Radić
4. Ruralni razvoj	09.11.2020	Tajana Radić
5. Ruralni razvoj	20.11.2020	Tajana Radić
6. ZPP	06.02.2020	Tomislava Galić
7. ZPP	07.02.2020	Tomislava Galić
8. ZPP	13.10.2020	Tomislava Galić
9. Mlijeko i mliječni proizvodi	05.03.2020.	Igor Rešetar
10. Mlijeko i mliječni proizvodi	13.07.2020.	Igor Rešetar
11. Mlijeko i mliječni proizvodi	05.11.2020.	Igor Rešetar
12. Tovno govedarstvo	13.07.2020.	Nikola Pavić
13. Tovno govedarstvo	20.10.2020.	Nikola Pavić
14. Ovčarstvo	13.07.2020.	Dario Gazić
15. Ovčarstvo	18.11.2020.	Dario Gazić
16. Voćarstvo i povrtlarstvo	23.06.2020.	Dario Gazić
17. Voćarstvo i povrtlarstvo	23.09.2020.	Robert Hadžić
18. Voćarstvo i povrtlarstvo	09.10.2020.	Dario Gazić
19. Maslinarstvo	07.07.2020.	Tomislava Galić
20. Vinogradarstvo	16.07.2020.	Dario Gazić, Vrbaneč, Čaćić
21. Vinogradarstvo	29.07.2020.	Dario Gazić, Vrbaneč
22. Vinogradarstvo	03.11.2020.	Dario Gazić
23. Vinogradarstvo	09.11.2020.	Dario Gazić, Vrbaneč
24. Zdravlje i dobrobit životinja	25.05.2020.	Tomislava Galić
25. Osiguranje kvalitete	18.08.2020.	Ana Marušić
26. Svinjogojstvo	26.10.2020.	Tomislava Galić
27. Peradarstvo	22.07.2020.	Dražen Čurila
28. Peradarstvo	30.07.2020.	Dražen Čurila

* *Svi sastanci održani su on-line*

SKUPŠTINE, PREDSDJEDNIŠTVO I KOORDINACIJA COPA-COGECA

SKUPŠTINA	DATUM	PREDSTAVNICI
1. Skupština	13.02.2020. 18. i 19.06 .2020. 18.09.2020. 17. i 18.09.2020.	Tajana Radić Mladen Jakopović
2. Predsjedništvo	18.09.2020. 02.10.2020. 26.10.2020. 29.10.2020.	Mladen Jakopović
3. Odbor za kordinaciju	16.01.2020. 04.02.2020. 09.05.2020. 20.05.2020. 02.06.2020. 10.06.2020. 16.07.2020. 03.09.2020. 08.10.2020.	Tajana Radić

GRUPA CIVILNOG DIJALOGA ZA ZPP

07.02.2020.

Predstavници Hrvatske poljoprivredne komore sudjelovali su u radu Grupe civilnog dijaloga unutar EU, zajedno s drugim predstavnicima krovnog udruženja europskih poljoprivrednika Copa-Cogeca. Na sastanku koji je održan u Bruxellesu je sudjelovao i EU povjerenik za poljoprivredu Janusz Wojciechowski, koji je u uvodnom govoru dao naglaske u kojem smjeru ide buduća EU poljoprivredna politika te je saslušao prijedloge i zahtjeve poljoprivrednika, prerađivača i udruga za zaštitu okoliša iz svih država EU. Povjerenik Janusz Wojciechowski naglasio je važnost civilnog dijaloga i rasprava koje je već do sada imao u brojnim državama članicama, među kojima je i Hrvatska, gdje je nedavno boravio. Na spomenutom sastanku vodila se rasprava o novom **Zelenom planu** te budućoj Zajedničkoj poljoprivredi i strategiji „**Od polja do stola**“. Povjerenik Wojciechowski je u svom govoru predstavio glavne smjernice Zelenog plana, a koji uključuju održivu proizvodnju, razvoj malih poljoprivrednika te je posebno naglasio kako sporazum mora biti fokusiran na održivost okoliša, gospodarstva i socijalnog razvoja. Povjerenik smatra kako poljoprivrednici ne bi smjeli biti ostavljeni po strani već moraju biti rješenje ovog plana, odnosno da bi buduće politike, usmjerene na okoliš i klimatske promjene, koje stavljaju velike izazove pred poljoprivrednike, trebale pratiti adekvatna potpora. Poručio je kako će se on osobno založiti za takav stav i smjeru u novom financijskom okviru ZPP-a. Najviše komentara, tijekom sastanka bilo je na ambicioznost novih zelenih ciljeva koje ne prati adekvatan proračun, ali i kako napraviti iskorak u privlačenju potrošača da kupuju i vrednuju proizvode s visokim standardima kvalitete. Jedan od zahtjeva proizvođača je da se u svim trgovinskim sporazumima uvede jedinstven standard kvalitete za robu koja dolazi iz uvoza na europsko tržište, koja značajno ruši konkurentnost proizvoda EU poljoprivrede. HPK i nekoliko nazočnih organizacija naglasile su važnost znanstvenih istraživanja i činjenica na temelju kojih se trebaju donositi buduće odluke o novim politikama unutar EU posebice one usmjerene na poljoprivredu i budućnosti ruralnih sredina.

Povjerenik Janusz Wojciechowski je izrazio zabrinutost zbog izrazit negativnog trenda zatvaranja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva diljem EU. Iznio je brojku kako je u zadnjih nekoliko godina zatvoreno čak oko četiri milijuna OPG-a. Poljoprivredni proizvođači i poljoprivredne organizacije na sastanku su, među ostalim, istaknule da je važno ne zaboraviti i ne izostaviti poljoprivrednu i prerađivačku industriju u sklopu strategije „Od polja do stola“ jer se ona prilagođava visokim standardima proizvodnje i novim izazovima što su ogromni investicijski zahvati za industriju. Predstavници ekoloških i zelenih udruga smatraju kako bi spomenuta strategija trebala više dati pozornosti stočarskom sektoru te napraviti distinkciju između intenzivne i ekstenzivne proizvodnje. Na ranijim sastancima i konzultacijama Copa-Cogeece proizvođači su izrazili zabrinutost zbog brzine i slabe razine dijaloga kojom se **Zeleni sporazum** razvija i o njemu pregovara te njegov utjecaj na novu Zajedničku poljoprivrednu politiku

EU. Farmeri smatraju kako je potrebna veća razina konzultacija, dijaloga i informiranost proizvođača o Zelenom planu, ali je važno voditi brigu da pregovori o njemu dodatno ne uspore usvajanje novog ZPP-a. Osim novih dokumenata raspravljalo se i o prijelaznom razdoblju ZPP-a koji bi se mogao produžiti na dvije godine, ali uz postojeća, stara pravila. Najviše pitanja je bilo vezano za drugi stup odnosno Fond za ruralni razvoj te dilema na koji će se način on financirati. Prijedlog je da ostanu dosadašnja pravila, ali uz nova dodatna sredstva za implementaciju novih ambiciozniji pravila vezanih za zaštitu okoliša, dobrobit životinja i drugo.

KOMENTARI PREDSEDNIKA JAKOPOVIĆA na aktualno stanje u poljoprivredi

Poljoprivrednici EU, članovi COPA-e (Committee of Professional Agricultural Organisations), krovnog udruženja europskih poljoprivrednika, prepoznali su dosadašnji rad Hrvatske poljoprivredne komore (HPK) te sam izuzetno ponosan što sam izabran za potpredsjednika te organizacije. Dokaz je to da je HPK u nekoliko godina koliko smo članica COPA-e napravila ogroman pomak u borbi za interese hrvatske poljoprivrede i ovaj uspjeh pripisujem svim članovima HPK, našim odborima koji se bore za interes hrvatske poljoprivrede u Hrvatskoj i u EU. Zajedno s novoizabranom predsjednicom Christiane Lambert, koja dolazi iz Francuske, te ostalim novoizabranim potpredsjednicima dvije će godine još snažnije predstavljati naše poljoprivrednike na EU razini. Iduće dvije godine od izuzetne su važnosti za poljoprivredu EU jer se donosi nekoliko važnih strategija i provode snažne reforme koje će imati dugoročni značaj za poljoprivredu EU i Hrvatske.

Hrvatska poljoprivredna komora od početka godine u više navrata je izražavala svoju zabrinutost vezano za nove politike EU koje se odnose na poljoprivredu i propituje može li Hrvatska pratiti ambiciozne okolišne ciljeve sa smanjenim proračunom za sektor poljoprivrede i velikom uvoznom konkurencijom. Na razini EU trenutno se donose odluke i planovi oko strategija Od polja do stola i Bioraznolikosti koje su dio Zelenog sporazuma, a prijedlog manjeg proračuna te sve veći zahtjevi Komisije zabrinjavaju poljoprivrednike diljem Europe, pa tako i naše, koji su pod sve većim udarom neloyalne konkurencije što je tijekom ljeta u Hrvatskoj došlo do izražaja kada su viškovi uvoznih poljoprivrednih proizvoda, zbog smanjenje potrošnje i pada turizma stigli po dampinškim cijenama na naše tržište, što je otežalo trženje proizvoda hrvatskih poljoprivrednika.

Prema planu spomenutih strategija predviđeno je da čak 25 posto EU poljoprivrede bude u ekološkoj proizvodnji. Isto tako plan i je da se 50 posto manje upotrebljavaju sredstava za zaštitu bilja, do 20 posto manje gnojiva, 50 posto manje antibiotika, a predviđeni su i veliki planovi pošumljavanja s ciljem održavanja biološke raznolikosti čime se ostavlja mali prostor da poljoprivreda EU održi svoju razinu proizvodnje, konkurentnosti i razmjerni dohodak s kojim će se moći nastaviti važan investicijski ciklus, te opstanak ruralnih područja EU.

Za razliku od drugih EU zemalja mi u HPK stalno ističemo kako Hrvatska već sada ispunjava brojne ekološke standarde koji se stavljaju pred EU poljoprivredu. Možemo sa sigurnošću reći kako je čist okoliš (više od 50 posto Natura područja), i to što smo GMO free zemlja, kao i što imamo diverzificirana gospodarstva naša velika prednost i sve ono što EU želi postići. Međutim, pretjeran jeftin uvoz, slaba potrošačka snaga, stavljanje poljoprivrede u negativan kontekst doveli su nas do pada proizvodnje u gotovo svim sektorima. Zato stalno ističem kako nove politike moraju uzeti u obzir sva tri stupa održivosti (socijalni, ekološki i ekonomski) te osigurati zaštitu na tržištu od krivih označavanja, nepoštenih rušenja cijena kao i adekvatno financiranje za sve nove zahtjeve koji se nameću. Osobit naglasak će staviti na ujednačeno jačanje savjetodavnih službi kako bi se implementirali i pratili novi zahtjevi koji su pred poljoprivrednicima. Svaka država morala bi imati minimalno 70 posto osiguranu samodostatnost zbog mogućih kriznih situacija, a nekoliko studija pokazuje izravnu povezanost domaće proizvodnje i nacionalne sigurnosti. U slučaju zatvaranja granica zbog korone ili drugih razloga, može doći ili do podizanja cijena koje će potrošačima biti previsoke, ili općenito nedostatka hrane. Zato se moramo boriti jače za samoodrživost proizvodnje hrane, a i nove bi strategije trebale raditi na tome. Neke države članice proizvode previše, a neke premalo te bi se trebala osigurati ravnoteža. Zbog toga smatramo da je važno da strategije Bioraznolikosti EU do 2030. i Od polja do stola sagledaju sve posljedice koje će imati za hrvatsku poljoprivredu. Kao potpredsjednik COPA-e zato ću sve učiniti da hrvatska poljoprivreda promjeni sadašnje negativne trendove i da postane važna grana gospodarstva Hrvatske.

IZBORNA SKUPŠTINA COPA ORGANIZACIJE

Predsjednik HPK Mladen Jakopović izabran je za potpredsjednika Copa organizacije, većinom glasova 27 država članica. Jakopović će zajedno s novom izabranom predsjednicom Copa-e Christiane Lambert i ostalim

novooizabranim potpredsjednicima Palle Borgstrom (Švedska), Massimiliano Giansanti (Italija), Tim Cullnan (Irska), Pedro Ignacio Gallardo Barrena (Španjolska), Roomet Sormus (stonija) dvije godine predstavljati COPA organizaciju.

„Poljoprivrednici EU, članovi Copa organizacije, prepoznali su dosadašnji rad Hrvatske poljoprivredne komore te sam izuzetno ponosan što sam na izborima, koji su održani u petak, izabran za potpredsjednika Cope. Dokaz je to da je HPK u nekoliko godina koliko smo članica COPA-e napravila ogroman pomak u borbi za interes hrvatske poljoprivrede i ovaj uspjeh pripisujem svim članovima HPK, našim Odborima koji se svakodnevno bore za interes hrvatske poljoprivrede u Hrvatskoj i u EU. Zajedno s novom izabranom predsjednicom Copa organizacije Christiane Lambert, koja dolazi iz Francuske, te ostalim novoizabranim potpredsjednicima dvije će godine još snažnije predstavljati naše poljoprivrednike na EU razini. Iduće dvije godine od izuzetne su važnosti za poljoprivredu EU jer se donosi nekoliko važnih strategija i provode snažne reforme koje će imati dugoročni značaj za poljoprivredu EU i Hrvatske“, izjavio je nakon izbora predsjednik HPK Mladen Jakopović.

COPA (Committee of Professional Agricultural Organisations) je europsko udruženje poljoprivrednika koje čini 60 organizacija iz zemalja EU i 36 partnerskih organizacija iz drugih europskih zemalja kao što su Island, Norveška, Švicarska i Turska. Ciljevi udruženja odnose se na zastupanje interesa europskog poljoprivrednog sektora u cjelini pred Europskom Komisijom i drugim institucijama EU, preispitivanje svih relevantnih pitanja i sudjelovanje u kreiranju zajedničke poljoprivredne politike EU. Predsjedništvo se redovito sastaje s Povjerenikom Europske komisije za poljoprivredu i ruralni razvoj, kako bi razgovarali o općem razvoju Zajedničke poljoprivredne politike, situaciji na tržištu i konkretnim pitanjima od posebnog značaja (poput vanjskih trgovinskih odnosa Europske unije, itd.).

Hrvatska poljoprivredna komora putem stručnih grupa Copa može aktivno sudjelovati u u radu 44 radnih grupa Copa i 14 grupa civilnog dijaloga Europske komisije. U svim svojim dosadašnjim govorima i nastupima Jakopović je stavljao naglasak na važnost suradnje između država i zajednički nastup prema EU institucijama. „Stalno ističem i naglašavam kako nove politike moraju uzeti u obzir sva tri stupa održivosti (socijalni, ekološki i ekonomski) te osigurati zaštitu na tržištu od krivih označavanja, nepoštenih rušenja cijena kao i adekvatno financiranje za sve nove zahtjeve koji se nameću. Osobit naglasak će staviti na ujednačeno jačanje savjetodavnih službi kako bi se implementirali i pratili novi zahtjevi koji su pred poljoprivrednicima“, kazao je nakon izbora Jakopović.

Novo izabrana predsjednica COPA Christiane Lambert dužnost preuzima u izuzetno važnom trenutku, jer će se ključne odluke donositi u narednim mjesecima, počevši od sljedećeg proračuna Europske Unije i budućeg ZPP-a. Nakon objave izbora Lambert je izjavila kako su poljoprivrednici širom Europe zabrinuti jer je puno neizvjesnosti u njihovom poslovanju. EU primjenjuje novi ZPP, novu strategiju od Farme do stola, Zeleni sporazum, Plan opravka i dr. Za sve promjene moramo naći budućnost i zajednički odgovore na razini EU-a. Čvrsto vjerujem da je poljoprivreda strateški sektor za Europu, a COVID kriza je to dokazala. Europa se mora ponovno povezati sa svojim poljoprivrednim sektorom i ciljevima dugoročnog razvoja i opstanka ruralnih sredina na novim temeljima.

COPA-COGECA POSLALA PISMO PREMIJERU ANDREJU PLENKOVIĆU

Čelni ljudi najvećeg europskog udruženja poljoprivrednika Copa Cogeca, Joachim Rukwied i Ramón Armengol uputili su 15. srpnja 2020. godine pismo hrvatskom premijeru Andreju Plenkoviću u kojem ga traže podršku Vlade RH u borbi za osiguravanje većeg i stabilnog proračuna za poljoprivredu u novom razdoblju Zajedničke poljoprivredne politike. Novi ZPP pred EU poljoprivrednike i proizvođače stavlja brojne nove zahtjeve koje će teško biti ostvariti bez snažne financijske injekcije za nastavak ulaganja te se ne bi smjelo zadirati u rezanje proračuna za poljoprivredu posebice u svjetlo korona krize koja je nanijela velike posljedice za poljoprivredu EU.

„Države članice spremaju se postići dogovor o budućnosti EU proračuna koji se temelji na pregovaračkom okviru koji je pripremio predsjednik Vijeća Charles Michel, a slijedeći revidirani prijedlog Europske Komisije od 27. svibnja. Ovi se pregovori vode u kontekstu korona krize, te je od presudne važnosti slijediti zajednički i koordinirani pristup na razini EU zasnovan na načelima solidarnosti, razumijevanje i fleksibilnost koja će nas odvesti do gospodarskog oporavka EU, ističe se u pismu koje je stiglo i na adresu Hrvatske poljoprivredne komore, koja je uvaženi član ovog EU udruženja.

Unatoč pandemiji COVID-19, poljoprivrednici i poljoprivredne zadruge u EU se zalažu za održavanje stalne opskrbe sigurnom, kvalitetnom hranom za građane diljem EU, čime se osigurava sigurnost opskrbe, a to zahtijeva naporan rad u cijelom lancu opskrbe hranom u novonastalim okolnostima. Međutim, poljoprivrednici i zadruge

suočene su sa sve težim situacijama u poslovanju o čemu svjedoče izvještaji naših kolega iz svih država EU. Izbijanje korona krize uzrokovao je dramatičan utjecaj na ruralna područja u EU, s neposrednim posljedicama u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, kaže se u pismu.

S obzirom na gospodarski program oporavka EU te težnje za većom održivošću, a kao odgovor na klimatske promjene i poboljšanu zaštitu biološke raznolikosti poljoprivrede i poljoprivredna proizvodnja moraju i dalje biti srce EU ambicija. To vrijedi i za poljoprivrednike, vlasnike šuma i njihove zadruge kako bi nastavili proizvoditi i isporučivati hranu građanima EU. U tom je kontekstu ključno osigurati uvjete za nastavak ove aktivnosti, te ni u kom slučaju smanjivati proračun, poručuju iz Copa Cogeca.

„Ako će poljoprivrednici dodatno dati doprinos ambicioznim planovima EU, moraju imati odgovarajuću financijsku potporu za prilagodbu i prijelazno razdoblje. Trgovinski ugovori ne bi smjeli dozvoliti uvoz roba ispod zadanih zelenih EU standarda. Potrebna je veća komunikacija s potrošačima i građanima o doprinosu poljoprivrednika u proizvodnji zdrave hrane i ostalih važnih usluga ekosustava od značaja za društvo“, ističe predsjednik Hrvatske poljoprivredne komore Mladen Jakopović. Dodaje kako je HPK jasno podržava stav Copa Cogeca i zajedno sa ovim udruženjem radi na usuglašavanju svih stavova i prijedloga prema EK.

ZPP je temelj Europske unije i mora ostati snažna, zajednička i primjereno financirana politika. U proračunu ZPP-a poljoprivrednicima i potrošačima pružaju se znatne i široke prednosti koje se ponekad uzimaju zdravo za gotovo. Stoga ponavljamo svoj poziv na održavanje proračunskih sredstava Unije za ZPP na istoj razini kao i trenutačni u stvarnim uvjetima.

Poljoprivrednici i njihove zadruge sa svoje strane su spremni i voljni učiniti sve kako bi Europsku uniju postavili na čvršći i održiviji ekonomski temelj, kažu u najvećem europskom udruženju poljoprivrednika.

STAJALIŠTE COPA-COGECA OKO PRORAČUNA

Europski poljoprivrednici i poljoprivredne zadruge, udruženi u krovnu organizaciju Copa - Cogeca pozdravljaju napore Europske Komisije na zajedničkom djelovanju u rješavanju brojnih problema europske poljoprivrede, ali zahtijevaju snažniju podršku svim sektorima. Analizirajući revidirani višegodišnji financijski okvir Europske Unije (VFO) 2021-2027 te objavljeni program oporavka EU nove generacije, Copa - Cogeca naglašavaju potrebu za više zajedničkih akcija na razini EU te je zatražena veća podrška poljoprivrede u okviru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP).

Sljedeća generacija poljoprivrede EU mora biti polazište za post-pandemijsku stvarnost i slijediti zajednički i koordinirani pristup postavljen na načelima solidarnosti, razumijevanja i fleksibilnost. Kada je riječ o poljoprivredi i šumarstvu, potrebno je upotrijebiti sve potrebne alate, od bespovratnih sredstava do zajmova i financijskih instrumenata radi poticanja programa i prijeko potrebnih investicijskih potpora za oporavak poljoprivrede, ističu u ovoj organizaciji EU poljoprivrednika, poručuju iz Copa Cogeca..

„Ako će poljoprivrednici dodatno dati doprinos ambicioznim planovima EU, moraju imati odgovarajuću financijsku potporu za prilagodbu i prijelazno razdoblje. Trgovinski ugovori ne bi smjeli dozvoliti uvoz roba ispod zadanih zelenih EU standarda. Potrebna je veća komunikacija s potrošačima i građanima o doprinosu poljoprivrednika u proizvodnji zdrave hrane i ostalih važnih usluga ekosustava od značaja za društvo“, ističe predsjednik Hrvatske poljoprivredne komore Mladen Jakopović. HPK je jasno podržala stav Copa Cogeca i zajedno sa ovim udruženjem radi na usuglašavanju svih stavova i prijedloga prema EK.

Dodatni fokus na koheziju, ulaganja, istraživanja, digitalizaciju, nove poljoprivredne vještine i diverzifikacija je pozitivna i zasigurno će imati koristi u sektoru poljoprivrede. Stoga europski poljoprivrednici zajednički pozivaju EU da proaktivno pristupi novim prijedlozima te da se donesu brze odluke, budući da je do primjene novog ZPP ostalo vrlo malo vremena, tek sedam mjeseci, ističe Jakopović.

Copa - Cogeca, njeni poljoprivrednici, vlasnici šuma i članovi zadruga nastoje isporučiti hranu i biomasu proizvedenu na način koji štiti okoliš, povećava biološku raznolikost, doprinosi borbi protiv klimatskih promjena i osigurava dobrobit životinja. Njihova uloga u doprinosu za postizanje ciljeva revidiranog Zelenog ugovora EU od presudnog je značaja. Pozitivno je to što je Europska komisija prepoznala poljoprivredu i šumarstvo kao važan sektora i spremna je osigurati uvjete za oporavak, posebno s obzirom na trenutnu pandemiju.

Sada nam treba snažna EU više nego ikad ranije te nam je potrebna barem ista financijska potpora nego što je sadašnji prijedlog VFO-a.. Europski donositelji odluka moraju pokazati da njihove ambicije podržavaju i potrebno financiranje te instrumente kako bi se osigurao istinski pošten prijelaz za sve jer je dogovor svih dionika presudan za daljnji opstanak i razvoj poljoprivrede.

PREZENACIJA - skladištenje mlijeka

Unatoč privremenom rastu prodaje mlijeka u supermarketima, potražnja za mliječnim proizvodima smanjena je zbog zatvaranja kafića, restorana i ostalih ugostiteljskih objekata, a smanjenje njemačkog izvoza mliječnih proizvoda, posebice u Aziju, signalizira strah od još većeg pada cijena. Mjere koje se predlažu su nedostatne za sektor mljekarstva jer su cijena stočne hrane narasle za 20 posto što je dugoročno neodrživo.

Planovi Europske unije da pomogne mljekarskom sektoru da prebrodi korona krizu skladištenjem viška mlijeka naišli su na kritiku proizvođača koji tvrde da odgađaju problem a ne nude rješenje. EK predložila je financijsku potporu za skladištenje mlijeka u prahu u privatnim objektima kao odgovor na korona krizu. Također je dopustila mljekarskom sektoru da zajednički planira proizvodnju, oslobađajući je na šest mjeseci obaveze poštivanja određenih propisa o tržišnom natjecanju.

Europski odbor za mlijeko (EMB) i interesna skupina proizvođača mlijeka (MIG) tvrde da takve mjere nisu do sada rješavale krize, napominjući da uskladišteno mlijeko u prahu i dalje opterećuje tržište. Tvrde kako u skladištima ne bi smjelo biti pohranjeno više od 45 tisuća tona mlijeka u prahu, dakle pola predloženog obujma, dodajući da bi mjeru trebalo kombinirati s dobrovoljnim smanjenjem opskrbe u EU uz naknadu koju bi koordinirala Komisija. U narednim tjednima proizvođači mlijeka planiraju velike prosvjede u više zemalja EU-a.

EU je u 2015. godini ukinula sustav mliječnih kvota, što je omogućilo veći izvoz, ali i veći rizik od pada cijena u vrijeme viška na tržištu. EU proizvodi oko 155 milijuna tona mlijeka godišnje, a njegova proizvodnja ima značajan udio u ukupnoj poljoprivrednoj vrijednosti EU-a. Njemačka, Francuska, Poljska, Nizozemska, Italija i Španjolska čine gotovo 70 posto proizvodnje mlijeka u EU.

Za razliku od naših kolega u EU mi u Hrvatskoj imamo problem s manjkom mlijeka, a ne viškovima. Stoga mjere skladištenja, koju predlaže EU, su više prilagođene prerađivačima te bi skladištenje viškova drugih zemalja mogle biti problematične za naše domaće proizvođače kada domaći prerađivači krenu u otkup istih viškova. Naime, moglo bi doći do pada cijena kod nas i uvoza njihovih viškova. Hrvatski proizvođači mlijeka, kroz Odbor za mljekarstvo Hrvatske poljoprivredne komore, zahtijevaju da hrvatsko Ministarstvu poljoprivrede zauzme stajalište u kojem će tražiti da se sredstva koja su namijenjena u EU za skladištenje mlijeka, mlijeka u prahu, maslaca i sira usmjere prema primarnim proizvođačima. Tako bi se održala trenutna razina domaće proizvodnje mlijeka, po UG ili po litri otkupljenog mlijeka. Mišljenja smo kako je Republika Hrvatska ima problema s manjkom mlijeka te unatoč skladištenju koje će Komisiji financirati kako bi smanjila pritisak na cijenu mlijeka, ti viškovi će na ovaj ili onaj način dodatno prelići na naše tržište. Zato molimo Ministarstvo poljoprivrede da zauzme stajalište u kojem traži da se sredstva koja su namijenjena u EU za skladištenje mlijeka, mlijeka u prahu, maslaca i sira usmjere prema primarnim proizvođačima kako bi se održala trenutna razina domaće proizvodnje mlijeka (prema UG ili litri mlijeka otkupljenog mlijeka). Također, tražimo pomoć da se osiguraju financijski i zakonodavni instrumenti koji mogu pomoći oko zadržavanja postojeće otkupne cijene ispod koje se ne smije ići ako želimo zadržati postojeću proizvodnju. Bilo bi potrebno i uvesti zabranu uvoza dok se ne otkupe domaće količine mlijeka. Podsjećamo kako je hrvatski mljekarski sektor zbog prevelike konkurencije, nepoštenih trgovačkih praksi i stalnih viškova EU-a izgubio više od 90% proizvođača, te da daljnji pad i ovisnost o uvozu može biti poguban ne samo za ruralna područja već i prehrambenu te nacionalnu sigurnost.

Domaći mljekari pohvaljuju dosadašnje naporima Ministarstva poljoprivrede na mjerama pomoći sektoru, osobito malim mljekarama. U sklopu mjere pomoći malim mljekarama s problemima u poslovanju uzrokovanih epidemijom korona virusa, Ministarstvo poljoprivrede nastavilo je s otkupom i doniranjem mliječnih proizvoda temeljem Odluke o provedbi privremene izvanredne mjere pomoći malim mljekarama s problemima u poslovanju uzrokovanih

epidemijom bolesti COVID-19. Do početka ovog tjedna mjeru su koristile tri mljekare, koje otkupljuju mlijeko od oko 400 proizvođača mlijeka, a podijeljeno je oko 80 tona mliječnih proizvoda potrebitima.

Prihvatljivi korisnici mjere su male mljekare, koje otkupljuju do 14 milijuna litara godišnje, za sada je evidentirano 30 malih mljekara, koje mogu koristiti mjeru te otkupljuju mlijeko od oko 900 primarnih proizvođača mlijeka, odnosno farmera. Mjera će se primjenjivati sve dok ne prestanu izvanredne okolnosti uzrokovane epidemijom bolesti COVID-19, a koje direktno utječu na probleme u poslovanju malih mljekara. Smatramo kako ta mjera, vrijedna 2,5 milijuna kuna, ima višestruki učinak – pomaže se malim mljekarama u prodaji nastalih viškova kako bi mogle kontinuirano nastaviti s proizvodnjom, proizvođači mlijeka na svojim farmama nesmetano nastavljaju proizvodnju i predaju mlijeko u mljekare, i na kraju, omogućava se podjela visokokvalitetne domaće hrane osobama u potrebi.

No uz ovu mjeru koja nam je pomogla smatramo da Hrvatska mora poduzeti i druge mjere koje smo spomenuli. Jedan od važnih mjera je i preispitivanje dosadašnje politike raspolaganja poljoprivrednim zemljište. Proizvođači mlijeka u Hrvatskoj smatraju kako dosadašnji posjednici poljoprivrednog zemljišta ne smiju pod svaku cijenu imati pravo prvenstva na zakup državnog poljoprivrednog zemljišta. Posljednjih 20 godina raspolaganje državnim poljoprivrednim zemljištem nije bilo dobro i nije dovelo do povećanja proizvodnje, dapače, u mnogim proizvodnjama smo ostvarili pad i imamo velike deficite proizvodnje. Smatramo kako se dodjela zemljišta treba staviti u korelaciju s proizvodnjom, posebice treba voditi računa o stočarskoj proizvodnji i proizvodnji mlijeka. Potrebno je uvesti ograničenja veličine zemljišta koje se daje u zakup kao i propisati strogi uvjete pod kojima je moguće da netko dođe u posjed zemljišta, primjerice da se propiše na kojem površinama je potrebno imati zaposlenih i slično. Prema objavljenim kratkoročnim prognozama koje je objavila Europska komisija u 2019. godini prikupljanje mlijeka u EU poraslo je za 0,4 posto, što je najniži rast od 2012. Očekuje se sličan rast proizvodnje i u 2020. Godini. Godišnji proljetni vrhunac prikupljanja mlijeka podudara se s trenutnom pandemijom, a ograničavajuće mjere mogle bi dovesti u pitanje logistiku prikupljanja i isporuku hrane. Uz to, razmatranja raspoloživosti radne snage mogu voditi favoriziranju manje intenzivnih mliječnih proizvoda.

Potrošnja sira u EU do 2020. godine, prema ovim procjenama, može lagano rasti (0,3 posto), a izvoz bi mogao nastaviti rasti, zahvaljujući potražnji na azijskim tržištima, što bi dovelo do ukupnog povećanja proizvodnje sira. Međutim, zatvaranje restorana utjecalo je na visokokvalitetne sireve, koji se uglavnom konzumiraju izvan kuće.

PREGLED MJERA pomoći koje su usuglašene na COPA-COGECA sastancima:

Sektor	Mjera
Svi sektori	Provedba smjernica o jedinstvenom tržištu
Svi sektori	Mobilnost rada
Svi sektori	Likvidnost, pristup financiranju i pratećim financijskim instrumentima
Svi sektori	Državna potpora, De minimis
Govedina, ovce, perad	Upravljanje carinskim kvotama
	Tržišne mjere
Cvijeeće i ukrasno bilje	Nadoknada gubitaka - likvidnost i nastavak poljoprivredne aktivnosti
	Mjera koja može nadoknaditi najmanje 80% (ili 100%) troškova zbrinjavanja proizvoda koji se ne proda.
	Mjera promocije
Voće i povrće	Izvršenje prilagodbe pravila administrativnog upravljanja operativnim programima kako bi se uzele u obzir posebne okolnosti, bez iscrpljivanja gornje granice od 4,6%.
	Hitne mjere poput mjera uvedenih tijekom krize E.Coli a kako bi se osiguralo da one budu korisne svim pogođenim proizvođačima.

	Članak 222
Mljekarstvo	Privatno skladištenje za sve mliječne proizvode (mlijeko u prahu, sve vrste sireva, maslac). Ovo se također odnosi i na smrznuto skladištenje bivoljeg mlijeka i / ili bivolje skute s obzirom na skupe troškove zamrzavanja ovih mliječnih proizvoda.
	Procijeniti koji je utjecaj zatvaranja škola imao na isporuku mlijeka i mliječnih proizvoda u škole.
	Da biste izbjegli nepotrebna ograničenja koja proizlaze iz pravnog tržišnog natjecanja u ovom slučaju više sile.
Ovčarstvo	Upravljanje carinskim kvotama. Uvoz janjetine iz EU-a treba preispitati
	Ispitati aktiviranje privatnog skladišta za ovčje i kozje meso.
	Razmotriti aktiviranje izuzetnih mjera za pokrivanje troškova držanja životinja na farmi (prividno privatno skladište za žive životinje) i uspostaviti privatni plan skladištenja ovčjeg i kozjeg sira (bilo u shemi kvalitete ili ne), skute i mlijeka i prahu.
	Fleksibilnost ZPP-a (o stopi produktivnosti i gustoći stoke)
	Olakšati promociju janječeg i kozjeg mesa u EU na maloprodajnoj razini kako bi se potaknula konzumacija janjetine u EU
Govedarstvo	Upravljanje carinskim kvotama. Potrebno je preispitati uvoz visoko vrijednosnih polovica u EU bez kazni
	Biti otvoren za aktiviranje tržišnih mjera (uključujući pomoć za privatno skladištenje za određene visoko vrijednosne polovice i visoko vrijednosne teletine i iznimne mjere koje dopušta uredba o Zajedničkoj organizaciji tržišta)
	Prijevoz živih životinja - brzi granični nadzori zbog zahtjeva za dobrobiti životinja
Svinjogojstvo	Privatno skladište za prasad (uglavnom ES, PT, GR i ostale južne zemlje)
	Izbjegavajte poremećaje na tržištu upravljanjem početka Afričke svinjske kuge poboljšavanjem biološke sigurnosti, gospodarenja divljim svinjama, regionalizacijom
	Pozivamo da se prerađeni životinjski proteini za nepreživače ponovo uvedu kako bi se smanjili troškovi proizvodnje.
Akvakultura	Privatno skladištenje
	Nadoknada gubitka prihoda, uzimajući u obzir dodatne troškove koje će predstavljati upravljanje zalihama i predviđene poremećaje na tržištu zbog nastavka tržišne aktivnosti
	Olakšati promociju ribe iz EU-a na maloprodajnoj razini kako bi se potaknula potrošnja ribe u EU-u
Ribarstvo	Podrška ribarskim tvrtkama koje su prisiljene prestati s radom
Duhan	Pristup sezonskim radnicima

ANALIZA COPA-COGECA - utjecaj COVID-19 na sektore poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

- **Osiguravanje dobro funkcionirajućeg jedinstvenog tržišta:**

U ovim izazovnim vremenima naši poljoprivrednici i njihove zadruge posvećene su svakodnevnom pružanju sigurne, pristupačne i kvalitetne hrane svim europskim potrošačima. Za sada je ponuda poljoprivredno-prehrambenih proizvoda stabilna.

Radimo zajedno, a to uključuje mnoge druge tvrtke u poljoprivredno-prehrambenom lancu opskrbe, kao i europske institucije, kako bismo osigurali da je naš kolektivni odgovor koordiniran i učinkovit, kako kratkoročno tako i dugoročno.

Odajemo počast svima onima u cijelom društvu koji neumorno rade na suočavanju sa javnozdravstvenom krizom uzrokovanom COVID-19. U opskrbnom lancu hrane, predani ljudi daju svu svoju energiju, vrijeme i predanost ispunjenju ove važne misije: hranjenja ljudi. Učinit ćemo sve što je u našoj moći da osiguramo da naši prehrambeni sustavi i dalje funkcioniraju održivo i učinkovito tijekom zdravstvene krize i poduzetih mjera ograničenja.

Nudimo suradnju s europskim institucijama u obliku strukturiranog dijaloga kako bismo osigurali da reakcija na COVID-19 bude koordinirana i učinkovita, i tijekom krize i nakon nje.

Copa i Cogeca pozdravili su objavljivanje smjernica Komisije o upravljanju granicama kao dobar prvi korak. Primjena "zelenih traka" donijela je određeno poboljšanje u odnosu na prethodne tjedne, međutim, i dalje se suočavamo s nekim poremećajima u najugroženijim regijama. Pozivamo institucije Europske unije da nastave provoditi potrebne mjere kako bi osigurali da jedinstveno tržište, a posebno poljoprivreda EU-a i dalje nesmetano funkcioniraju.

Nadalje, u svjetlu daljnjeg pooštavanja ograničenja, poljoprivredna gospodarstva i poljoprivredne zadruge moraju biti u mogućnosti nastaviti svoju aktivnost kako bi građanima EU-a osigurali svakodnevnu opskrbu hranom i nusproizvodima. Stoga se moraju uvesti sve mjere koje mogu zaštititi i jamčiti funkcioniranje poljoprivredne djelatnosti i njenog lanca vrijednosti. Iz poljoprivredne perspektive potrebne su nam snažne tržišne mjere između sektora, koje se financiraju izvan proračuna ZPP-a.

Sljedeća analiza odražava kretanja u poljoprivredno-prehrambenom lancu. Ovaj je dokument neiscrpna zbirka doprinosa nacionalnih organizacija Copa i Cogeca u EU-28.

- **Sektorska analiza:**

Cvijeće i ukrasno bilje:

Sektor biljaka, rasadnici cvijeća i sadnica teško su pogođeni i hitno im je potrebna podrška. Proizvođači nisu u mogućnosti pokriti troškove proizvodnje, a planiranje budućih proizvodnih ciklusa je na čekanju. Ulaganje u proizvodnju 2021. godine ugroženo je zbog nedostatka likvidnosti (kapital se ulaže u bilje). Pozivamo Komisiju da izdvoji proračun izvan ZPP-a i da provedu posebne mjere za rješavanje ozbiljnih poremećaja na tržištu povezanih sa COVID-19 u sektoru cvijeća i ukrasnog bilja. Radna skupina razmatra privremene i izvanredne mjere kako bi ublažila situaciju poduzeća u cilju zaštite ulaganja i radnih mjesta u ruralnim područjima.

Voće i povrće:

Sektor je dramatično pogođen pojavom COVID-19. Uzgajivači voća i povrća i njihove zadruge izrazito su zabrinuti zbog nedostatka radne snage zbog usjeva koji neće biti ubrani (šparoge, crveno voće, jagode, koštunjavo voće, gljive). Neki proizvođači razmišljaju o smanjenju proizvodnje određenog povrća. Nedostatak radnika i sredstava zaštite i pravila socijalne distance za prijevoz i stanovanje mogao bi ugroziti pravilan razvoj usjeva i marketinga, te kasnije pogoditi lanac opskrbe voćem i povrćem u EU. Ova situacija očito će imati financijske učinke, a može utjecati i na ugovorne zahtjeve.

Iako potražnja i izvoz dobro napreduju, na nekim područjima proizvodnje postoje problemi prilagođavanja vezani za mobilnost. Zbog problematičnih mjesta u pojedinim žarišnim područjima, vozači kamiona nerado putuju iz/u ta područja. Ova situacija može ugroziti unutarnje funkcioniranje tržišta voća i povrća u EU.

Trenutno se situacija s voćem i povrćem uvelike razlikuje od proizvoda. Međutim, kolebanje cijena na poljoprivrednim gospodarstvima mora se promatrati u ukupnom kontekstu opskrbnog lanca, njegovih partnerstava i tržišnih uvjeta. Pri tome je većina cijena voća i povrća blago pala. Potražnja za nekim proizvodima (npr. proizvodi s dugim rokovima

trajanja) i kupovinom supermarketa povećali su se, ali potražnja za drugim voćem i povrćem kao što su jagode, šparoge, zelena salata, poriluk, krastavci i tradicionalni komercijalni kanali, su oslabili. Kao rezultat toga, proizvođači organizacija specijalizirani za te produkcije i kanale imaju ozbiljnih poteškoća.

Organizacije proizvođača razmatraju reviziju operativnih programa s ciljem pokretanja mjera za sprečavanje i upravljanje krizom te prilagođavanje planiranih ulaganja trenutnoj financijskoj situaciji, trenutnim prioritetima i potrebama. Gubici zbog epidemije COVID-19 dodaju se šteti uzrokovanoj neočekivanim mrazom i izbijanjem štetočina, bolesti i kukaca poput strane vrste stjenice *Halyomorpha halys*, Virus smeđe smežuranosti ploda rajčice (ToBRFV) i šljivina osica (*Eurytoma schreineri*).

Copa i Cogeca pozivaju na veću fleksibilnost u shemi EU zajednice za organizacije proizvođača u sektoru voća i povrća. Nadalje, Komisija bi trebala dodijeliti proračun izvan ZPP-a i provesti posebnu uredbu s izuzetnim mjerama za rješavanje ozbiljnih poremećaja na tržištu povezanih sa COVID-19 u sektoru voća i povrća, kao dio općeg pristupa hitne potpore za poljoprivredu sektor.

- **Mljekarstvo:**

Tržište mliječnih proizvoda pokazuje određene znakove potencijalnih poremećaja. Tokovi mliječnih proizvoda bitni su za pravilno funkcioniranje tržišta, ali potrebno je privatno skladištenje kako bi se olakšali neki tržišni pritisci. Potrebno je procijeniti utjecaj na program školske sheme.

- **Govedarstvo:**

S obzirom na promjenu u strukturi tržišta, potražnja se nastavlja preusmjeravati na proizvode poput mljevenog mesa i prednjih četvrtina, umjesto smanjenja veće vrijednosti, patke, biserke i guske ili sezonskih proizvoda poput janjetine.

Sve ove promjene imat će značajan utjecaj na ekonomski povrat sektora. Stoga će biti potrebna neka podrška upravljanju tržištem, koja dolazi izvan poljoprivrednog proračuna. Ovčjem sektoru možda će biti potreban skup mjera, uključujući procjenu privatnog skladištenja janjetine. Potrebno je preispitati uvoz EU-a s visokom vrijednošću, posebno goveđeg mesa, a sektoru mogu biti potrebne tržišne mjere ako se situacija dodatno pogorša. Također razmatramo upravljanje carine kvote, iznimne mjere za pokrivanje troškova držanja životinja na farmama, fleksibilnost uz pomoć de minimis, predviđanje plaćanja, fleksibilnost u pogledu stope produktivnosti i gustoće stoke te promicanje janjetine EU na razini maloprodaje.

Iako tržište svinjskog mesa i dalje ostaje stabilno, sektoru je potreban privremeni program privatnog skladištenja prasadi koji su u početku trebali biti prodavani preko hotel/restoran/kafić kanala, kako se ne bi uništila hrana. Peradarski sektor također ostaje stabilan, ali priprema je nužna kako bi se izbjegao uvoz koji koristi srednje postojeće carinske kvote uvoza koji srednjoročno utječu na tržišne strukture, istovremeno održavajući trgovinske tokove, kako iznutra tako i izvana.

Prijevoz živih životinja mora se rješavati korištenjem brze granične kontrole zbog zahtjeva za dobrobiti životinja. **Pozivamo da se prerađeni životinjski protein za nepreživače ponovno uvede radi smanjenja troškova proizvodnje. Također u potpunosti podržavamo sve akcije EU-a za ograničavanje širenja ASF-a u nekim dijelovima EU-a.**

- **Žitarice i uljarice:**

U sektoru za žitarice cijene rastu na međunarodnim tržištima. Unatoč tome, neke regije EU bilježe pad cijena. Prijevoz žitarica i uljarica je glavna briga. Unatoč nekim poboljšanjima nakon objave smjernica Komisije o upravljanju granicama, i dalje se suočavamo s nekim poremećajima. Osiguravanje pravilnog funkcioniranja jedinstvenog tržišta od presudnog je značaja.

Suncokretovo ulje najteže je pogođeno zatvaranjem hotel/restoran/kafić kanala prodajnih mjesta. Potražnja za biljnim uljima znatno se smanjila na tržištu biogoriva, u usporedbi s tržištem hrane. Važno je nastaviti miješanje biogoriva za fosilna goriva jer proizvodnja biogoriva pruža stalan tok hrane za životinje bogate proteinima kao nusprodukt. Pored toga, važno je zadržati trenutne mjere uvoza biodizela podrijetlom iz SAD-a.

Poljoprivrednici kupuju više stočne hrane što je potaknulo proizvodnju krmne smjese. Povećana potreba proizvođača za sirovinama uzrokovala je porast potražnje za proteinskim komponentama. Ostali čimbenici koji povećavaju cijene na globalnom tržištu također su utjecali na sojin obrok. Cijene jela od soje i uljane repice porasle su kao posljedica potražnje.

- **Krumpir:**

Mjere ograničavanja u EU i širom svijeta utječu na tržište smrznutih proizvoda od krumpira. Stoga ima višak krumpira u mnogim državama članicama. Za količine koje nisu obuhvaćene ugovorima s prerađivačima više ne postoji tržište, a na slobodnom tržištu krumpira nema kotacija. Potrošnja oguljenog krumpira u pojedinim se područjima smanjuje za 50-80%. Slijedom toga, kupci ponovno procjenjuju količinu koju nameću u ugovorima s krumpirom zbog nedostatka prodajnih mjesta za sljedeću žetvu.

Uzgajivači krumpira trebali bi tražiti alternativne prodajne prostore poput hrane za stoku ili metanizacije, ali količina tih prodajnih mjesta je vrlo ograničena i ne plaćaju dobro. U protivnom, uzgajivači će biti prisiljeni uništiti proizvode. Uništenje je skupo, otprilike 70 eura/t. Gubici prihoda bitni su za dotične proizvođače. Potrebna im je financijska podrška jer se potražnja za industrijskim krumpirom drastično smanjila. U nekim je područjima mijenjanje sjemena zbog prometnih problema i izbjegavanja restriktivnih područja.

- **Vino i maslinovo ulje:**

Sektor se i dalje suočava sa smanjenjem potrošnje zbog zatvaranja sektora hotel/restoran/kafić kanala, agroturizma i tekućih trgovinskih sporova. Utjecaj na izvoz proizvoda visoke vrijednosti ovisit će o otpornosti tradicionalnih tržišta (npr. SAD-a i Velike Britanije) i globalnom oporavku.

- **Pčelarstvo:**

Pčelari se većim dijelom proizvodnje oslanjaju na direktnu prodaju preko lokalnih tržišta, a obavezno zatvaranje lokalnih tržišta u nekoliko zemalja ima izravan negativan utjecaj na njihovu ekonomsku održivost. Pčelari se također suočavaju s problemima s opskrbom opreme kao što su vosak i okviri.

- **Duhan:**

Uzgoj duhana vrlo je intenzivan, posebno od svibnja do listopada. Moramo osigurati pristup radnoj snazi.

- **Akvakultura:**

Sužavanje prodajnih mjesta uzrokuje naglo smanjenje novčanog toka za ribogojilišta, što se također pogoršava kašnjenjem plaćanja zbog likvidnosti klijenata, skupljim transportom i povećanjem troškova proizvodnje zbog produljenih proizvodnih ciklusa na gospodarstvima (uzrokovanih ograničenja tržišta). Upravljanje zalihama sve većeg volumena žive biomase postaje glavni izazov za uzgajivače riba u smislu upravljanja rizikom i troškova. Stoga je potrebno hitno pronaći brze, inovativne i održive načine smanjenja biomase, poput skladištenja, filetiranja, zamrzavanja ili drugih.

Osim toga, supermarketi radije prodaju gotove proizvode, poput predpakiranih fileta, a potrošači ih radije kupuju umjesto da čekaju na šalterima za ribu. Međutim, infrastruktura nije dovoljna u većini zemalja za pakiranje svih proizvoda koji se bave ribom. Stoga je potrebna podrška kako bi farmeri riba mogli pružiti ove proizvode. Uz to je također bitno da se promoviraju riblji proizvodi iz EU-a; inače bi ih mogao zamijeniti uvoz iz trećih zemalja. Ribogojilišta se uglavnom sastoje od mikro poduzeća u EU-u (na primjer 75% u Italiji), što im još otežava pripremu zahtjeva za financiranje ili prilagođavanje poremećajima na tržištu.

- **Šumarstvo:**

U šumarskom sektoru situacija se uvelike razlikuje između nordijskih zemalja i središnjeg i istočnog dijela Europe. U većini zemalja koje su prijavile ovaj tjedan, jedno od pitanja s kojima se suočavaju je nedostatak radne snage (uglavnom sezonski radnici) za sjetvenu sezonu. U zemljama poput Austrije, Njemačke, Mađarske, Italije dolazi do znatnog smanjenja proizvodnje zbog nedostatka potražnje u industriji (najviše je pogođena pilana). U Austriji postoje značajna ograničenja izvoza: nema izvoza drvne građe u Italiju i oblovine u Kinu. U Finskoj i Švedskoj tržište je prilično stabilno. U tim se zemljama industrija celuloze i papira suočila sa značajnim povećanjem potražnje za proizvodnim ambalažom i materijalima.

- **Međunarodna tržišta:**

COVID-19 predstavlja poražavajući dodatak stalnim poteškoćama u međunarodnoj trgovini i nesigurnostima u vezi s procesom Brexita. Utjecaj na izvoz proizvoda visoke vrijednosti ovisit će o globalnom oporavku. Došlo je do poboljšanja na nekim međunarodnim tržištima, jer azijska tržišta postupno oporavljaju svoju aktivnost. Ipak, naše članice su sve više zabrinute zbog potencijalnog utjecaja na trgovinu zbog evolucije krize javnog zdravstva COVID-19 koju su iskusili neki veliki trgovinski partneri EU (npr. Sjeverna Amerika). To bi moglo dovesti do dodatnih uskih

grla u administrativnim postupcima, nedostataka u logistici i promjena potrošačkih navika zbog mjera provedenih u borbi protiv virusa.

Troškovi prijevoza porasli su po sektorima (npr. Za voće i povrće + 50%; za žito: + 15/20%). Težak je pristup teretnom i zračnom prijevozu.

Uzimajući u obzir sve znanstveno utemeljene brige o javnom zdravlju, EU mora održavati trgovinsku razmjenu, unutarnju i vanjsku, istovremeno prateći kretanja u svakom od sektora poljoprivrednih proizvoda EU-a.

- **Pristup radnoj snazi:**

Manjak radne snage jedan je od najneugodnijih zabrinutosti. Zemlje poput Finske, Njemačke, Mađarske ili Španjolske ozbiljno su pogođene ograničenjem kretanja na granicama i nedostatkom strane radne snage, kako sezonskih radnika unutar EU-a, tako i izvan EU-a.

Ovog je tjedna Europska komisija objavila „smjernice o slobodnom kretanju radnika“, gdje su upućivane na sezonske radnike, kao i na upućene i prekogranične radnike. Međutim, poljoprivredni sektor u cjelini nije naveden kao kritični sektor, što kod naših članova stvara dvojbe u pogledu načina i u kojoj mjeri će se te smjernice provoditi.

Inicijativa za ulaganje u odgovor na coronavirus usvojena je ovaj tjedan i stupit će na snagu. 37 milijardi eura će, između ostalog, ojačati kratkoročne programe zapošljavanja. U narednim tjednima vidjet ćemo kako ove mjere stupaju na snagu i kako se naši članovi suočavaju s krizom COVID-19."

- **Nepoštene trgovačke prakse:**

Od početka pandemije pojačana su izvješća o korištenju nepoštene trgovačke prakse. Osim tradicionalnog žestokog pritiska koji trgovci primjenjuju u pregovorima o ugovorima, naši članovi izvještavaju o povećanju otkaza ugovora, što ponekad dovodi do uništenja brzo pokvarljivih proizvoda. Situaciju je potrebno pomnije pratiti.

HPK na prosvjedu poljoprivrednika u Briselu

Dok šefovi država ili vlada EU raspravljaju o dugoročnom proračunu EU-a za 2021.-2027. ispred Vijeća vladaju traktori. Predsjednik Europskog vijeća Charles Michel je predložio da članice u buduće izdvajaju 1,074 posto BND-a,

a, čime bi budući sedmogodišnji financijski okvir EU, za vremensko razdoblje od 2021. do 2027. godine, iznosio 1,095 bilijuna (tisuću milijardi) eura. Poljoprivrednici i predstavnici sektora diljem EU prosvjeduju zbog smanjenja proračuna. Pred poljoprivrednicima su najveći izazovi u novijoj povijesti. Europa se okreće prema zelenoj revoluciji i očekivanja od proizvođača su prevelika. Nemoguće je očekivati od sektora da bude vodeći u borbi protiv klimatskih promjena bez dodanih ulaganja. Proizvođači su na koljenima. Mladi su poslali poruke tko će hraniti EU ako se ugasi poljoprivreda. Poljoprivrednici imaju dva velika cilja: očuvati okoliš i proizvesti hranu za sve veći broj stanovništva. Države članice ne mogu zanemariti trenutne poteškoće u poljoprivrednim zajednicama i ruralni egzodus širom EU. Moraju se obvezati na

dovoljne resurse kako bi ostvarili prioritete Unije. Rekli smo to već puno puta: u kritičnom smo trenutku za opstanak modela obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva u EU. "Smanjeni proračun shvatit će se kao jasna poruka EU-a našim poljoprivrednicima. Poruka da se ne brine dovoljno o poljoprivredi, ruralnim područjima i o onima koji proizvode hranu koju jedemo." naglasio je Pekka Pesonen, generalni tajnik organizacije Copa-Cogeca. Hrvatska poljoprivredna komora sudjelovala je na prosvjedu jer su naši proizvođači na koljenima zbog uvoza i neurednog tržišta, agresivne depopulacije ruralnih područja i različitih potreba u odnosu na razvijene članice sa suficitom u proizvodnji. RH je primjer drugim državama sto se tiče okoliša, s više od 50% natura područja i visokom razinom bioraznolikosti, ali održivost i proizvodnja je ispod svake razine samodostatnosti. Mi se ne borimo s problemima visokoproduktivnih država, već imamo problem nedostatka proizvodnje. "Potrebe su različite i naši proizvođači trebaju sigurno još jedan ciklus investicija. Ovakva umanjena izazivaju stres poljoprivrednicima. Sve se više traži od njih, a niti su potrošači spremni platiti niti oni to mogu sami nositi". Kazao je Jakopović. Vijeću su poslani jasne poruke. Prosvjed je okupio vodeća udruženja na EU i nacionalnim razinama.

SKUPŠTINA COPA-COGECA S POTPREDSJEDNIKOM EUROPSKE KOMISIJE FRANS TIMMERMANSOM

Članovi Copa-Cogece nisu bili previše optimistični kada je u pitanju Zeleni sporazum. Potpredsjednik Europske komisije Frans Timmermans, zadužen za izradu Zelenog sporazuma, te strategije Od polja do stola sudjelovao je u petak, 14. veljače 2020. u radu skupštine krovnog udruženja EU poljoprivrednika Copa-Cogece, koja je održana u

Bruxellesu. Timmermans je članovima Copa-Cogece najavio kako mu je želja da jasnije komunicira ciljeve Zelenog sporazum te da mu je izuzetno važno čuti mišljenje i stavove poljoprivrednog sektora, što je i razlog da je sudjelovao u radu skupštine. Posebno je naglasio kako su pojedini proizvođači nepravедno oslabljeni u lancu vrijednosti. „Zalažem se za pametna gospodarstva, preciznu poljoprivredu, a moje je mišljenje da će Zeleni sporazum pomoći, osim zaštititi okoliša i brendiranju i pozicioniranju proizvoda europskih proizvođača na globalnoj razini“, kazao je. Članovi Copa-Cogece nisu previše optimistični kada je u pitanju Zeleni sporazum. Iskazali su nezadovoljstvo s ogromno količinom dokumenata o kojima se odjednom raspravlja te slabom informiranosti na terenu, kao i nedovoljnom razinom educiranosti stručnjaka koji bi trebali prenijeti i implementirati nove mjere. Najviše ih zabrinjava uvoz roba u EU koji ruše cijene i ne zadovoljavaju EU standarde. Potpredsjednik Timmermans je kazao kako, primjerice ugovor s Mercosurom može dati pozitivan doprinos i veću cijenu domaćim EU proizvođačima. Smatra kako je potrebno informirati europske potrošače kroz oznake i označavanje standarda europske proizvodnje. Timmermans smatra kako bi prijelazni investicijski Fond, koji bi trebao biti izvan proračuna za ZPP, a trebao bi iznositi 7,5 milijardi eura mogao doprijeti prilagodbi gospodarstava na zeleniju i održiviju proizvodnju. Predstavnica Hrvatske poljoprivredne komore Tajana Radić ukratko je predstavila stanje poljoprivrede u RH. Kazala je kako se Hrvatska odredila kao GMO slobodna zemlja, te da je naša poljoprivreda strukturirana od malih i srednjih gospodarstava s raznolikom proizvodnjom po gospodarstvu, pri čemu je više od 50 posto Natura 2020 područja i već sada predstavlja sve ono što Komisija želi u budućnosti postići. Međutim, u isto vrijeme zbog ogromnog uvoza jeftinijih proizvoda, proizvodnja je ispod svake razine samodostatnosti, poljoprivredna gospodarstva su nekonkurentna na tržištu i ruralna područja proživljavaju agresivnu depopulaciju. HPK je istaknula kako za sada nedostaje konkretnih okolišnih i financijskih projekcija od strane Komisije te da se odluke ne bi smjele donositi bez znanja o mogućim posljedicama kada je riječ o Zelenom sporazumu i novim pravilima. Skupština Copa-Cogece zadržali su jedinstven stav je da proračun za nove zahtjeve zelenih mjera mora biti veći te da uvozna tržište EU mora zadovoljavati stroge kriterije kvalitete.

COPA - COGECA RASPRAVE O AKTIVNOM POLJOPRIVREDNIKU

Organizacija Copa-Cogece dala je amandman na čl. 4. Uredbe o strateškim planovima ZPP-a te je na sljedeći način dala dopunu Komisiji vezano uz definiciju 'pravog/ aktivnog poljoprivrednika'.

Uložen amandman glasi:

d) Pojam „aktivni poljoprivrednik“ definiraju države članice na način da se osigura davanje potpore samo poljoprivrednicima koji doprinose poljoprivrednoj proizvodnji i udovoljavaju obavezama uvjetovanosti. Definicija će također osigurati da se ne daju potpore onima čija poljoprivredna djelatnost čini tek neznatan dio njihovih ukupnih gospodarskih aktivnosti, ali ne isključuje potporu višestruko aktivnih poljoprivrednika. Definicija će, u svakom slučaju, sačuvati model obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva Unije bilo pojedinačne ili grupne prirode, bez obzira na njegovu veličinu, i po potrebi može uzeti u obzir posebnosti regija definiranih u članku 349. UFEU-a. Države članice trebaju navesti aktivne poljoprivrednike u svom nacionalnom fiskalnom registru ili registru socijalnog

osiguranja i odabrati jednu ili više sljedećih metoda za definiranje aktivnog poljoprivrednika, na temelju uvjeta specifičnih za tu državu članicu:

- Ispitivanje dohotka- Države članice određuje određeni postotak / razinu dohotka koji mora potjecati od poljoprivrede. Ova kalkulacija mora se temeljiti na prosjeku tijekom nekoliko uzastopnih godina, a ne na jednoj pojedinačnoj godini.
- Pravila oporezivanja -Države članice bi kao aktivne poljoprivrednike trebale smatrati one čija je poljoprivredna proizvodnja predmet oporezivanja.
- Prag prometa- Države članice bi trebale odrediti minimalan promet koji mora potjecati od poljoprivredne proizvodnje.
- Minimalna poljoprivredna aktivnost- Države članice s minimalnom poljoprivrednom aktivnošću trebale bi razmotriti kao aktivne poljoprivrednike one koji mogu obavljati minimalnu razinu poljoprivrednih aktivnosti, npr. da imaju minimalnu gustoću skladištenja ili minimalnu količinu površina koje se obrađuju.
- Ulaganje u poljoprivrednu proizvodnju -Države članice bi, kao aktivne poljoprivrednike, trebale razmotriti one koji posvete minimalni iznos ulaganja za razvoj svoje poljoprivredne proizvodnje, isključujući kupovinu zemljišta.
- Uvođenje poslovnog plana- Države članice bi trebale uzeti u obzir kao aktivne poljoprivrednike one koji preuzimaju rizike povezane sa svojom poljoprivrednom proizvodnjom i one koji predstavljaju poslovni plan koji postavlja razvoj svog poljoprivrednog poslovanja. Minimalni preduvjeti za ovaj poslovni plan mogu biti slični onima koji su propisani za mlade poljoprivrednike kako je utvrđeno u članku 69. stavku 3.
- Skala poslovanja-Države članice bi kao aktivne poljoprivrednike trebale razmotriti one iznad ili ispod definiranog praga prihvatljivih hektara za podršku usmjerenog plaćanja.
- Radni doprinos- Države članice bi trebale uzeti u obzir kao aktivne poljoprivrednike one koji imaju minimalni uloženi rad u poljoprivrednu proizvodnju.
- Dodatne nacionalne mjere-Države članice bi trebale razmotriti uvođenje mjera kojima se jamči da su izravna plaćanja namijenjena samo aktivnim poljoprivrednicima.

Copa- Cogeca je za predloženi amandman obrazložila sljedeće:

“Moramo se zalagati za jasnu obavezu definiciju pravog poljoprivrednika u cijeloj EU, koja se temelji na stvarnim i učinkovitim poljoprivrednim aktivnostima. Podrška ZPP-a mora biti usmjerena na aktivne poljoprivrednike, odnosno na one koji proizvode hranu, stočnu hranu, vlakna i obnovljive izvore energije koji doprinose održivom sektoru i osiguravaju javna dobra i rast. To ne smije onemogućiti ili isključiti podobnost poljoprivrednika koji su utemeljili dodatne izvore prihoda kako bi osigurali sredstva za život (npr. poljoprivrednici koji rade na pola radnog vremena kao poljoprivrednici i u poljoprivrednom turizmu). U skladu s nedavnim izmjenama uvedenim u Omnibus uredbu, države članice mogle bi zadržati fleksibilnost radi boljeg usmjerenja potpore (u smislu prihvatljivosti). Stoga bi trebalo omogućiti stvaranje zajedničkog okvira, istovremeno dopuštajući da se definicija prilagodi stvarnim potrebama i uvjetima država članica.”

SASTANAK S NOVIM EU POVJERENIKOM ZA POLJOPRIVREDU JANUSZOM WOJCIECHOWSKIM – 09. siječnja, 2020.

Predstavnici Hrvatske poljoprivredne komore, predvođeni predsjednikom Mladenom Jakopovićem, sudjelovali su u Kući Europe u Zagrebu na radnom sastanku s Januszom Wojciechowskim, povjerenikom Europske komisije za poljoprivredu. Ministarstvo poljoprivrede organizirao je ovaj sastanak na kojem je Hrvatska poljoprivredna komora, kao suorganizator, pozvala 12 poljoprivrednika.

Na sastanku se razgovaralo o poljoprivrednoj politici Europske unije te je istaknuta važnost OPG-ova, dok je vezano uz pregovore o novom Višegodišnjem financijskom okviru EU-a (2021.-2027.) posebno istaknuta važnost očuvanja perspektive obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva i poticanja mladih poljoprivrednika. Naglašeno je kako su korištenje EU fondova za ruralni razvoj i koheziju, nove tehnologije i ekološki odgovorno upravljanje prirodnim resursima okvir za dinamičan razvoj poljoprivrede i pomlađivanje obiteljskih gospodarstava.

Europski povjerenik za poljoprivredu Janusz Wojciechowski u prvom je posjetu nekoj članici Europske unije. Na današnjem sastanku s poljoprivrednicima, kao i ranije na sjednici saborskog odbora za poljoprivredu, istaknuo je kako će za uspješnu provedbu u novom programskom razdoblju europske Zajedničke poljoprivredne politike presudnu ulogu imati Strateški planovi zemalja članica, pa tako i Hrvatske. Govorio je i o smanjenju proračuna za poljoprivredu, ali je naglasio kako će se boriti za povećanje sredstava za poljoprivrednike.

Jakopović je novom povjereniku postavio niz pitanja, među ostalima i to tome hoće li EK uvažavati hrvatske specifičnosti, prije svega činjenicu da smo imali rat, te da smo posljednja država koja je ušla u EU i nismo bilo dobro pripremljeni, a naš ulazak odvijao se pod utjecajem svjetske ekonomske krize, uvođenja ruskih sankcija i dr.

Naglasio je kako je veliki problem depopulacija i to ne samo u Hrvatskoj, te da se taj problem treba rješavati i kroz druge politike, a ne samo ZPP.

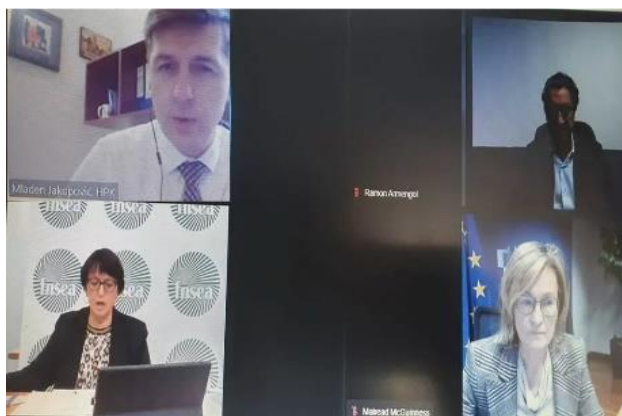
Hrvatski poljoprivrednici novom su povjereniku postavljali brojna specifična i otvorena pitanja od problema u stočarstvu, proizvodnji mlijeka, novim pravilima koje ih očekuju nakon usvajanja nove ZPP, ali i činjenici da cijela Europa ima probleme sa zadržavanjem mladih na ruralnim prostorima te očuvanju malih poljoprivrednih gospodarstava.

Predstavnici pojedinih velikih poljoprivrednih tvrtki izrazili su strah da će zbog ograničenja u iznosu poticaja veći proizvođači biti pod velikim udarom što bi moglo značajno utjecati na pad njihove konkurentnosti. EU povjerenik je istaknuo kako su EU potrebni i veliki, ali da treba zaštititi male i srednje poljoprivrednike.

Održiva poljoprivredna politika nužna je u svim sektorima i to je ključ buduće Zajedničke poljoprivredne politike i naših nastojanja, zaključio je povjerenika EK za poljoprivredu Janusz Wojciechowski.

SASTANAK SA POVJERENICOM EUROPSKE KOMISIJE MAIREAD MCGUINNESS – 15. prosinca, 2020.

Copa i Cogeca, krovno udruženje europskih poljoprivrednika, održalo je u utorak 15. prosinca 2020. godine sastanak s Mairead McGuinness povjerenicom za financijsku stabilnost i tržište kapitala EU. Sastankom je vodio predsjednik Hrvatske poljoprivredne komore Mladen Jakopović, kao nedavno imenovani potpredsjednik ovog udruženja, zadužen za predstavljanje COPA organizacije za područja ekološke poljoprivrede, trgovinskih standarda, informiranja potrošača, pametnu i preciznu poljoprivredu, bioekonomiju, digitalizaciju i mlade poljoprivrednike.

Predsjedništvo Copa Cogece na početku se zahvalilo njemačkom predsjedništvu Vijeća u odlasku, posebno ministrici Juli Klöckner za sjajan rad i zalaganje tijekom njihova mandata.

„Europski poljoprivrednici i poljoprivredne zadruge cijene važan napredak postignut pod njemačkim predsjedanjem EU u pogledu donošenja važnih odluka vezanih za ZPP-a, kao i ostalih ključnih politika vezane za poljoprivredu i hranu. EU poljoprivrednici vjeruju da će pregovori oko trijaloga poljoprivrednicima dati jasne smjerove buduće ZPP-a, uz jednostavniju i manje kompliciranu poljoprivrednu politiku EU. Eko-scheme bi

trebale pružiti poticaje poljoprivrednicima da poboljšaju svoju ekološku održivost bez ugrožavanja njihove konkurentnost i prihoda od poljoprivrede, izjavio je na sastanku Mladen Jakopović.

Čelnici Copa Cogece istaknuli su da je potrebno zajamčiti brzu i nesmetanu provedbu tranzicije ZPP-a tijekom sljedeće dvije godine, te da je potrebno da se uskladi s gospodarskim oporavkom i tranzicijom prema održivijoj poljoprivrednoj proizvodnji sukladno ciljevima Zelenog plana.

„Svjesni smo važnosti koju Komisija pridaje pitanjima zaštite okoliša i klime i namjere da svim politikama doprinese tim ciljevima. Hrvatska, poput ostalih država članica, podržava klimatske ambicije, koje su dio trenutnih mjera uvjetovanja i usluga ekosustava u okviru trenutne ZPP-a. U tom pogledu imamo ozbiljnu zabrinutost zbog predloženog

delegiranog akta o taksonomiji u vezi s poljoprivredom, jer nadilazi zahtjeve trenutne i predložene buduće ZPP-a. Čvrsto smo uvjereni da se uvjeti koji se odnose na poljoprivredu moraju utvrditi u okviru ZPP-a i uz konzultacije s predstavnicima sektora. Financijsko zakonodavstvo mora biti usklađeno sa ZPP-om i ne smije uvoditi dodatna pravila, istaknuo je Jakopović. Na sastanku je zaključeno kako je sličan pristup potreban i šumarstvu, posebno imajući u vidu da je šumarstvo regulirano na nacionalnoj razini i da se supsidijarnost mora strogo poštivati.

KONFERENCIJA: Novi ZPP - 15. siječnja, 2020.

Predsjednik Hrvatske poljoprivredne komore Mladen Jakopović sudjelovao je 15. siječnja 2020. godine u Berlinu na Forumu njemačkog udruženja poljoprivrednika Deutscher Bauernverband koji se održava u sklopu Zelenog tjedna – najvećeg sajma poljoprivrede i hrane u Europi, a čiji je Hrvatska ovogodišnji zemlja partner.

Tema foruma, koji je okupio njemačke poljoprivrednike i predstavnike zaštite okoliša, bio je Europski zeleni sporazum i višegodišnji financijski okvir Zajedničke poljoprivredne politike od 2021. do 2027. Godine.

„Kao predstavnici zemlje partnera na sajmu Zeleni tjedan, koji se sutra otvara, imali smo priliku na ovom Forumu predstaviti Hrvatsku poljoprivrednu komoru, kao i naša stajališta vezana za novi ZPP. Tijekom boravka u Berlinu najavljeni su brojni sastanci poljoprivrednih udruženja EU, kao i 11 poljoprivrednih komora koje će zajednički raditi na usuglašavanju stajališta vezanih za novu zajedničku poljoprivrednu politiku EU, izjavio je nakon Forumu Jakopović.

„Gotovo na svim zajedničkim sastancima u zemlji i EU, HPK ističe kako proračun za poljoprivredu nikako ne bi smio biti manji s obzirom na izazove pred kojima se sektor nalazi. Poljoprivrednici su izvor rješenja za klimu i okoliš, a ne problema. Zato bi svaki dodatni zahtjev za ozelenjivanje trebala pratiti dodatna adekvatna potpora“, glavna je poruka koji je na Forumu europskim poljoprivrednicima uputio Jakopović.

Dodao je kako je posebno potrebno da europska poljoprivreda ima jednostavnija administracija. Stav HPK je da je potrebno osigurati jednako kvalitetne prehrambene proizvode u svim zemljama članicama te primjenjivost jednakih standarda za hranu iz trećih zemalja, a također je važno imati više lokalnih vrijednosnih lanaca u poljoprivredi koji će povezivati proizvodnju i tržište kako bi se smanjio pritisak na okoliš.

Na Forumu je naglašeno kako poljoprivredni sektor igra ključnu ulogu u doprinosu uspješnoj provedbi Zelenog sporazuma, te pruža konkretna rješenja za borbu protiv klimatskih promjena, očuvanje vitalnosti ruralnih područja, očuvanje biološke raznolikosti i promicanje učinkovite uporabe resursa. Zato poljoprivrednici moraju biti partneri u donošenju odluka, jer to izravno utječe na njihov život.

Na Forumu je naglašeno kako je 2020. godina važna zbog donošenja odluke u vezi s višegodišnjim financijskim okvirom 2021.-2027. i ZPP-om nakon 2020. te budućim potporama za poljoprivredu. Pored toga, tu je i novo političko vodstvo EU-a koje postavlja visoke ciljeve u zaštiti okoliša i klime.

Pregovori u Bruxellesu moraju dovesti do jednostavnije i učinkovitije poljoprivredne politike i sustava potpora u EU. Važno je postaviti ambiciozne ciljeve, ali uz stabilan proračun, dok je usporedo s radom na nacionalnim strateškim planovima važno poštovati načela u pogledu izvedive i realne zelene arhitekture, poručili su europski poljoprivrednici.

Poljoprivrednici su na Forumu su razgovarali o šansama i izazovima u poljoprivredi, smanjenju pretjerane birokracije, financiranju poljoprivrede iz EU-a, te budućoj eko shemi.

Njemačko udruženje poljoprivrednika Deutscher Bauernverband okuplja oko 300.000 obiteljskih gospodarstva, kroz 18 nacionalnih poljoprivrednih asocijacija. Osnovano je 1948. godine i jedna je od vodećih poljoprivrednih udruženja u EU. Predsjednik je Joachim Rukweid koji je ujedno i predsjednik Cope.

Hrvatska poljoprivredna komora u suradnji s predstavništvom Europske komisije u RH, Ministarstvom poljoprivrede organizirala je prvu javnu raspravu s ciljem razmjene informacija vezano za nove dokumente koji su raspravi. U izradi je Europski zeleni plan, u okviru njega tri strategije – od polja do stola, bioraznolikost i šume. U isto vrijeme u izradi je i novi ZPP nakon 2020.

Ova javna rasprava jedna je u nizu koje HPK planira organizirati kako bi poljoprivrednici mogli budno pratiti i davati svoje komentare na dokumente koji ih se izravno tiču, uvodno je kazao predsjednik Jakopović.

Ukratko je iznio situaciju u Republici Hrvatskoj te naglasio kako RH ima minimalan doprinos u tome što je EU najveći izvoznik, te da se treba sagledati nacionalni nivo ukoliko se želi osigurati održivi razvoj. Naglasio je da možemo sa sigurnošću reći kako je čist okoliš (više od 50% Natura područja), to što smo GMO free zemlja i što imamo diversificirana gospodarstva naša velika prednost. Međutim, borimo se s rastućim uvozom, niskim cijenama, nedostatkom

radne snage te iseljavanjem iz ruralnih područja. Pretjeran jeftin uvoz, slaba potrošačka snaga, stavljanje poljoprivrede u negativan kontekst doveli su nas do pada proizvodnje u gotovo svim sektorima.

Kazao je kako je gotovo na svim zajedničkim sastancima Komora isticala kako strategija „Od polja do stola“ mora uzeti u obzir sva tri stupa održivosti (ekonomski, socijalni i ekološki). To je jedini način da se prepozna doprinos poljoprivrede i ruralnih područja u proizvodnji hrane i hrane za životinje, kao i biogoriva, tekstila i pošumljavanja.

Ako će poljoprivrednici dodatno dati doprinos ovom ambicioznom planu, moraju imati odgovarajuću financijsku potporu, dok trgovinski ugovori ne bi smjeli dozvoliti uvoz roba ispod zadanih zelenih EU standarda, naglasio je Jakopović. Dodao je kako Europski zeleni sporazum ne bi smio usporiti proces izrade novog ZPP-a, kao i to da je potrebna veća komunikacija o izradi strategija i planova, dovoljno vremena za dijalog, prijevod dokumenata na nacionalne jezike kako bi poljoprivrednici imali transparentan pristup informacijama.

Bruno Chauvin, načelnik odjela u glavnoj upravi za poljoprivredu i ruralni razvoj Europske komisije predstavio je proces te je pojasnio kako će „Zeleni plan za Europu utjecati na sve naše politike i zato je sada pravo vrijeme da se svi dionici uključe u raspravu o tome kakvu poljoprivredu politiku svi hoćemo. S europskim građanima želimo sklopiti pakt o našem budućem pristupu poljoprivredi, istovremeno želimo osigurati da buduća strategija „Od polja do stola“ nudi nove mogućnosti i podršku poljoprivrednicima u ovom procesu.“ Naglasio je i da će prioritet u sljedećim mjesecima biti postizanje napretka u reformi Zajedničke poljoprivredne politike.

Načelnica sektora za EU poslove i međunarodnu suradnju Ministarstva poljoprivrede Anita Sever-Koren prezentirala je „Okvirna stajališta RH o Strategiji od polja do stola „

Naglasila je kako Hrvatska ima okvirno stajalište, no još uvijek je dosta nepoznanica zbog čega je potrebno da nacrt Strategije od Polja do stola bude objavljen. Hrvatska smatra kako su pred poljoprivrednicima veliki izazovi, ali i puno novih prepreka, dok prijedlog financijske omotnice ne prati nove ambiciozne zahtjeve.

Hrvatska zastupnica u Europskom parlamentu, Ruža Tomašić smatra da bi strategija trebala imati kao primaran cilj održavanje konkurentne poljoprivredne proizvodnje koja uz veće navedene ciljeve održivog razvoja mora voditi računa o zaštiti razine prihoda i dohodka naših poljoprivrednika i ribara. Podupire pozive koji idu u smjeru značajnog smanjenja uporabe kemijskih pesticida, gnojiva i antibiotika, ali ne nerealno, ambiciozno i na uštrb egzistencije ljudi koji rade u sektoru poljoprivrede.

Održiva rješenja potrebno je snažnije javno komunicirati i osigurati jaču horizontalnu i vertikalnu komunikaciju nadležnih tijela u Republici Hrvatskoj istaknuo je Slaven Dobrović. Potencijal obrađene komunalne otpadne vode u navodnjavanju, komunalnog mulja kao medija za podizanje kultura kratkih ophodnji, ali i korištenje komposta iz komunalnog biorazgradivog otpada neki su od primjera u kojima je potrebna međusektorska suradnja.

Brojni sudionici i poljoprivrednog, znanstvenog sektora postavljali su pitanja. Najviše ih je zanimalo na koji način postići samodostatnost s obzirom na ambiciozne zelene ciljeve, ali i različite potrebe država članica, na koji način

aktivno staviti zemljište u funkciju koje nije pregovarano u pretpristupnom razdoblju. Dali su i neke konstruktivne prijedloge poput trgovanja s CO₂ u stočarskom sektoru te nagrađivanja proizvođača kako bi se osigurala proizvodnja i tržišna konkurentnost. Rasprava je ukazala na brojne potencijale koji RH ima, te potrebu za daljnjim raspravama i pronalascima rješenja.

KOMUNIKACIJA S EU ZASTUPNICIMA

ZASTUPNIČKA PITANJA – Ruža Tomašić

1. Zanima nas, s obzirom na krizu koja je nastala uslijed situacije s Covid 19 virusa, te zabrane izvoza u određene zemlje, razmišlja li Komisija o izmjenama Uredbe 1308/2013 kako bi se omogućila potpora onim proizvođačima koji zadržavaju živu stoku u proizvodnom ciklusu izvan istog zbog nemogućnosti klanja, prerade i izvoza. Zadržavanje stoke na gospodarstvima izvan proizvodnog razdoblja povećava troškove koji su za proizvođače neodrživi.
2. Na koji način Komisija planira osigurati transparentan civilni dijalog vezano za Zeleni sporazum te strategije „Od polja do stola“ i „Bioraznolikost“ s predstavnicima sektora s obzirom na nemogućnost održavanja sastanaka i radionica, te na koji način će se osigurati jezična transparentnost s obzirom da su gotovo svi dokumenti u raspravi na engleskom jeziku.
3. Zanima nas planira li Komisija osigurati sredstva za pomoć primarnim proizvođačima mlijeka kako bi se održala trenutna razina domaće proizvodnje mlijeka u državama članicama čija je samodostatnost ispod 50% (primjerice prema UG ili litri mlijeka otkupljenog mlijeka). Dosadašnja sredstva bila su namijenjena za skladištenje mlijeka, mlijeka u prahu, maslaca i sira, međutim korist od pomoći nisu osjetili primarni proizvođači osobito u državama članicama koje nemaju viškove u proizvodnji.

KOMUNIKACIJA STAJALIŠTA – zastupnici: Tonino Picula, Biljana Borzan, Ruža Tomašić, Tomislav Sokol.

S obzirom na veliki broj udruženja koja su uključeni u rad Komore i aktivnosti koje se provode na EU razini, ali i ulogu Komore u pregovorima, od 2017. godine Komora je uključena u izradu stajališta oko novog ZPP-a, ali i trenutnih dokumenata koji su u raspravi kao Europski zeleni ugovor te Od polja do stola.

Možemo sa sigurnošću reći kako je čist okoliš (više od 50% Natura područja), to što smo GMO free zemlja i što imamo diversificirana gospodarstva je naša velika prednost i sve ono što EU želi postići. Međutim, pretjeran jeftin uvoz, slaba potrošačka snaga, stavljanje poljoprivrede u negativan kontekst doveli su nas do pada proizvodnje u gotovo svim sektorima. U zadnjih pet godina Republika Hrvatska bilježi pad poljoprivredne proizvodnje od 26%. Vrijednost poljoprivredne proizvodnje u razdoblju od ulaska u EU pala je za oko 5 milijardi kuna (2012. – 20.910 milijardi kuna; 2018. – 16.449 milijardi kuna). Negativna vanjsko-trgovinska bilanca iznosi 37% (2012. (731 milijuna eura), a 2018. (1.4 milijardi eura)). Posebice se negativna bilanca osjeti u sektoru stočarstva (žive životinje, mlijeko, meso i mesni proizvodi, mlijeko i mliječni proizvodi, i jaja) i to 72% (od 2012. (268 milijuna eura) i 2018. (460 milijuna eura)). Osim negativne bilance u stočarstvu, prema zadnjim podacima iz Eurostat-a vidljivo je kako su najviše pogođeni osjetljivi sektori poput govedarstva. U padu je broj goveda 8.2%, broj krava 9.3%. Ukratko, poljoprivreda RH, u kumulativnom iskazu, smanjila je ukupno ostvareni BDP. Sve je to rezultiralo agresivnom depopulacijom ruralnih područja od 10%. Iz tog razloga apeliramo kako je tijekom izrada strategija izuzetno važno uzeti u obzir dosadašnji doprinos okolišu, ali i potrebu za razvojem kako ne bismo nastavili s agresivnim trendom depopulacije iz ruralnih područja.

Gotovo na svim zajedničkim sastancima Komora je isticala sljedeće:

- Strategija „Od polja do stola“ mora uzeti u obzir sva tri stupa održivosti (**ekonomski, socijalni i ekološki**). To je jedini način da se prepozna doprinos poljoprivrede i ruralnih područja u proizvodnji hrane i hrane za životinje, kao i biogoriva, tekstila i pošumljavanja.
- Svaka buduća strategija mora slijediti sveobuhvatan pristup poljoprivredno-prehrambenom lancu i temeljiti se na neovisnom oblikovanju politike i **procjenama učinka**. Odluke **moraju biti znanstveno opravdane**, s jasnim projekcijama i analizama rizika kako za okoliš tako i za gospodarstvo.
- Ako će poljoprivrednici dodatno dati doprinos ovom ambicioznom planu, moraju imati **odgovarajuću financijsku potporu**.
- Trgovinski ugovori **ne bi smjeli dozvoliti uvoz roba ispod zadanih zelenih EU standarda**.

- Potrebna je veća **komunikacija s potrošačima i građanima o doprinosu poljoprivrednika u proizvodnji zdrave hrane** i ostalih važnih usluga ekosustava od značaja za društvo.
- Poljoprivredni sektor **igra ključnu ulogu u doprinosu** uspješnoj provedbi Zelenog sporazuma, te pruža konkretna rješenja za borbu protiv klimatskih promjena, očuvanje vitalnosti ruralnih područja, očuvanje biološke raznolikosti i promicanje učinkovite uporabe resursa. Primjerice, s obzirom da **bioplin u stočarstvu može smanjiti do 50% emisije**, Komisija bi trebala uspostaviti sheme kojima se nagrađuje takav doprinos osobito kod dobivanja negativnih emisija.
- Europski zeleni sporazum **ne bi smio usporiti proces izrade novog ZPP-a**.
- Potrebna je **veća komunikacija o izradi strategija i planova**, dovoljno vremena za dijalog, prijevod dokumenata na nacionalne jezike kako bi poljoprivrednici imali transparentan pristup informacijama. Poljoprivrednici moraju biti **partneri** u donošenju odluka, jer to izravno utječe na njihov život.
- Svaka država morala bi imati minimalno **70% osiguranu samodostatnost** zbog mogućih **kriznih situacija**. Nekoliko studija pokazuje izravnu povezanost domaće proizvodnje i nacionalne sigurnosti. U slučaju zatvaranja granica zbog korone ili nekih drugih razloga, može doći ili do podizanja cijena koje će potrošačima biti previsoke ili generalno nedostatka hrane. Svaka država mora biti samoodrživa i ova strategija bi upravo trebala raditi na tome. Neke države članice proizvode previše, a neke premalo te bi se trebala osigurati ravnoteža.

OKRUGLI STOL: EU strategija „Od polja do stola“ – prilike, prepreke i izazovi za Hrvatsku 21. rujna, 2020.

Borzan i Jakopović pozvali sve dionike na zajedničku borbu za bolju hrvatsku poljoprivredu u sklopu novih EU strategija

Hrvatska europarlamentarka Biljana Borzan i predsjednik Hrvatske poljoprivredne Komore Mladen Jakopović održali su u Kući Europe u Zagrebu konferenciju za medije o EU strategiji „Od polja do stola“. Borzan, koja je izvjestiteljica eurosocijalista za strategiju, je predstavila nadolazeće reforme i svoje prioritete, dok je Jakopović govorio o očekivanjima poljoprivrednika i trenutnom stanju sektora u Hrvatskoj. Poslali su svim dionicima u Hrvatskoj poruku kako su nove strategije EU za poljoprivredu prilika za hrvatske poljoprivrednike, ali da je potrebno voditi zajedničku borbu za zaštitu domaćeg tržišta, investicije u modernizaciju i nove tehnologije, te motiviranje mladih da se nastave baviti poljoprivredom i ostanu živjeti u ruralnim sredinama.

Način na koji proizvodimo i trošimo hranu u Europi će se kroz sljedećih desetak godina značajno promijeniti. Proizvodnja, prerada, pakiranje, prijevoz i prodaja prehrambenih proizvoda snažno utječu na okoliš. Kako bi osigurali da naš temeljni resursi – tlo, voda i zrak – ostanu plodni, zdravi i čisti, potreban je prelazak na održiv način proizvodnje hrane duž cijelog proizvodnog lanca,“ izjavila je Borzan, koja će kao parlamentarna izvjestiteljica svoje političke grupe imati ključnu ulogu u provedbi strategije.

Plan EU je do 2030. za 50 posto smanjiti upotrebu pesticida i antibiotika u poljoprivredi, a za 25 posto povećati površine pod ekološkim uzgojem. Kako bi se potaknuo prelazak na održivu proizvodnju i potrošnju, strategija predviđa izmjene dvadesetak europskih zakona i propisa, poput onih o pakiranju i

označavanju hrane, poreznoj politici, poticajima, poljoprivrednim alatima, ovlastima OLAF-a te reviziju tržišnih standarda za poljoprivredne proizvode.

„Moj cilj je da ovom reformom profitiraju svi uključeni – potrošači zdravljem, kvalitetom i dostupnošću, proizvođači ekonomski, a priroda ekološki. Borit ću se za snažno promicanje lokalno uzgojenih proizvoda, jer je najodrživija i najhranjivija ona hrana koja prijeđe najkraći put od polja do stola. Naše poljoprivrednike treba učinkovitije štititi od uvoza proizvoda koji nisu u skladu s europskim standardima, sadašnjim i budućim,“ najavila je europarlamentarka.

U zadnjih pet godina RH bilježi pad poljoprivredne proizvodnje od 26 posto. Vrijednost poljoprivredne proizvodnje u razdoblju od ulaska u EU pala je za oko 5 milijardi kuna (2012. – 20,91 milijardi kuna, a 2019. – 17 milijardi kuna). Negativna vanjsko-trgovinska bilanca iznosi 37% (2012. imali smo deficit od 731 milijuna eura, a 2018. čak 1,4

milijardi eura). Posebice se negativna bilanca osjeti u sektoru stočarstva (žive životinje, mlijeko, meso i mesni proizvodi, mlijeko i mliječni proizvodi, i jaja). Osim negativne bilance u stočarstvu, prema zadnjim podacima iz Eurostat-a vidljivo je kako su najviše pogođeni osjetljivi sektori poput govedarstva. U padu je broj goveda 8,2%, te broj krava 9,3%.

Poljoprivreda RH, u kumulativnom iskazu, smanjila je ukupno ostvareni BDP. Sve je to rezultiralo agresivnom depopulacijom ruralnih područja od 10 posto. Iz tog razloga HPK apelira kako je tijekom primjene strategija izuzetno važno uzeti u obzir dosadašnji doprinos okolišu, ali i potrebu za razvojem kako ne bismo nastavili s agresivnim trendom depopulacije iz ruralnih područja.

“Za razliku od drugih EU zemalja mi u HPK stalno ističemo kako Hrvatska već sada ispunjava brojne ekološke standarde koji se stavljaju pred EU poljoprivredu. Možemo sa sigurnošću reći kako je čist okoliš (više od 50 posto Natura područja), i to što smo GMO free zemlja, kao i što imamo diversificirana gospodarstva naša velika prednost i sve ono što EU želi postići. Međutim, pretjeran jeftin uvoz, slaba potrošačka snaga, stavljanje poljoprivrede u negativan kontekst doveli su nas do pada proizvodnje u gotovo svim sektorima, izjavio je predsjednik HPK Mladen Jakopović.

Ako će poljoprivrednici dodatno dati doprinos ovom ambicioznom planu, moraju imati odgovarajuću financijsku potporu za prilagodbu i prijelazno razdoblje. Trgovinski ugovori ne bi smjeli dozvoliti uvoz roba ispod zadanih zelenih EU standarda. Potrebna je veća komunikacija s potrošačima i građanima o doprinosu poljoprivrednika u proizvodnji zdrave hrane i ostalih važnih usluga ekosustava od značaja za društvo. Svaka država morala bi imati minimalno 70 posto osiguranu samodostatnost zbog mogućih kriznih situacija, kazao je Jakopović.

Hrvatska poljoprivredna komora zbog svih problema u hrvatskoj poljoprivredi i novih smjerova u EU poljoprivredi želi pokrenuti inicijativu da se i u EU parlamentu pokrene inicijativa kako bi se izradile baze podataka o proizvođačkim cijenama u svim državama EU, za sve važnije poljoprivredne proizvodnje. Na ovaj bi se način u svakom trenutku moglo utvrditi koji proizvodi na druga tržišta EU i na hrvatsko tržište dolaze i stavljaju se na policu po dampinškim cijenama, odnosno cijenama koje su niže ispod proizvođačke u pojedinim državama, kada se uključe svi troškovi. Ovakva baza podataka bila bi dobar temelj za iskreno i bolje provođenje zakona o nepoštenim trgovačkim praksama i davalo lakši uvidu tko u EU narušava tržište sa dampinškim cijenama.

KONFERENCIJA Bioeast kao pokretačka snaga u kontekstu europskog zelenog sporazuma

Mjesto održavanja: Stalno predstavništvo Slovačke Republike pri EU, Avenue de Cortenbergh 79, 1000 Bruxelles
Konferencija na visokoj razini prvog dana imala je za cilj okupiti ključne političke osobe (razina državnog tajnika), dužnosnike ministarstva, kreatore politike, istraživače, akademsku zajednicu i druge dionike uključene u različite dijelove BIOEAST okruženja kako bi ih informirali o novonastalim razvojnim politikama i raspravili ključni prioriteti na europskoj razini. Cilj je bio također informirati institucije EU i odgovarajuće službenike koji se bave zemljama iz makroregije o potencijalu BIOEAST. Konferenciji su priustvovali Tomsilava Hodalić i Tajana Radić.

MEĐUNARODNI POSJETI

VELEPOSŁANIK ITALIJE PIERFRANCESCO SACCA U POSJETI HPK – 20. srpnja, 2020.

Veleposlanik Italije, Njegova Ekselencija Pierfrancesco Sacca u pratnji prvog tajnika Ilario Schettino posjetili su Hrvatsku poljoprivrednu komoru gdje su razgovarali sa predsjednikom Hrvatske poljoprivredne komore Mladenom

Jakopovićem o aktualnim pitanjima poljoprivredne proizvodnje i trgovine. Predsjednik Mladen Jakopović zahvalio se na dolasku i interesu za moguću suradnju. U kratkim crtama Jakopović je uputio sudionike sastanka u stanje u hrvatskoj poljoprivredi, stanju proizvodnje i podacima o samodostatnim količinama poljoprivrednih proizvoda, kao i o stanju vezanom uz poljoprivredno zemljište, uvoz, izvoz te mogućnost ulaganja u hrvatsku poljoprivredu.

Njegova Ekselencija Pierfrancesco Sacca je izjavio da je često putovao po Hrvatskoj te da je upoznat s nekim

činjenicama i mogućnostima koje naša zemlja ima kada je riječ o gospodarstvu i poljoprivredi. Istaknuo je kako je Italija nedovoljno upoznata s razvojem hrvatske poljoprivrede.

Talijanski veleposlanik je istaknuo kako ključ razvoja poljoprivrede leži u organizacijskoj strukturi. Jakopović mu je prezentirao strukturu hrvatske poljoprivrede te naglasio, a što su i analize Svjetske banke potvrdile, da većinu proizvodnje ostvaruje velik broj jako malih gospodarstava te manji broj izrazito velikih gospodarstava. Srednjih gospodarstava je jako malo, a prema EU statistici takva gospodarstva su najstabilnija i nositelji razvoja.

Sacca je naveo primjer održivih i vitalnih gospodarstava u Italiji te istaknuo kako uspješna poljoprivredna gospodarstva u svojoj ponudi osim primarne proizvodnje nude još i ugostiteljske usluge, smještaj, hranu, rekreaciju i druge sadržaje. Takva gospodarstva prodaju veliku većinu svojih proizvoda na kućnom pragu i pridonose razvitku te ruralne sredine/mjesta/općine ili regije, kazao je.

PREDSJEDNIK MLADEN JAKOPOVIĆ U POSJETI VELEPOSLANIKU REPUBLIKE INDIJE RAJU KUMARU SRIVASTAVU – 08. prosinca, 2020.

Predsjednik Mladen Jakopović i veleposlanik Republike Indije u Republici Hrvatskoj Raj Kumar Srivastava, održali sastanak s ciljem zajedničke suradnje u sektoru poljoprivrede, ruralnog turizma i izvoza domaćih proizvoda.

OSTALA DOGAĐANJA

OKRUGLI STOL u okviru 55. hrvatskog i 15. međunarodnog simpozija agronoma od 16.do 21. veljače 2020.

Glavna tema: Zajednička poljoprivredna politika (ZPP) 2021.-2027.

Simpozij agronoma okupio je oko 450 domaćih i inozemnih stručnjaka iz područja agronomije sa ciljem razmjene stručnih i znanstvenih dostignuća te unapređenja poljoprivredne djelatnosti, boljeg prijenosa znanstvenih postignuća u poljoprivrednu proizvodnju i praksu te upoznavanja šire javnosti s rezultatima najnovijih znanstvenih istraživanja.

U plenarnim predavanjima, na kojima su sudjelovali predstavnici HPK, predloženo je stanje i prijedlog razvitka poljoprivrede Hrvatske te uloga Hrvatska znanost i struka u poljoprivredi pred novim ciklusom ZAP-A 2021-2027. Tajana Radić, održala je prezentaciju o važnosti komunikacije ZPP-a s poljoprivrednicima i novosti s EU razine.

JAVNA RASPRAVA na Agronomskom fakultetu, Sveučilišta u Zagrebu

Glavna tema: Zajednička poljoprivredna politika (ZPP) 2021.-2027.

Okrugli stol okupio je predstavnike, znanosti, poljoprivrednike i donosioce odluka. Cilj je bio razmijeniti informacije i iskustva o ZPP-u. Komoru su predstavljali potpredsjednici i zamjenici predsjednika Mato Brlošić, Antun Vrakić, Miško Šklempe, te članovi UO-a, Zvonimir Dravinac, Igor Rešetar.

Raspravljalo se o sljedećim pitanjima:

Što donosi ZPP 2021-2027, a što Strategija?

Utjecaj ZPP-a na hrvatsku poljoprivredu i djelovanje Strategije na našu konkurentnost.

Što točno žele proizvođači i može li im to nova strategija omogućiti? Kako će to biti podržano od ministarstva, a kako je to provedivo u strategiji i budućem ZPP-u?

Koji oblici organiziranja proizvodnje, dorade-prerade i prometa poljoprivrednih proizvoda nam trebaju i kako će strategija/ministarstvo/drugi dionici pomoći u tome?

Kako je to određeno prema ciljnim skupinama proizvođača i potrošnje u RH?

Koliko su za novi ZPP i Strategiju spremni resorno ministarstvo, akademska zajednica, lokalna uprava, proizvođači?

Što možemo/moramo učiniti da konačno proaktivno odgovorimo na mjere ZPP-a?

PREDSJEDNIK HPK JAKOPOVIĆ NA SASTANKU S PREDSJEDNIKOM RH MILANOVIĆEM – 21. travnja, 2020.

Predsjednik Republike Zoran Milanović primio je predsjednika Hrvatske poljoprivredne komore Mladena Jakopovića, predsjednika Hrvatske obrtničke komore Dragutina Ranogajeca, predsjednika Hrvatske udruge poljoprivrednika Tihomira Jaića i predsjednicu Udruge Women in Adria Ivanu Matić s kojima je razgovarao o situaciji u poljoprivredi, obrtništvu i mikro poduzetništvu u novonastalim okolnostima izazvanima epidemijom koronavirusa.

Predsjednik Hrvatske poljoprivredne komore ukazao je na važnost strateške opskrbe robnih zaliha u sadašnjoj situaciji, kao i na mogućnost kreiranja novih radnih mjesta kroz sektor poljoprivrede. U ime Hrvatske udruge poljoprivrednika, Jaić je upozorio kako će poljoprivrednici biti najveći gubitnici krize izazvane koronavirusom, te je izrazio nezadovoljstvo mjerama donesenim za obiteljska poljoprivredna gospodarstva i poljoprivredne obrte. Predložio je osnivanje Fonda za OPG-ove kao rješenje.

Ranogajec je u ime HOK-a upoznao Predsjednika kako se obrtnici snalaze u ovoj krizi pri čemu je istaknuo da bi nastavak dosadašnjih restriktivnih mjera mogao imati teške posljedice za gospodarstvo. Smatra kako je važno nastaviti s trendom digitalizacije usluga javnog sektora koje su se u krizi pokazale efikasne. Matić se založila za dodatne mjere za poduzetnice jer smatra kako su izložene specifičnim izazovima s kojima se suočavaju kako danas u krizi, tako i općenito.

HRVATSKA POLJOPRIVREDNA APLIKACIJA AGRODOX BESPLATNA ZA SVE ČLANOVE HPK – 08. prosinca, 2020.

Hrvatska poljoprivredna komora i zagrebačka tvrtka Intertim sklopili su Ugovor o poslovnoj suradnji temeljem kojeg će tvrtka Intertim svim hrvatskim poljoprivrednicima, članovima Hrvatske poljoprivredne komore, ustupiti na besplatno korištenje poljoprivrednu mobilnu aplikaciju Agrodox. Ugovor su potpisali predsjednik Hrvatske poljoprivredne komore Mladen Jakopović i direktor tvrtke Intertim Jan Marinac.

„Hrvatska poljoprivrede komora kao jedan od prioriteta postavlja je rad na većoj digitalizaciji i korištenju modernih tehnologija u poljoprivredu. To je ujedno i jedan od ključnih ciljeva buduće Zajedničke poljoprivredne politike EU. Raduje nas što hrvatski poljoprivrednici od

danas imaju mogućnost korištenja jedna moderne hrvatske poljoprivredne mobilne aplikacije, što je dokaz da Hrvatska ima znanja i stručnjake koji su spremni tržištu ponuditi nova tehnološka rješenja, a koja poljoprivrednicima mogu olakšati rad na njihovim gospodarstvima. Agrodox će ubuduće objavljivati i sve informacije i vijesti iz Hrvatske poljoprivredne komore, te zakonodavne promjene kako u Hrvatskoj, tako i na razini EU, izjavio je na potpisivanju ugovora Mladen Jakopović, predsjednik Hrvatske poljoprivredne komore.

„Aplikacija je namijenjena svima koji se bave poljoprivredom, a omogućit će im da besplatno i jednostavno vode sve aktivnosti na svom poljoprivrednom gospodarstvu, posebice vezane za obradu tla i uzgoj poljoprivrednih nasada. Osim praćenja poljoprivrednih aktivnosti, aplikacija će nuditi i ostale alate poput agrometeorološke prognoze, kalkulatora gnojidbi i sjetve te preračunavanja jedinica površine i volumena. Kroz sustav gamifikacije omogućit će se ispunjavanje zanimljivih kvizova kojima će korisnici moći jednostavno saznati svoju trenutnu poziciju i uskladiti svoju poljoprivrednu praksu sa zakonodavnim okvirom i dobrom proizvođačkom praksom, a čime se želi započeti individualna mogućnost jednostavnog savjetovanja“, izjavio je Jan Marinac, direktor tvrtke Intertim.

Marinac kaže kako će aplikacija također sadržavati informacije poput vijesti iz agro biznisa, obavijesti o novim projektima, inovacijama, nacionalnim i europskim projektima te jednostavne i sažete informacije o načinu uzgoja raznih usjeva, voća i povrća, namijenjene poljoprivrednicima početnicima.

„Osim besplatne aplikacije, osmislili smo i cjelokupni program za profesionalne poljoprivredne proizvođače kojima će omogućiti besplatni pristup profesionalnom sustavu za upravljanje farmom (Farm Management Software – FMS) u suradnji s tvrtkom Agrivi“, ističe Marinac.

Aplikacija se može besplatno i jednostavno preuzeti sa službenih mobilnih trgovina Apple AppStore i Google Play. Korištenje aplikacije iznimno je jednostavno obzirom na to da za korištenje funkcija aplikacije nije potrebna registracija, već se aplikacija može koristiti odmah po instalaciji. Ako korisnik želi koristiti dodatne funkcionalnosti potrebna je registracija, koja je opet iznimno jednostavna i potpuno besplatna, objasnio je Jan Marinac.

OTVORENJU PROMOTIVNO - PRODAJNOG CENTRA KUĆA HRVATSKE HRANE CROTASTE – 18. prosinca, 2020.

Predsjednik Jakopović sudjelovao je na svečanom otvorenju promotivno - prodajnog centra Kuća hrvatske hrane CROTASTE. Cilj ove platforme je da se malim i srednjim proizvođačima iz cijele Hrvatske omogući promocija i plasman proizvoda u srcu Zagreba. HPK podržava ovakve inicijative te se nada kako će ova akcija zaživjeti i biti na korist našim poljoprivrednicima.

HPK SPREMNA NAPRAVITI SVE KAKO BI POMOGLA POTRESOM POGOĐENIM POLJOPRIVREDNICIMA I NJIHOVIM GOSPODARSTVIMA – 31. prosinca, 2020.

Predstavnici Hrvatske poljoprivredne komore održali su u Ministarstvu poljoprivrede sastanak s ciljem sagledavanja situacije nakon razornog potresa koji je zadesio područje Sisačko-moslavačke županije i Zagrebačke županije (područja oko Petrinje, Gline, Siska i drugih područja) te su predstavnike Ministarstva poljoprivrede dodatno informirali o situaciji na terenu koje su tijekom posljednja tri dana prikupili članovi HPK.

„HPK je zatražila isplatu potpora u što kraćem roku za poljoprivrednike koji su u pogođenim područjima, a raduje nas što je Ministarstvo već danas objavilo odluku da je, s obzirom na razmjere katastrofalnih događaja i prirodnih nepogoda, Agencija za plaćanja već pokrenula postupak žurnog odobravanja, a time i isplate proračunskog – HR dijela izravnih potpora za proizvodnju 2020. godinu. Ministarstvo nas je izvijestilo kako isplata ide već od ponedjeljka, izjavio je nakon sastanka predsjednik Hrvatske poljoprivredne komore Mladen Jakopović.

HPK čvrsto stoji uz sve građane i poljoprivrednike koji su na žalost pogođeni ovim katastrofalnim potresom. Učinit ćemo sve što je moguće kako bi prebrodili ovu tešku situaciju, a mjere pomoći morat ćemo dugoročno kreirati i pomagati tijekom obnove i oporavka narušenog potencijala naših poljoprivrednika. HPK i Ministarstvo poljoprivrede već imaju iskustva iz ranijih katastrofalnih nepogoda poput poplave u županjskoj Posavini, kada su akcije pomoći poljoprivrednicima bile koordinirane i učinkovite, dodao je Jakopović.

HPK je zatražila da se napravi popis svih onih poljoprivrednika koji su pogođeni razornim potresom, kao i popis njihove stoke kako bi se moglo pristupiti daljnjim mjerama pomoći (popis se očekuje već danas). Isto tako HPK je predložila da se osigura otkup stoke po tržišnim cijenama, te hitno pristupi osiguravanju sredstava i obnovi poljoprivrednih objekata kao i da se prioritet kod davanja kamp kućica i kontejnera da poljoprivrednicima, koji zbog prirode posla moraju biti blizu stoke koju imaju na svojim gospodarstvima, objavili su iz HPK.

Kako smo dobili informaciju na sastanku Ministarstvo poljoprivrede će od Europske Komisije zatražiti iznimke za Mjeru 5. – Programa ruralnog razvoja (obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti), kako bi se maksimalno omogućili fleksibilni kriteriji za pomoć proizvođačima koji su pretrpjeli štete. Isto tako savjetodavci će biti raspoređeni po gospodarstvima kako bi se administrativno olakšalo prijavljivanje šteta, objasnio je nakon sastanka predsjednik HPK Mladen Jakopović.

HPK se ponudila osigurati stočnu hranu i vozila za prijevoz stočne hrane, kao i ostalog potrebnog repro materijala, ali i osigurati otkup grla za to, ako za to bude potrebe. Hrvatska poljoprivredna komora i Ministarstvo poljoprivrede će zajedno sa Stožerom civilne zaštite međusobno koordinirati kako bi se osigurala maksimalna pokrivenost svih potrebnih stvari poljoprivrednim proizvođačima, priopćeno je iz HPK.

HPK ujedno poziva sve donatore (proizvođače, dobavljače, prerađivače) koji žele pomoći s poljoprivrednim potrebštinama (gorivo, mehanizacija, hrana i sve ostalo) da nam se jave vezano za moguće donacije

MINISTRICA VUČKOVIĆ I PREDSJEDNIK JAKOPOVIĆ POSJETILI PETRINJU

Ministrica poljoprivrede Marija Vučković je uz nazočnost predsjednika Hrvatske poljoprivredne komore Mladena Jakopovića, župana Ive Žinića i gradonačelnika Darinka Dumbovića posjetila veterinarsku stanicu, obiteljska poljoprivredna gospodarstva te drvno-prerađivačke tvrtke pogođene potresom u Petrinji i okolici.

Nekoliko timova Uprave za stručnu podršku Ministarstva poljoprivrede i HAPIH-a kontinuirano kontaktiraju i obilaze poljoprivrednike na pogođenim područjima kako bi se čim prije utvrdio obuhvat šteta i potreba na terenu te promptno pružila pomoć. Od 587 do sada kontaktiranih PG-ova, njih 264 ima manje ili veće štete, a uglavnom se radi o stočarskim gospodarstvima. Osiguran je smještaj kapaciteta 1.400

goveda na farme u Križevcima, s 6 gospodarstava na kojima nije bio moguće adekvatno zbrinuti stoku premješteno je 67 grla na druge farme te je zabilježeno uginuće 20 peradi, jedne krave i jedne ovce.

Administracija Ministarstva poljoprivrede već radi na realizaciji financijskih alata pomoći oštećenim poljoprivrednicima i izradi novog Natječaja operacije 5.2.1. „Obnova poljoprivrednog zemljišta i proizvodnog potencijala“ na koji će se poljoprivrednici s potresom pogođenih područja imati priliku prijaviti već u veljači kada će procedure biti dodatno pojednostavljene i ubrzane, kako bi pomoć stigla čim prije. Također, ovoga tjedna započinje žurna isplata izravnih plaćanja u vrijednosti 35 milijuna kuna za 14 tisuća poljoprivrednih gospodarstava RH na područjima stradalima u potresima i poplavama.

PROJEKTI

1. ZPP ZA NAS

Hrvatska poljoprivredna komora započela je provođenje projekta „ZPP ZA NAS“ (CAP FOR US) koji se financiran iz sredstva Europske komisije, točnije iz programa „Potpora mjerama informiranja koje se odnose na zajedničku poljoprivrednu politiku (ZPP)“ za 2020. godinu – IMCAP-2020. Projekt je započeo krajem kolovoza i trajat će godinu dana.

Cilj ovog projekta je ukloniti negativne percepcije poljoprivredne politike EU-a od strane različitih dionika, povećati znanje o ZPP-u i stvoriti sinergiju između dionika. Okupljanje ključnih dionika i točnih informacija o pomoći EU poljoprivrednicima pridonijet će stvaranju pozitivne slike o ZPP-u. Da bi se eliminiralo negativno mišljenje o prednostima ZPP-a, potrebno je uključiti različite dionike. Obavještavanjem poljoprivrednika, stručnjaka udruga za zaštitu okoliša, studenata, savjetnika, profesora, političara i poljoprivrednih novinara (SINERGY GROUP – SG), želimo pridonijeti promjeni stečenih stavova i stvaranju pozitivne percepcije. Samo točne

informacije i prijenos dobrih poljoprivrednih praksi iz drugih država članica mogu promijeniti negativnu percepciju i poboljšati imidž domaće poljoprivredne proizvodnje, pojašnjavaju u HPK.

HPK će koordinirati aktivnosti ovog projekta, a među njima su organiziranje različitih radionica, konferencija, edukacija te studijskih putovanja u druge zemlje kako bi se kroz oblike i pozitivne primjere te prakse drugih država svim dionicima – poljoprivrednicima, donositeljima odluka, agrarnim novinarima, studentima, profesorima, poljoprivrednim savjetnicima te predstavnicima udruga – približili ciljevi ZPP i prenijela pozitivna iskustva drugih EU poljoprivrednika i dionika.

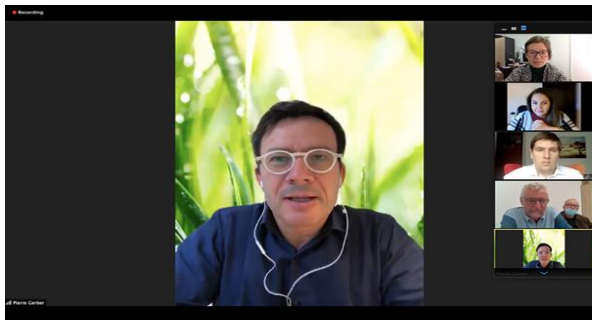
Ukupan proračun ovog projekta je 165.320,35 eura od čega je 60 posto financirano iz Europskog dijela a 40 posto iz sredstava HPK.

2. HPK I SVJETSKA BANKA ORGANIZIRALE FOKUS GRUPU ZA STOČARSKJE SEKTORE – PODLOGA ZA IZRADU STRATEŠKIH PLANOVA

Hrvatska poljoprivredna komora u suradnji sa Svjetskom bankom je organizirala fokus grupe za sektore:

- SVINJOGOJSTVO
- MLJEKARSTVO
- SUSTAV KRAVA-TELE
- TOV JUNADI

Cilj fokus grupa je bio ispitati poljoprivredne proizvođače o stanju i mogućnostima sektora kako bi se dobila dubinska analiza koja je potrebna za izradu strateških podloga. Svaka fokus grupa planira okupiti do 15 poljoprivrednika različitih profila (uglavnom malih i srednjih). S obzirom na novi prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški

planovi u okviru ZPP-a) na fokus grupi je bitno date svoj doprinos i mišljenja vezano za prethodno te potrebe u okviru novog ZPP-a.

Analizu će raditi prof. dr. Pierre Gerber viši stručnjak za održivo stočarstvo u Svjetskoj banci. Također, prof.dr. Gerber je profesor na najutjecajnijem Sveučilištu Wageningen (Nizozemska) s dugogodišnjim iskustvom u Organizaciji za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda (FAO) te analizi trendova globalnih stočarskih sustava i njihovoj interakciji s okolišem.

Za fokus grupe je bio predviđen sljedeći Dnevni red:

- Uvodna prezentacija - Svjetska banka
- Strateški planovi ZPP-a - nova pravila i mogućnosti – Ministarstvo poljoprivrede
- Interaktivna rasprava o:
  - * podacima koji su korišteni za ekonomsko modeliranje;
  - * rezultatima ekonomskog modeliranja;
  - * predviđanjima o budućnosti sektora;
  - * potporama i problemima u pristupu njima;
  - * okvirnim strateškim planovima ZPP-a.

Zaključci

Ova analiza podsektora svinja, govedine i mliječnih proizvoda u Hrvatskoj je obuhvaćala pregled općih sektorskih trendova, ekonomsku analizu, pregled javne potrošnje, neke općenite uvide o budućnosti tih podsektora u okviru ZPP-a 2021. - 2027. i neke specifične preporuke politike. Stoga se zaključci mogu grupirati u dvije kategorije s kojima je izvještaj započeo: pitanja podsektora i poljoprivrednih gospodarstava (praznina 1); i razmatranja o javnoj potrošnji (jaz 2).

Unatoč relativno visokoj javnoj potpori uzgoja govedine i mliječnih proizvoda, posljednjih godina bilježi se snažan i stalan pad broja stočara, svinjogojaca i uzgajanih životinja, što je trend koji se u velikoj mjeri može pripisati smanjenju broja srednje -velikih farmi. Samodostatnost govedine, svinjetine i mliječnih proizvoda također je relativno niska i smanjuje se. Analiza u ovom izvješću pokazuje da su produktivnost i prihodi poljoprivrednika na hrvatskim stočarskim farmama niski u usporedbi s drugim mjestima u EU-u, što može pridonijeti čimbenicima negativnih trendova.

Ekonomije razmjera i nejednakosti u pristupu tehnologiji i financijskoj potpori izražene su u sva tri podsektora, pa su veća poljoprivredna gospodarstva stoga konkurentnija. Stoviše, izvješće također otkriva da posebno velik broj malih farmi u podsektoru mlijeka smanjuje njihovu tržišnu snagu u usporedbi s koncentriranijim prerađivačima mlijeka. Dodatne aktivnosti na manjim i srednjim farmama, poput prerade mlijeka u mljekarskom podsektoru ili vođenje operacija s punim ciklusom u podsektoru govedine i svinja, također mogu imati pozitivan utjecaj na prihode poljoprivrednika. Ovo izvješće daje niz preporuka za jačanje konkurentnosti sektora i povećanje prihoda hrvatskih stočara.

Javni fondovi mogli bi se koristiti na optimalniji način za poboljšanje produktivnosti, konkurentnosti i postizanje klimatskih i okolišnih ciljeva. Iako postoji značajna ovisnost dohotka proizvođača govedine i mliječnih proizvoda o izravnim plaćanjima, gotovo nije dostupna izravna podrška specifična za podsektor svinja. U međuvremenu, sva tri podsektora imaju loš učinak u apsorpciji sredstava za ruralni razvoj koji bi se trebali koristiti za ulaganja, proširenje farmi i modernizaciju. Nadalje, stočari ne koriste u dovoljnoj mjeri plaćanja za ekološki uzgoj, poboljšanu dobrobit životinja i druge ekološki prihvatljive prakse, dok velik dio potpore u stočarskom sektoru odlazi na subvencije za dizel, što nije u skladu s ambicioznim ciljevima zaštite okoliša definiranim u novom ZPP- u. Ovo izvješće daje popis preporuka u vezi s korištenjem javne potpore u skladu s novom ZPP-om 2021.-2027., a istovremeno poboljšava konkurentnost hrvatskih poljoprivrednika.

Ukupni rezultati analiza koje čine ovo izvješće ukazuju na određenu konsolidaciju tri podsektora nauštrb tradicionalnijih, ali manje učinkovitih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava. Potonji se ne mogu uspješno natjecati ni s hrvatskim operacijama većih razmjera, ni s velikim farmama drugdje u EU-u, koja su mogla iskoristiti ekonomiju razmjera i javnu potporu. Prema ovoj analizi, ove manje poljoprivredne jedinice opstaju samo zahvaljujući financijskim transferima, na štetu sveukupne veće učinkovitosti u industriji. Studija otkriva niske tehničke performanse ovih proizvodnih jedinica, ali također ukazuje na prostor za povećanje učinkovitosti u većim operacijama, posebno u tovu govedine i uzgoju svinja.

Zeleni sporazum EU-a i njegov utjecaj na novi ZPP pruža mogućnost državama članicama da dodijele sredstva za nove ili pojačane napore na očuvanju i zaštiti sela. Na novom ZPP-u privilegirani će biti učinkovitiji postupci uzgoja koji poštuju okoliš, kao i poboljšane metode dobrobiti životinja. Ovaj novi naglasak na okolišu i održivosti mogao bi dovesti do stvaranja novih radnih mjesta i razvoja agroindustrije s „zelenom“ prirodom. Stoga postoje pozitivni ishodi koji se mogu istražiti u okviru nove ZPP-a kako bi se ublažili negativni učinci konsolidacije poljoprivrede u podsektorima svinja, mliječnih proizvoda i govedine. Dalje od ZPP-a, Mehanizam pravedne tranzicije u iznosu od 100 milijardi eura nudi financijska sredstva kako bi se osiguralo onima koji su pogođeni Zelenim ugovorom, dok je strategija Od polja do

stola utemeljena na fondu od 10 milijardi EUR za istraživanje i inovacije koji bi također mogao proizvesti pozitivne mogućnosti ruralnih zajednica za održivu poljoprivredu izvan proizvodnje svinja, mliječnih proizvoda i govedine.

3. FOKUS GRUPE: INOVACIJE U BIOEKONOMIJI PREMA POTREBAMA POLJOPRIVREDNIKA

Šest stručnih Fokus grupa sa predstavnicima Odbora u HPK te dvije Fokus grupe s predstavnicima institucija održane su zaključno, 15.12.2020. Tema Fokus grupa bila je: Inovacije u bioekonomiji prema potrebama poljoprivrednika. Radionice su bile namijenjene za gotovo sve poljoprivredne sektore, a održale su se putem online aplikacije ZOOM.

Stručnjakinja, dr. znanosti agroekonomije, gđa. Biljana Kulišić našim poljoprivrednicima i zainteresiranim stručnjacima i predstavnicima institucija prezentirala je najnovija istraživanja na temu bioekonomije po svim sektorima te dala prijedlog poslovnih modela za svaki pojedini sektor. Također, od velike koristi bila su i iskustva i primjeri iz drugih EU zemalja o čemu su naši poljoprivrednici posebno raspravljali i razmišljali o implementaciji istih. Rasprave u fokus grupama pokazale su da postoje određene prepreke za realizaciju takvih projekata no s druge strane postoji i velik interes za iste.

Poljoprivrednici su se složili kako su navedene promjene i projekti potrebni i važni za opstanak i razvoj poljoprivredne proizvodnje u Hrvatskoj te da možemo dosta učiti od susjednih, razvijenih zemalja. Zaključeno je pak da postoje i brojne prednosti Hrvatske što se tiče resursa, znanja, mogućnosti no da iste treba znati pravilno koristiti, uz olakšanje administracije i fleksibilnosti u raspisanim projektima.

Cilj Fokus grupe poljoprivrednih proizvođača bio je potaknuti su dubinsku raspravu o inovativnom korištenju tijekom otpada i nusproizvoda u 6 fokusnih grupa: 1. ratarstvo; 2. višegodišnji nasadi (voćarstvo, vinogradarstvo, maslinarstvo); 3. stočarstvo u svrhu povećanja održivosti poljoprivredne proizvodnje kroz konkurentnost, smanjeni ugljični otisak i povećanje kvalitete života u ruralnim područjima Hrvatske. Aktivnosti su doprinijele povećanju sudjelovanja dionika u provedbi programa, poboljšanju kvalitete programa, informiranju javnosti i poticanju inovacija. Sudionike se informiralo o postojećim mogućnostima u okviru programa i tražilo povratnu informaciju za poboljšanje istog čime se doprinijelo cilju poboljšanju kvalitete programa. Sudionicima su se pokazali primjeri dobre prakse i mogućnosti drugih država članica u bio ekonomiji te se na taj način doprinijelo cilju poticanja inovacija. Prije i nakon svake fokus grupe sudionike se informiralo o radu fokus grupa putem stranice komore, društvenih mreža i komorskog newslettera koji prima 6000 poljoprivrednika.

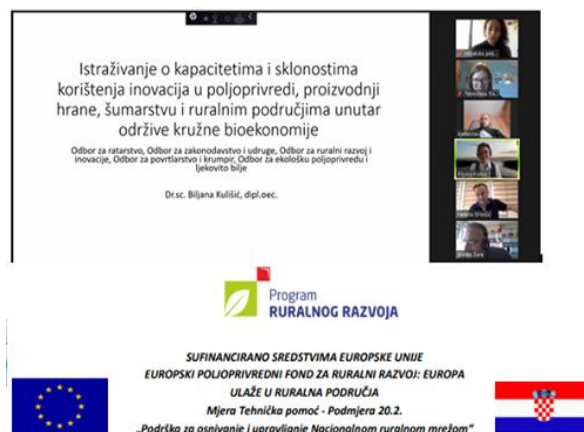
Tema provedenog istraživanja

Istraživanje o kapacitetima i sklonostima korištenja inovacija u poljoprivredi, proizvodnji hrane, šumarstvu i ruralnim područjima unutar održive kružne bioekonomije utvrdilo je koje bi inovacije, zajedno s inovativnim lancima vrijednosti, u budućnosti bile najprihvatljivije za hrvatskoj poljoprivrednika. Kroz primjere dobre prakse inovativnih rješenja, istražile su se poželjne osobine inovacija koje bi bile prihvaćene kod naših poljoprivrednika, koje su inovacije potrebne s obzirom na naše kapacitete te koji bi to bio vremenski period prihvaćanja. Razmatrali su se primjeri poput spajanja proizvodnje šećera iz šećerne repe sa stakleničkom proizvodnjom visoko dohodovnih kultura u cilju uštede emisija stakleničkih plinova i recirkulacije vode (npr. British Sugar, Velika Britanija), proizvodnjom brašna iz komine grožđa za nutricionizam i zdravu hranu (npr. Raab Vitalfood, Njemačka) ili proizvodnja celuloze iz perja te sve do uzgoja proteina iz insekata i sl.

Zaključci provedenog istraživanja

Delfi analiza je ukazala slabu sklonost prema inovacijama unutar svih fokus grupa, te prosječnu spremnost financiranja inovacija do 100.000 kn godišnje. Fokus grupa u kojoj su bili predstavnici ratarstva, povrtlarstva i krumpira, ekološku poljoprivredu i ljekovito bilje su ukazali na tržišne prepreke za uspinjanje duž lanca veće dodane vrijednosti, odnosno zauzimanja položaja boljeg od same proizvodnje biomase. Sadnjom novih kultura koje se najavljuju kroz potražnju za biomasom u gospodarstvu (primjer Kazahstanskog maslačka (*Taraxacum kok-saghyz*) za proizvodnju automobilskih guma), poljoprivrednik i dalje ostaje na početku lanca s najmanjom dodanom vrijednosti. Fokus grupa koja je obuhvatila stočarstvo i proizvodnju mesa, mlijeka i jaja je najizloženija skupina zbog Strategije za metan, sastavnog elementa Europskog zelenog plana, koja ima za cilj smanjenje emisija metana iz tri sektora: energetike, otpada i poljoprivrede. Hrvatska poljoprivreda već ima značajne emisije stakleničkih plinova zbog niske produktivnosti te bi mjere za prelazak stočarstva na klimatski-neutralne prakse trebale biti prioritet.

Kao najvažniji zaključak provedenog istraživanja je niska razina pripreme hrvatskih poljoprivrednika za prelazak na kružnu i održivu bioekonomiju i fokusiranost na trenutne probleme vezane za primarnu proizvodnju. Bioekonomija

(biogospodarstvo) je integralni dio gospodarstva i time povlači sva strukturna obilježja sektora u kojima se biomasa proizvodi, prerađuje i stavlja na tržište.

ODNOSI S JAVNOŠĆU MEDIJSKE OBJAVE

Ožujak

National, Predsjedništvo u Hrvatskoj: “Od polja do stola”, ključna komponenta Europskog zelenog plana u Hrvatskoj (06. ožujka, 2020.) [link](#); [link](#)

Gospodarski list: Održana javna rasprava – Europski zeleni plan u okviru ZPP-e (09. ožujka, 2020.) [link](#)

Energetika-net: Poljoprivreda je ključna komponenta Zelenog plana (09. ožujka, 2020)

Strategija 'Od polja do stola' otvorena je za javnu raspravu do 16. Ožujka [link](#)

Otvoreno.hr: Hrvatska poljoprivredna komora o situaciji na tržištu zbog pandemije koronavirusa (13. ožujka, 2020.) [link](#)

Glas Slavonije: Hrane ima dovoljno, građani neće biti gladni (13. ožujka, 2020.) [link](#)

Otvoreno.hr: Hrvatska poljoprivredna komora: Proizvodnja domaće hrane mora biti prioritet kod ovakvih kriza (13. ožujka, 2020.) [link](#)

Agroklub: HPK: Nema mjesta panici, hrvatska poljoprivreda može osigurati dovoljno hrane za domaće potrebe! (13. ožujka, 2020.) [link](#)

Slobodna Dalmacija: Poljoprivrednici o zalihama hrane: ‘Ne treba paničariti, ima je dovoljno. Domaće mora imati prioritet kako bi se osigurala likvidnost i radna mjesta’ (13. ožujka, 2020.) [link](#)

Sjever.hr: Varaždinac na čelu HPK umiruje javnost. Hrane ima dovoljno (14. ožujka, 2020.) [link](#)

Poslovni dnevnik: ‘Težina 20 HPK-ovih mjera za proizvođače hrane manja od štete koja bi bila bez njih’ (16. ožujka, 2020.) [link](#)

Indeks.hr: Poljoprivrednici poslali prijedloge za spas proizvodnje (16. ožujka, 2020.) [link](#)

Jutarnji: Poljoprivredna komora predlaže mjere pomoći domaćim proizvođačima (16. ožujka, 2020.) [link](#)

Dnevnik.hr: Poljoprivrednici traže pomoć: "Proizvodnja i plasman domaće hrane moraju imati prioritet kod ovakvih kriza" (16. ožujka, 2020.) [link](#)

Totalinfo.hr, radio1: POLJOPRIVREDNA KOMORA: Mjere pomoći proizvođačima hrane zbog šteta od koronavirusa (16. ožujka, 2020.) [link](#); [link](#)

Privredni.hr: HPK: Zabraniti uvoz hrane i živih životinja iz žarišta epidemije (16. ožujka, 2020.) [link](#)

Agroklub: HPK: Obavezati trgovačke lance na otkup domaćih proizvoda, isplata potpora do 15. travnja (16. ožujka, 2020.) [link](#)

Aktualno.hr: HPK NA ZELENOM TJEDNU U BERLINU Jakopović: Ohrabruje nas stajalište njemačke ministrice poljoprivrede oko novog ZPP (17. ožujka, 2020.) [link](#)

HRT Vijesti; radio Ljubuški; Dalmacija news: Koronavirus ozbiljno ugrozio hrvatski izvoz (17. ožujka, 2020.) [link](#); [link](#)

Glas Istre, tportal : HPK: Proizvođačima omogućiti plasman robe u trgovačke lance (18. ožujka, 2020.) [link](#); [link](#)

Glas Slavonije: Zeleni plan teško zaustavlja bolesti, a stočari moraju u nove investicije lance (18. ožujka, 2020.) [link](#)

Agroklub: Proljetna sjetva uz Covid-19: zatraženo hitno otvaranje trgovina s dijelovima za strojeve (20. ožujka, 2020.) [link](#)

Agroklub; Ogulin.eu: Poljoprivrednici zbudjeni, smijemo li zbog niza mjera zaštite uopće ići u polje? (23. ožujka, 2020.) [link](#); [link](#)
Večernji listopad: 'Tražimo da se omogući prodaja poljoprivrednih proizvoda na tržnicama'(23. ožujka, 2020.) [link](#); [link](#); [link](#)
Lider: Veliki OPG-ovi mogu sami izdati propusnice svojim vozačima, manji moraju u lokalni stožer civilne zaštite(23. ožujka, 2020.) [link](#)
Jutarnji list: Trgovanje s tržnica preselilo se na kućnu dostavu ili na Internet (25. ožujka, 2020.)
Predsjednik Jakopović obratio se poljoprivrednicima. Video poruku pogledajte na: [link](#)
Glas Istre: Brlošić: Pune potpore do 15. travnja za lakšu sjetvu(27. ožujka, 2020.) [link](#)
Agroklub: Brlošić: Najveća pomoć bila bi isplata potpora u punom iznosu do 15. travnja (27. ožujka, 2020.) [link](#)
Direktno: Ministarstvo poljoprivrede dozvolilo rad specijaliziranim trgovinama u sklopu tržnica (27. ožujka, 2020.) [link](#)
Poslovni: 'Grana koja je sustavno uništavana zadnjih 10-15 godina'(29. ožujka, 2020.) [link](#)
Privredni.hr: Klikom do domaćih i kvalitetnih proizvoda (29. ožujka, 2020.)[link](#)

Travanj

Nova ekonomija. PIK Vinkovci otkupljuje robu od malih poljoprivrednika u Hrvatskoj (01. travnja, 2020.) [link](#)
ŠibenikNews: PETAR BARANOVIĆ: Otvorimo ribarnice i zelene tržnice i omogućimo iste zaštitne mjere od širenja zaraze kao u trgovačkim centrima (03. travnja, 2020.) [link](#)
EiVanec: KORISTAN SAVJET OPG-ovi dobivaju e-propusnice na dva načina – evo ih oba(06. travnja, 2020.) [link](#)
HRT 4 Zajedno za zdravlje – Mato Brlošić, Vjekoslav Budanec i Tajana Radić (06 i 09 travnja, 2020.)

Svibanj

Glas Slavonije: Zadnje ozbiljne oborine bile još lani, za oporavak usjeva potrebno je bar stotinu litara (02. svinja, 2020.) [link](#)
Dnevnik.hr, net.hr: Koronavirus poremetio poljoprivredno tržište: "Ako se još nešto ovakvo dogodi, nećemo imati što jesti" (06. svibnja, 2020.) [link](#), [link](#)
Poslovni dnevnik – Igor Rešetar [link](#)
Agroklub: HPK protiv smanjenja proračuna za ZPP,(29. svibnja, 2020.) [link](#)

Lipanj

Dnevnik NoveTV: U Dnevniku Nove tv, od 5. lipnja 2020. godine od 14:16 minute pogledajte i poslušajte predstavnike HPK i članove Odbora za ratarstvo o ovogodišnjim prognozama za žetvu.
Gospodarski list, Agrobiz: Žetva je pred vratima, očekuje se oko 750 tisuća tona pšenice! (05. lipnja, 2020.) [link](#), [link](#)
HRT – Zajedno za zdravlje, Darko Grivičić – Obnovljivi izvori energije (05. lipnja, 2020.)
Poslovni dnevnik: Vinari zbog korone očekuju pad prodaje do 50%, traže pomoć države (07. lipnja, 2020.)[link](#)
Poslovni dnevnik: Urodi su dobri, ali hitno nam trebaju uredbe o otkupu za robne zalihe' (07. lipnja, 2020.) [link](#)
Tportal: Neslužbeno: Stranci neće moći kupovati poljoprivredno zemljište u Hrvatskoj još tri godine (10. lipnja, 2020.)
HRT – Zajedno za zdravlje Amalka Vukelić- Ekološka poljoprivreda (12. lipnja 2020.)
Slobodna Dalmacija: Do kada ćemo uvoziti čak i mlijeko? Svi stalno govore o povratku poljoprivredi i samodostatnosti, a Hrvatska ostala bez gotovo 90 posto farmera (12. lipnja, 2020.)
HRT – Zajedno za zdravlje - Miško Šklempe i Stjepan Kušec- svinjogojstvo/govedarstvo (15. lipnja, 2020.)
Agrobiz: HPK: Naša uloga u kreiranju poljoprivredne politike je važnija nego ikad (15. lipnja, 2020.)
HRT, rogotin: Ugrožene neretvanske mandarine (18. lipnja, 2020.)
HRT – Zajedno za zdravlje, Mladen Jakopović - Austrija/RH (26. lipnja, 2020.)

Srpanj

HRT – Zajedno za zdravlje, Antun Vrakić i Mato Brlošić – Žetva (02. srpnja, 2020.)
indeks.hr: Hrvatska poljoprivredna komora: Domaći proizvođači su u očaju, kupujte domaće (04. srpnja, 2020.) [link](#)
HRT – Zajedno za zdravlje, Mladen Jakopović – Komora i udruživanje (06. srpnja, 2020.)
Dnevno.hr: Poljoprivrednici očekuju nastavak reformi kako se ne bi ugrozila jesenska sjetva, traže i austrijski model ustroja komore (07. srpnja, 2020.)
Večernji list: Povrćari očajni – trgovci se opet okrenuli uvozu, a nema ni turista (07. srpnja, 2020.)
Radio Križevci: Apel na potrošače da kupuju domaće povrće(07. srpnja, 2020.)
Glas Slavonije, Nacional: Jakopović je pozvao hrvatske potrošače i otkupljivače te trgovce da pomognu domaćim proizvođačima povrća kupnjom njihova povrća(07. srpnja, 2020.)
Eurocativ: Agrifood Brief: Farm to Fork targets may not be set in stone (10. srpnja, 2020.)
Emisija za selo (12. srpnja, 2020.)
Agrobiz, Totalinfo.hr: Hrvatska treba biti sretna što ima dobru žetvu i veliki urod pšenice (13. srpnja, 2020.)
Glas Slavonije: Prinosi i kvaliteta rekordni, ratari nezadovoljni cijenom (14. srpnja, 2020.)

Direktno.hr, Poslovni dnevnik, Agrobiz, Poljoprivredni.hr, Tportal, Agroklub, Jutarnji list, Vlada, 24 sata, Večernji list, Klikni.hr: Hrvatska poljoprivredna komora iznenađena odlukom Megglea o gašenju proizvodnje u Osijeku (16. srpnja, 2020.)

Jutarnji list: Uoči summita EU Copa Cogeca je od Plenkovića zatražila podršku za veći proračun ZPP-a. Hrvatska poljoprivredna komora se pridružila stajalištu (17. srpnja, 2020.)

N1: Državni tajnik o Meggleu: Ne možemo sanirati mljekaru kao brodogradilište (19. srpnja, 2020.)

Plodovi zemlje : U jučerašnjoj emisiji Plodovi zemlje, Podpredsjednik Komore, Mato Brlošić te Stjepan Zorić i Tomislav Brlošić govorili su o ovogodišnjoj žetvi. –19. srpnja, 2020.) <https://hrti.hrt.hr/videostore> (19.

Agroklub: Rešetar: Ministarstvo nam ne mora tražiti novog otkupljivača mlijeka, nego nas ojačati (20. srpnja, 2020.)

RTLdanas: Korona i veliki uvoz tjeraju poljoprivrednike u očaj: Domaće voće i povrće jednostavnije je uništiti nego prodati (22. srpnja, 2020.)

Agrobiz: Želimo li stabilnu proizvodnju, moramo povećati produktivnost (24. srpnja, 2020.)

Plodovi zemlje: Igor Rešetar u emisiji Plodovi zemlje o ulaganju u primarnu proizvodnju mlijeka(26. srpnja, 2020.)

Kolovoz

Aktualno.hr, Poslovni dnevnik: HPK traži poništenje natječaja za poticanje proizvodnje električne energije iz OIE (09. kolovoza, 2020.)

Slobodna Dalmacija: Dampinške cijene uvozne robe ruše hrvatsku poljoprivredu, Komora traži da se pojačaju kontrole na tržištu (12. kolovoza, 2020.)

Emisija za selo i poljoprivredu (23. kolovoza, 2020.)

Jutarnji.hr: Pogoduje li poljoprivredna politika EU samo velikim proizvođačima? Novo istraživanje i hrvatski primjer pokazuju da milijarde idu u krive ruke (28. kolovoza, 2020.)

Rujan

Novi list: Ponos uzgajivača: Bili smo na Smotri zaštićenih pasmina konja (06. rujna, 2020.)

Agrobiz, GlasIstre, hina hr, kombinat 1969: HPK započela provođenje novog projekta „CAP FOR US (07. rujna, 2020.)

Gostovanja u emisiji Plodovi zemlje:

Zvonimir Širjan predsjednik Odbora za toвно govedarstvo, govorio je o poništenju natječaja za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora (OIE) koji je raspisao Hrvatski operator tržišta energije (HROTE) (08. rujna, 2020.)

Antun Vrakić, predsjednik istočne regije HP, govorio je o problemu plasmana i prodaje domaće stoke (07. rujna, 2020.)

N1info: Proizvođači: Nizozemsko meso duplo skuplje u Nizozemskoj, nego u Hrvatskoj (13. rujna, 2020.) [link](#)

Vijesti.hrt, Agrobiz, privredni.hr, aktualno.hr: Mladen Jakopović izabran za potpredsjednika Cope(18.rujna, 2020.)

Otvoreno.hr, Tportal, Kombinat1969, glasistre: Hrvatska poljoprivredna komora: Poljoprivreda i proizvodnja hrane ključne su za razvoj i opstanak Istočne Hrvatske (15. rujna, 2020.)

Lider, Tportal, Privredni, Ezadar, Kombinat1969: Borzan i Jakopović pozvali na zajedničku borbu za bolju hrvatsku poljoprivredu (21. rujna, 2020.)

Vecernji.hr, Agroklub: Pratit će se cijene u svim zemljama EU: Znat će koja hrana stiže u RH po dampinškim cijenama (21. rujna, 2020.)

Listopad

Lider.media, Poslovni.hr, Agroklub: HPK: Poljoprivredne proizvođače izuzeti iz obveze fiskalizacije kako bi mogli opstati na tržištu (08. listopada, 2020.)

Agrobiz.hr, hr.n1, Glasistre.hr, Gospodarski.hr: HPK: Potrošači u RH zaslužuju više domaćih proizvoda na policama trgovina (15. listopada, 2020.)

Vijesti.hrt.hr: HPK: Koji trgovački lanci imaju dampinške cijene? (15. listopada, 2020.)

Studenj

Lider.media: Hrana iz robnih zaliha drugih zemalja ne bi smjela u naše dućane: (02. studenog, 2020.) Agroklub.com : Mjera 21: Produženi rokovi za podnošenje zahtjeva za isplatu: (06. studenoga, 2020.)

Tportal, Glasistre, Hina.hr Promet po žiro računu nije dobar kriterij za novac iz natječaja za izvanredne potpore poljoprivrednicima: (09. studenoga, 2020.)

Znanstveni skup povodom 145. obljetnice Instituta za poljoprivredu i turizam (12. studenoga, 2020.)

Press konferencija: Kupujmo domaće: vijesti.hrt.hr, agroklub, ibna.rs, balkaneu.com, kombinat1969, vecernji.hr, total-croatia, GlasSlavonije, dnevno.hr, direktno.hr, otvoreno.hr, hr.n1, privredni.hr (23. studenoga, 2020.)

Tajana Radić iz Poljoprivredne komore: Građani kupovinom domaćih proizvoda pomažu poljoprivrednicima: N1 (24. studenoga, 2020.)

Bez jake savjetodavne službe hrvatski OPG-i hendikepirani u odnosu na zemlje EU: Poslovni dnevnik (25. studenoga, 2020.)

ZA ILI PROTIV – Privatizacija državnog poljoprivrednog zemljišta: gospodarski.hr (27. studenoga, 2020.)

Prosinac

Tportal, GlasIstre: HPK: Raduje povećanje vrijednosti poljoprivredne proizvodnje (01. prosinca, 2020.)

Agroklub: Hrvatska poljoprivredna aplikacije Agrodox od danas besplatna za članove HPK (08. prosinca, 2020.)

Agroklub: HPK: Uvažite zahtjeve poljoprivrednika vezano za Zakon o sjemenu (23. prosinca, 2020.)

Tportal: HPK nudi pomoć poljoprivrednicima na potresom pogođenim područjima (31. prosinca, 2020.)

Letci s novostima HPK:

Novosti iz Hrvatske poljoprivredne komore - siječanj 2021. [View online version](#)

NOVOSTI IZ HPK

Poštovani,

U nastavku našeg newslettera šaljemo Vam vijesti i informacije iz HPK, EU institucija te zanimljive vijesti iz sektora poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, ruralnog razvoja.

Srdačan pozdrav

HPK

U nastavku čitajte:

- VIJESTI IZ HRVATSKE POLJOPRIVREDNE KOMORE
- SASTANCI U MINISTARSTVU POLJOPRIVREDE
- VIJESTI IZ EU I COPA COGECE
- POLJOPRIVREDNA STATISTIKA

Siječanj 2021.

NAJAVA FOKUS GRUPE:

„Analiza utjecaja pandemije COVID 19 u sektoru stočarske i biljne proizvodnje i prijedlozi mjera oporavka sektora“

Fokus grupe koje provodi Hrvatska poljoprivredna komora u okviru provedbe opširnijeg provedbenog akcijskog plana Nacionalne mreže za ruralni razvoj pod nazivom: „Analiza utjecaja pandemije COVID 19 u sektoru stočarske i biljne proizvodnje i prijedlozi mjera oporavka sektora“, održati će se u razdoblju od 18. do 29. siječnja 2021.

Ukupno će se održati 11 fokus grupa za 11 sektora (povrtlarstvo, voćarstvo, mesinarstvo, vinogradarstvo, ratarstvo, svinjogojstvo, ovčarstvo, govadarstvo, mliječarstvo, peradarstvo, pčelarstvo).

Osnovni cilj fokus grupe poljoprivrednih proizvođača je potaknuti dubinsku raspravu kojom će se istražiti ispitivanja prema novom Programskom razdoblju i utvrđivanja potreba i rješenja za novo Programsko razdoblje kao i za prijelaz uslijed COVID krize.

Rezultati analiza fokus grupa dati će konkretne prijedloge za oporavak sektora osobito u dijelu na poljoprivrednih proizvođača jačanju konkurentnosti samostalnosti domaćih proizvođača na tržištu a vjerujemo, koristilo poljoprivrednim proizvođačima u izazovnom periodu.

Na fokus grupe moguće je prijaviti se putem <https://forms.gle/V5UWw0t0uSSKX0sG6>

Više na: <https://komora.hr/najave/analiza-utjecaja-pandemije-covid-19-u-sektoru-stocarske-i-biljne-proizvodnje-i-prijedlozi-mjera-oporavka-sektora/>

Prosinac 2020.

Čestit i blagoslovljen Božić i sretna Nova godina!

Dragi i poštovani kolege poljoprivrednici,

Iza nas je teška i zahtjevna godina koju je obilježila korona kriza i pandemija koja je pred nas stavila brojne izazove, ali i prilike da hrvatska poljoprivreda i proizvodnja hrane dobiju na novoj snazi i otvaranju novih mogućnosti da budemo bolji, prisutniji na policama trgovina i da hrvatska hrana bude prvi izbor hrvatskih potrošača. U godini iza nas ostvareni su i pomaci u proizvodnji, što potvrđuje i procjena da je vrijednost poljoprivredne proizvodnje narasla za gotovo milijardu kuna što je važna promjena za sve nas. U godini pred nama vjerujemo da ćemo se svi skupa izboriti sa pandemijom i da ćemo naučiti više cijeniti i vrednovati hrvatsku proizvodnju.

HPK je tijekom ove godine provodio brojne kampanje i slao apele i poruke o važnosti domaće proizvodnje. U nekim smo stvarima uspjeli, a na nekima još uvijek svi zajedno moramo raditi. U vjeri i nadi da ćete ovaj Božić i Novu godinu dočekati u krugu svojih najmilijih, zdravi, veseli i spremni za nove izazove želimo Vam

ČESTIT I BLAGOSLOVLJEN BOŽIĆ I SRETNU NOVU GODINU!

Vaša Hrvatska poljoprivredna komora

Novosti iz Hrvatske poljoprivredne komore - STUDENI 2020. [View online version](#)

HPK

NOVOSTI IZ HPK

Poštovani,

U nastavku našeg newslettera šaljemo Vam vijesti i informacije iz HPK, EU institucija te zanimljive vijesti iz sektora poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, ruralnog razvoja.

Srdačan pozdrav

U nastavku čitajte:

- VIJESTI IZ HRVATSKE POLJOPRIVREDNE KOMORE
- SASTANCI SA SVJETSKOM BANKOM
- VIJESTI IZ MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE
- VIJESTI IZ EU I COPA COGECE

Studen 2020.

Prosinac 2020.

Čestit i blagoslovljen Božić i sretna Nova godina!

Dragi i poštovani kolege poljoprivrednici,

Iza nas je teška i zahtjevna godina koju je obilježila korona kriza i pandemija koja je pred nas stavila brojne izazove, ali i prilike da hrvatska poljoprivreda i proizvodnja hrane dobiju na novoj snazi i otvaranju novih mogućnosti da budemo bolji, prisutniji na policama trgovina i da hrvatska hrana bude prvi izbor hrvatskih potrošača. U godini iza nas ostvareni su i pomaci u proizvodnji, što potvrđuje i procjena da je vrijednost poljoprivredne proizvodnje narasla za gotovo milijardu kuna što je važna promjena za sve nas. U godini pred nama vjerujemo da ćemo se svi skupa izboriti sa pandemijom i da ćemo naučiti više cijeniti i vrednovati hrvatsku proizvodnju.

HPK je tijekom ove godine provodio brojne kampanje i slao apele i poruke o važnosti domaće proizvodnje. U nekim smo stvarima uspjeli, a na nekima još uvijek svi zajedno moramo raditi. U vjeri i nadi da ćete ovaj Božić i Novu godinu dočekati u krugu svojih najmilijih, zdravi, veseli i spremni za nove izazove želimo Vam

ČESTIT I BLAGOSLOVLJEN BOŽIĆ I SRETNU NOVU GODINU!

Vaša Hrvatska poljoprivredna komora

POGODNOSTI ZA ČLANOVE KOMORE

popust na sve vrste dostupnih goriva.

Ukoliko se radi o većim količinama goriva, uvjeti se dogovaraju direktno sa veleprodajom Crodux derivati na broj telefona: 091/4523 501 Robert Reberski.

Temeljem ugovora o poslovnoj suradnji između Hrvatske poljoprivredne komore i **Crodux derivati d.o.o.** korisnicima članskih iskaznica na maloprodajnim mjestima CRODUX benzinskim servisima diljem Republike Hrvatske odobrava se

ZABA partner, Unicredit leasing Croatia d.o.o. i druge mogućnosti o kojima možete saznati u poslovnicama ZABA-e.

Temeljem ugovora o poslovnoj suradnji između Hrvatske poljoprivredne komore i **Zagrebačke banke** članovi imaju povoljnije kreditiranje, besplatno otvaranje transakcijskog računa u Banci, besplatne edukacije u sklopu Agroakademije,

Temeljem ugovora o poslovnoj suradnji između Hrvatske poljoprivredne komore i **HAK-USLUGE d.o.o.** članovi imaju posebne uvjete „HAK asistencije“ (brza pomoć u RH; jamstvo mobilnosti u RH, jamstvo mobilnosti u EU) uz prethodno predstavljanje kao član HPK pisanim putem (elektroničkom poštom) na adresu: asistencija@hak.hr ili telefonski, navodeći pritom broj svoje članske iskaznice u HPK.

Temeljem ugovora o poslovnoj suradnji između Hrvatske poljoprivredne komore i **Tvrtke RWE** članovi ostvaruju uštedu već u prvoj godini, jednokratni popust dobrodošlice, jeftiniji plin, besplatne usluge Majstor u kući te Doktor u kući. Više informacija možete dobiti na besplatni telefon 0800 8777 ili na info@rwe.hr ili info@eon.hr.

Temeljem ugovora o poslovnoj suradnji između Hrvatske poljoprivredne komore i **zagrebačke tvrtke Intertim**, svim hrvatskim poljoprivrednicima, članovima Hrvatske poljoprivredne komore, je dostupno besplatno korištenje poljoprivredne mobilne aplikacije Agrodox.